

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Meircirculaire 2019

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de colleges van B&W

DGBRW/ Bestuur, Financiën en Regio's

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

circulaire

Datum
31 mei 2019

Kenmerk
2019-0000267592

Onderwerp	meicirculaire gemeentefonds 2019
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaire's	decembercirculaire 2018 (2018-0000933969); septembercirculaire 2018 (2018-0000778321); meicirculaire 2018 (2018-0000290441)
Ingangsdatum	31 mei 2019
Geldig tot	1 juli 2020

Voorwoord

Voor u ligt de meircirculaire gemeentefonds 2019. Deze circulaire informeert u in hoofdzaak over de gemeentefondsuitkeringen voor 2019 en verder, gebaseerd op de voorjaarsbesluitvorming van het Rijk.

De politiek-bestuurlijke zaken zijn in hoofdstuk 1 uitgelicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. De latere hoofdstukken richten zich op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u bij al uw taken en verantwoordelijkheden veel succes.

Mede namens de Staatssecretaris van Financiën,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Drs. K.H. Ollongren

Inhoudsopgave

1	Hoofdpunten	1
1.1	Inleiding	1
1.2	Algemene uitkering	2
1.3	Herijking verdeling gemeentefonds	2
1.4	Overheveling van Voogdij/18+, Wajong en regulier werk naar de algemene uitkering	3
1.5	Verantwoordingsonderzoek 2018 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	3
1.6	Decentralisatie- en integratie-uitkeringen	3
2	Algemene uitkering	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering	7
1.	<i>Accres</i>	8
2.	<i>Plafond BTW-compensatiefonds</i>	10
3.	<i>Lagere apparaatskosten</i>	11
4.	<i>Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten</i>	11
5.	<i>Knelpunten verdeelproblematiek</i>	12
6.	<i>Groeiopgave Almere</i>	12
7.	<i>Loon- en prijsbijstelling 2019 Re-integratie klassiek</i>	12
8.	<i>en 9 Loon- en prijsbijstelling 2019 Wmo 2015 en Wmo huishoudelijke verzorging</i>	13
10.	<i>Invoering Wet verplichte ggz</i>	13
11.	<i>Geen aanspraak op begeleiding (Wmo 2015)</i>	13
12.	<i>Overgangsrecht levenslang (Wmo 2015)</i>	13
13.	<i>Jeugdhulp</i>	14
14.	<i>Loon- en prijsbijstelling 2019 Jeugd</i>	14
15.	<i>Verrekening Voogdij/18+</i>	14
16.	<i>Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen</i>	15
17.	<i>Compensatieregeling Voogdij/18+</i>	15
18.	<i>Landelijke vreemdelingenvoorzieningen</i>	15
19.	<i>Beheerovereenkomst DSO-LV</i>	16
20.	<i>Waterschapsverkiezingen</i>	16
21.	<i>DigiD en MijnOverheid</i>	17
22.	<i>GDI-voorzieningen</i>	17
2.3	Verdeling mutaties algemene uitkering	17
2.4	Overige mededelingen algemene uitkering	18
2.4.1	<i>Ambulantisering GGZ</i>	18
2.4.2	<i>Mobiliteitshulpmiddelen en roerende voorzieningen</i>	18
2.4.3	<i>Effecten actualisatie maatstafgegevens septembercircularie 2019</i>	19
2.4.4	<i>Jeugdautoriteit</i>	19

2.4.5	<i>Bommenregeling</i>	20
2.5	Veranderingen in het verdeelstelsel.....	21
2.5.1	Inleiding.....	21
2.5.2	Maatstaf ozb: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven	21
2.6	Maatstaven, bedragen per eenheid, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen.....	22
3	Decentralisatie- en integratie-uitkeringen	27
3.1	Inleiding	27
3.2	Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen	27
1.	<i>Beschermd wonen</i>	29
2.	<i>Participatie</i>	30
3.	<i>Regionale knelpunten</i>	31
4.	<i>Voogdij/18+</i>	31
5.	<i>Maatschappelijke begeleiding</i>	32
6.	<i>Verhoging taalniveau statushouders</i>	33
7.	<i>Landelijke voorziening vreemdelingen</i>	34
8.	<i>Bonus beschut werk</i>	34
9.	<i>Koplopergemeenten cliëntondersteuning</i>	35
10.	<i>Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten</i>	35
11.	<i>Sportakkoorden</i>	36
12.	<i>Geweld hoort nergens thuis</i>	36
13.	<i>Kerkenvisies</i>	37
14.	<i>Vrouwenopvang</i>	37
15.	<i>Herstructurering Wsw</i>	38
16.	<i>Gezond in de stad</i>	39
17.	<i>Jeugdhulp aan kinderen in een AZC</i>	39
18.	<i>Fort Oranje</i>	39
19.	<i>Vuelta 2020</i>	39
20.	<i>Pilots logeerszorg</i>	39
21.	<i>Faciliteitenbesluit opvangcentra</i>	40
22.	<i>Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit</i>	40
23.	<i>Groeiopgave Almere</i>	40
24.	<i>Verduurzaming basisscholen</i>	41
25.	<i>Slimme Laadpleinen</i>	41
26.	<i>Programmabureau Sociaal domein</i>	41
27.	<i>Bodemsanering</i>	41
28.	<i>Knelpunten verdeelproblematiek</i>	41
29.	<i>Beter benutten</i>	42
30.	<i>Eindhoven Internationale Knoop XL</i>	42
31.	<i>Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd</i>	42
32.	<i>Twinning arbeidsbemiddeling</i>	42

33.	<i>Waddenzee Werelderfgoed coördinator</i>	42
34.	<i>Dialogo Sinterklaasintocht</i>	43
35.	<i>Grenslanconferentie Venlo</i>	43
36.	<i>City Deal voedsel</i>	43
37.	<i>Vangnetregeling beveiligingskosten</i>	43
38.	<i>Meer Maas Meer Venlo</i>	43
3.3	Overige mededelingen decentralisatie- en integratie-uitkeringen.....	44
3.3.1	<i>Basisregistratie Personen: centralisering inschrijving vergunninghouders</i>	44
3.3.2	<i>Armoedebestrijding kinderen</i>	44
3.3.3	<i>Verhoogde asielinstroom</i>	44
3.3.4	<i>Maatschappelijke opvang</i>	45
3.3.5	<i>Wmo</i>	45
3.3.6	<i>Overheveling van Voogdij/18+, Wajong en regulier werk naar de algemene uitkering</i>	45
3.3.7	<i>Financiële gevolgen wijziging woonplaatsbeginsel Jeugd</i>	46
3.3.8	<i>Bevolkingsdaling</i>	46
3.3.9	<i>Voorschoolse voorziening peuters</i>	46
3.3.10	<i>Wijzigingen in centrumgemeente</i>	47
4	Overige mededelingen.....	49
4.1	Inleiding.....	49
4.2	Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen.....	49
4.3	Herijking verdeling gemeentefonds.....	50
4.4	Gezamenlijke verkenning.....	52
4.5	Advies raming ruimte onder het plafond BCF.....	52
4.6	Verantwoordingsonderzoek 2018 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.....	53
4.7	Introductie benchmark woonlasten.....	54
4.8	Wijzigingen regelgeving BBV, taakvelden en Iv3.....	54
4.9	Landelijk gemiddelde kengetal belastingcapaciteit.....	55
4.10	Centraal ontsluiten gemeentelijke jaarstukken en verslagen van bevindingen van de accountant.....	55
4.11	Website gemeentefinanciën.....	55
4.12	Analyse gemeentebegrotingen.....	56
4.13	Redelijk peil 2020.....	56
4.14	Vaststelling decentralisatie- en integratie-uitkeringen.....	56
Bijlagen	.....	57
Bijlage 2.1.1	Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2019.....	58
Bijlage 2.1.2	Bedragen per eenheid 2019 per cluster.....	64
Bijlage 2.1.3	Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2020.....	67
Bijlage 2.1.4	Bedragen per eenheid 2020 per cluster.....	72
Bijlage 2.2.1	Opbouw algemene uitkeringen 2019-2024.....	75
Bijlage 2.2.2	Overzicht mutaties 2018 BTW-compensatiefonds.....	76

Bijlage 2.5.1 Aanvullende informatie uitkeringsfactor	77
Bijlage 2.5.2 Volumina maatstaven 2019-2024	79
Bijlage 2.4.5 Bommenregeling	81
Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding	84
Bijlage 3.2-6 Decentralisatie-uitkering Verhoging taalniveau statushouders	93
Bijlage 3.2-7 Decentralisatie-uitkering Landelijke vreemdelingenvoorzieningen	98
Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werk.....	101
Bijlage 3.2-9 Decentralisatie-uitkering Koplopergemeenten Cliëntondersteuning.....	110
Bijlage 3.2-10 Decentralisatie-uitkering Verhoging raadsleden vergoeding kleine gemeenten	111
Bijlage 3.2-11 Decentralisatie-uitkering Sportakkoorden.....	115
Bijlage 3.2-12 Decentralisatie-uitkering Geweld hoort nergens thuis.....	120
Bijlage 3.2-13 Decentralisatie-uitkering Kerkenvisies.....	121
Bijlage 3.2-16 Decentralisatie-uitkering Gezond in de stad (impuls kansrijke start).....	122
Bijlage 3.2-20 Decentralisatie-uitkering Pilots logeerszorg	126
Bijlage 3.2-21 Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra	127
Bijlage 3.2-24 Decentralisatie-uitkering Verduurzaming basisscholen.....	128
Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen.....	129
Bijlage 3.3.3-1 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect.....	134
Bijlage 3.3.3-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie	135
Bijlage 3.3.4 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang	136
Bijlage 4.3 Herijking verdeling gemeentefonds	137
Bijlage 4.13 Redelijk peil 2020.....	140

1 Hoofdpunten

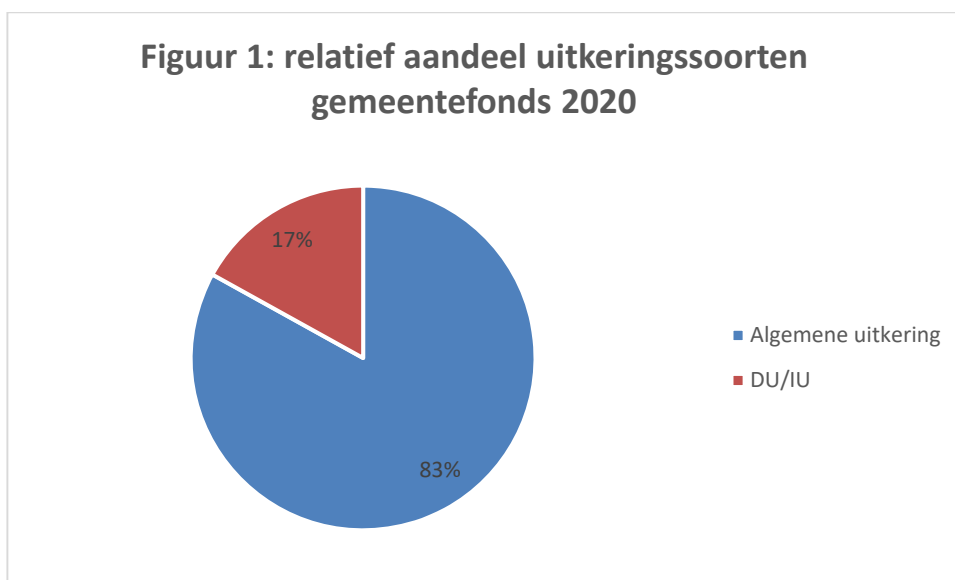
1.1 Inleiding

Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Factoren als belastingopbrengsten, gemeentelijke rentelasten, dividendopbrengsten en grondexploitatie bepalen mede die financiële ruimte. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De circulaire kunnen incidenteel ook actuele informatie bevatten die op een later tijdstip in de rijksbegroting wordt verwerkt. De mededelingen zijn steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering en de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Figuur 1 laat voor het jaar 2020 het procentuele aandeel van de uitkeringen zien.

Vanaf uitkeringsjaar 2019 is de integratie-uitkering Sociaal domein (en daarmee het afzonderlijke hoofdstuk in de circulaire) opgehouden te bestaan. De betreffende onderdelen zijn of naar de algemene uitkering overgeheveld of omgezet naar aparte integratie-uitkeringen (Participatie, Beschermd wonen en Voogdij/18+).

1.2 Algemene uitkering

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU). Volgens de normeringssystematiek (trap-op-trap-af) wordt de procentuele wijziging van de ARU vermenigvuldigd met de grondslag van het gemeentefonds en bepaalt dit het accres dat wordt toegevoegd aan de algemene uitkering. Op deze wijze hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de ontwikkeling van de algemene uitkering en daarmee de omvang van het fonds. Het geraamde accres 2019 wordt in de Voorjaarsnota ten opzichte van de septembercirculaire 2018 met € 74 miljoen positief bijgesteld. Voor de periode van 2020 tot 2024 wordt het accres neerwaarts bijgesteld oplopend tot structureel € 603 miljoen in 2023. De belangrijkste verklaring daarvoor ligt in de lagere ontwikkeling van de lonen en prijzen. De raming hiervan in het Centraal Economisch Plan (CEP) is lager dan bij de Miljoenennota. In deze meicirculaire vindt in 2019 ook de afrekening plaats van het definitief vastgestelde accres 2018. Het accres 2018 komt € 148 miljoen lager uit dan in de septembercirculaire 2018 werd geraamd. Dit komt doordat de onderuitputting bij het Rijk verder is opgelopen na Miljoenennota 2019.

Verder informeert deze circulaire over de definitieve afrekening van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) over 2018. Ten opzichte van de septembercirculaire 2018 is sprake van een neerwaartse bijstelling van € 66,85 miljoen. Identiek aan de werkwijze bij het accres vindt de definitieve afrekening over 2018 plaats in 2019.

Het kabinet heeft besloten extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. In 2019 gaat het om € 420 miljoen (waarvan € 20 miljoen tijdelijk aan de jeugdautoriteit beschikbaar wordt gesteld) en in 2020 en 2021 om jaarlijks € 300 miljoen. Aanvullend wordt onderzoek verricht om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. Daarnaast worden de komende maanden bestuurlijke afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over hoe het jeugdhulpstelsel effectiever, efficiënter en beter kan gaan functioneren.

Op 18 december 2018 hebben de VNG, het IPO, de UvW en de Minister van BZK de beheeroverkomst Digitaal stelsel Omgevingswet landelijke voorziening (DSO-LV) ondertekend. De overeenkomst regelt onder andere de inhoud en de uitvoering van de beheertaak, de financiering en de samenwerkingsafspraken voor een optimale werking van het DSO-LV. Op grond van de beheerovereenkomst DSO-LV gaan gemeenten vanaf 1 januari 2020 jaarlijks € 18 miljoen bijdragen aan de kosten van het basisniveau DSO-LV en het informatiepunt Omgevingswet.¹

1.3 Herijking verdeling gemeentefonds

De fondsbeheerders werken samen met de VNG aan een herijking van de verdeling van het gemeentefonds. In maart 2019 is het traject een volgende fase ingegaan en worden in een onderzoek voorstellen ontwikkeld voor een nieuwe verdeling. De opdracht voor het sociaal domein

---

¹ Het informatiepunt Omgevingswet informeert over de juridische uitleg en praktische toepassingen van de Omgevingswet, de onderliggende regelgeving en de digitale voorzieningen.

is gegund aan onderzoeksbureau AEF, de herijking van het 'klassieke' gemeentefonds (de overige onderdelen van het gemeentefonds) aan Cebeon. Met beide deelonderzoeken wordt de gehele algemene uitkering van het gemeentefonds integraal onderzocht. Invoering van de nieuwe verdeling is voorzien in 2021. In hoofdstuk 4 van deze circulaire kunt u verdere informatie vinden over de stand van zaken van de herijking.

1.4 Overheveling van Voogdij/18+, Wajong en regulier werk naar de algemene uitkering

In het bestuurlijk overleg tussen het Ministerie van VWS en de VNG op 24 januari jl. is besloten de ingangsdatum van het nieuwe woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet uit te stellen. Als gevolg hiervan zal de in de meicirculaire 2018 aangekondigde overheveling (paragraaf 3.2) van de integratie-uitkering Voogdij/18+ met een jaar worden uitgesteld.

De onderdelen voorheen Wajong en het onderdeel regulier werk² van de integratie-uitkering Participatie gaan bij deze circulaire ook nog niet over, omdat de fondsbeheerders ernaar streven om de onderdelen van de oude integratie-uitkering Sociaal domein zoveel mogelijk tegelijk over te hevelen naar de algemene uitkering. In hoofdstuk 3 van deze circulaire kunt u verdere informatie vinden.

1.5 Verantwoordingsonderzoek 2018 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De Algemene Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar het Jaarverslag 2018 en de bedrijfsvoering van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). In dit onderzoek heeft de Algemene Rekenkamer onder andere geconstateerd dat het instrument decentralisatie-uitkering niet in alle gevallen conform wet- en regelgeving wordt toegepast. De Rekenkamer heeft dit beoordeeld als een onvolkomenheid.

In de bestuurlijke reactie van de Minister van BZK aan de Rekenkamer heeft de minister toegelicht dat met het regeerakkoord en het interbestuurlijk programma bewust is gekozen om een aantal moderne en complexe opgaven als Rijk, provincies, gemeenten en regio's samen op te pakken. Er wordt gewerkt aan een aanpassing van de Financiële-verhoudingswet die erop is gericht om een financieel instrumentarium te creëren dat deze samenwerking tussen Rijk en decentrale overheden faciliteert. In haar bestuurlijke reactie zegt de Minister van BZK toe dat totdat de wetswijziging is gerealiseerd de minister in overleg met de Minister van Financiën zal bezien wat de bevindingen van de Rekenkamer betekenen voor de aanpak van de opgaven waar dit vraagstuk speelt.

In hoofdstuk 4 van deze circulaire is meer informatie opgenomen.

1.6 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Conform artikel 18 van de Wet inburgering voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding

---

² Van begeleid werken (voorheen Wsw)

van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. In deze circulaire is hiervoor in 2019 € 32,6 miljoen toegekend.

Daarnaast hebben Rijk en gemeenten in aanloop naar het nieuwe inburgeringstelsel bestuurlijke afspraken gemaakt³ over de versterking van het taalniveau van statushouders die nog onder de huidige Wet inburgering inburgeren. Het kabinet stelt hiervoor € 40 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de periode 2019/2020, waarvan € 20 miljoen in 2019 en € 20 miljoen in 2020.

Hoofdstuk 3 van deze circulaire bevat voor uitkeringsjaar 2019 en verder ook een aantal andere wijzigingen in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Het gaat zowel om de aanpassing van bestaande als om nieuwe uitkeringen.

---

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/02/14/bijlage-bestuurlijke-afspraken-szw-en-vng-extra-impuls-inburgering-%E2%80%98en-ondertussen%E2%80%99>

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten via maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor. Die drie zijn aan wijzigingen onderhevig. Dit hoofdstuk geeft informatie over de aanleiding voor die wijzigingen en over de uitwerking ervan. In paragraaf 2.2 worden de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering behandeld en in paragraaf 2.3 worden de consequenties daarvan voor de verdeling aangegeven. In paragraaf 2.4 volgen de overige mededelingen over de algemene uitkering en in paragraaf 2.5 zijn de mededelingen over de wijzigingen in het verdeelstelsel opgenomen.

Het totaal van alle wijzigingen vindt zijn neerslag in de bijlagen 2.1.1 tot en met 2.1.4, die overzichten bevatten van maatstaven, bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren. Paragraaf 2.6 gaat in op de berekening van de algemene uitkering met die gegevens en licht de gehanteerde termen toe.

2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering

Tabel 2.2.1 bevat de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering ten opzichte van de decembercirculaire 2018. Het betreft achtereenvolgens:

1. Algemene mutaties

Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de gemeenten, zonder veranderingen in het takenpakket.

2. Taakmutaties

Deze mutaties hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven. De mutaties zijn geordend volgens de clusterindeling van het gemeentefonds om gemeenten een overzicht te bieden per beleidsterrein. De clusterindeling, naar gelijksoortige gemeentelijke beleidsvelden, is een hulpmiddel bij het onderhoud van de verdeling. Het staat gemeenten vrij de indeling al dan niet voor eigen doeleinden te hanteren en de clusterindeling heeft geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering.

De tabel wordt gevolgd door een toelichting op de mutaties. De mutaties hebben betrekking op 2019 en verder.

Tabel 2.2.1 Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties ten opzichte van de decembercirculaire 2018 (in duizenden euro's)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
stand septembercirculaire 2018	24.893.847	25.900.337	26.746.672	27.635.229	28.590.590	28.590.590
<i>mutaties decembercirculaire 2018</i>	-	-	-	-	-	-
stand decembercirculaire 2018						
algemene mutaties	24.893.847	25.900.337	26.746.672	27.635.229	28.590.590	28.590.590
1a) Accres	-73.347	-248.546	-387.661	-568.866	-603.370	379.754
1b) Accres tranche 2018 (incidenteel)	-147.674					
2) BTW-compensatiefonds 2018 (incidenteel)	-66.853					
3) Lagere apparaatskosten						-135.000
4) Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten	-7.436	-7.436	-7.436	-7.436	-7.436	-7.436
5) Knelpunten verdeelproblematiek						-91
6) Du groeiopgave Almere	-711	-355	-355	-355	-355	-355
cluster Inkomen en participatie						
7) Loon- en prijsbijstelling 2019 Re-integratie klassiek	12.214	11.691	11.433	11.188	10.950	10.699
cluster Maatschappelijke ondersteuning						
8) Loon- en prijsbijstelling 2019 Wmo2015	78.280	79.034	79.534	79.443	79.338	79.077
9) Loon- en prijsbijstelling 2019 WmoHV	46.130	46.490	48.256	48.256	48.256	48.256
10) Invoering wet verplichte ggz		20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
11) Geen aanspraak op begeleiding						-9.000
12) Overgangsrecht Levenslang						1.157
cluster Jeugd						
13) Jeugdhulp	400.000	300.000	300.000			
14) Loon- en prijsbijstelling 2019 Jeugdhulp	108.978	109.541	110.382	110.382	110.382	110.382
15) Verrekening Voogdij/18+		-12.275	-12.337	-12.325	-12.325	-12.325
16) Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	2.200	6.100	7.800	9.500	11.400	11.400
17) Compensatieregeling Voogdij/18+	8.154					
Cluster Samenkracht en burgerparticipatie						
18) Landelijke vreemdelingenvoorzieningen	-7.100	-5.000	-4.400			
cluster Infrastructuur en gebiedsontwikkeling						
19) Beheerovereenkomst DSO-LV	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
cluster Bestuur en algemene ondersteuning						
20) Waterschapsverkiezingen	12.000					
21) DiGiD en MijnOverheid	-3.350					
22) GDI voorzieningen	-1.927					
stand deze circulaire	25.235.405	26.181.581	26.893.888	27.307.016	28.229.430	29.069.108

De mutaties in tabel 2.2.1 zijn in bijlage 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit voorgaande circulaire. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar, ongeacht het moment van publicatie, in tegenstelling tot tabel 2.2.1, die een totaalbeeld geeft van circulaire op circulaire.

Toelichting

1. Accres

Het accres 2018 is definitief vastgesteld op € 807 miljoen. Dit komt overeen met 4,82 procent. Het definitieve accres is gebaseerd op de realisatie van de rijksbegroting 2018 zoals opgenomen in het Financieel Jaarverslag van het Rijk 2018. De budgettaire verwerking van de afrekening van het accres 2018 vindt, zoals gebruikelijk, plaats bij Voorjaarsnota 2019. Het definitieve accres betekent een negatieve bijstelling van € 148 miljoen ten opzichte van de laatste raming in de septembercirculaire 2018. Dit komt doordat de onderuitputting bij het Rijk verder is opgelopen na Miljoenennota 2019. Deze onderuitputting wordt deels verklaard door de ambitieuze investeringsagenda voor het eerste kabinetsjaar, in combinatie met de positieve economische situatie. Hierdoor kwamen bepaalde middelen niet tot besteding in het daarvoor bestemde jaar.

Een gedetailleerde opbouw van de afrekening van het accres is opgenomen in bijlage 11 van het Financieel Jaarverslag van het Rijk 2018.

Tabel 2.2.2 Definitieve accres 2018 gemeentefonds

	in %	x € 1.000
Raming accres 2018 septembercirculaire 2018	5,70	954.795
Mutatie	-0,88	-147.674
Vastgesteld accres 2018	4,82	807.121

Tabel 2.2.3 en 2.2.4 laat de actuele raming van de accessen zien voor de jaren 2019-2024, zowel in duizenden euro's als in procenten.

Tabel 2.2.3 Actuele raming accessen gemeentefonds 2019-2024 (in duizenden euro's)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand septembercirculaire 2018	1.211.988	1.010.599	837.093	1.001.772	1.091.919	-
Mutatie jaarlijkse tranches	74.327	-175.199	-139.115	-181.205	-34.504	983.124
Stand meicirculaire 2019	1.286.315	835.400	697.978	820.567	1.057.415	983.124

Tabel 2.2.4 Actuele raming accessen gemeentefonds 2019-2024 (in procenten)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand septembercirculaire 2018	6,88	3,91	3,12	3,63	3,84	-
Mutatie jaarlijkse tranches	0,42	-0,78	-0,56	-0,68	-0,08	3,38
Stand meicirculaire 2019	7,30	3,13	2,56	2,95	3,76	3,38

Het geraamde accres 2019 wordt ten opzichte van de septembercirculaire 2018 opwaarts bijgesteld. De lagere realisaties in 2018 zorgen voor een groter "trap op" effect naar 2019.⁴ Het accrespercentage 2019 komt daarmee voorlopig uit op 7,3 procent. Dit is gelijk aan ongeveer € 1,3 miljard. Voor de periode van 2020 tot 2024 wordt het accres per saldo neerwaarts bijgesteld. De belangrijkste verklaring voor de neerwaartse bijstelling ligt in de lagere ontwikkeling van de lonen en prijzen. De raming hiervan in het Centraal Economisch Plan (CEP) is lager dan bij de Miljoenennota. Hierdoor wordt er rijksbreed minder uitgegeven aan compensatie voor lonen en prijzen, wat zorgt voor een lagere ontwikkeling van de accresrelevante uitgaven.

In de Voorjaarsnota 2019 worden verder de belangrijkste ontwikkelingen in het economisch beeld, de uitgaven en de inkomsten 2019 van het Rijk nader toegelicht. De ontwikkelingen voor latere jaren worden gepresenteerd in de Miljoenennota en zullen terugkomen in de septembercirculaire.

Tabel 2.2.5 maakt de mutaties van de accrestranches per jaar inzichtelijk. Ook de afrekening van het accres 2018 komt hierin naar voren. De accrestranche 2018 is € 148 miljoen lager. Omdat het jaar 2018 boekhoudkundig al is afgesloten, komt deze mutatie incidenteel twee keer voor in 2019. De totaalregel in de tabel correspondeert met de accresregel in tabel 2.2.1.

⁴ Door de lagere uitgaven in 2018 neemt de procentuele groei ten opzichte van de begrote uitgaven in 2019 toe. Dit zorgt voor een hoger accrespercentage en daarmee voor een groter "trap op" effect in 2019.

Tabel 2.2.5 Mutaties accres tranches gemeentefonds 2019-2024 ten opzichte van de septembercirculaire 2018 (jaartranches, x € 1 miljoen)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tranche 2018	-147,674	-147,674	-147,674	-147,674	-147,674	-147,674
Afrekening 2018	-147,674					
Tranche 2019	74,327	74,327	74,327	74,327	74,327	74,327
Tranche 2020		-175,199	-175,199	-175,199	-175,199	-175,199
Tranche 2021			-139,115	-139,115	-139,115	-139,115
Tranche 2022				-181,205	-181,205	-181,205
Tranche 2023					-34,504	-34,504
Tranche 2024						983,124
Totaal gewijzigde tranches	-221,021	-248,546	-387,661	-568,866	-603,37	379,754

2. Plafond BTW-compensatiefonds

Het BCF heeft in 2018 € 44,520 miljoen minder uitgekeerd dan mogelijk was onder het plafond. Het aandeel van gemeenten in de ruimte onder het plafond is vorig jaar uitgekomen op € 39,029 miljoen. Dit is € 66,853 miljoen minder dan de eerder bij Miljoenennota 2019 geraamde ruimte, die bij Najaarsnota is uitgekeerd. Identiek aan de werkwijze bij het accres vindt de definitieve afrekening over 2018 plaats in 2019.

Het plafond 2018 is ten opzichte van de septembercirculaire 2018 naar beneden bijgesteld. Het accres kwam lager uit dan bij septembercirculaire geraamd. De overhevelingen in verband met taakmutaties hadden een opwaarts effect op het plafond.

Onderstaande tabel bevat een cijfermatig overzicht van de realisatie 2018:

Tabel plafond BCF 2018 (bedragen x € 1.000)			
	Stand Meicirculaire 2019	Stand Septembercirculaire 2018	Verschil
	2018	2018	2018
Plafond	3,331,081	3,346,041	-14,960
W.v. stand septembercirculaire 2018	3,346,041		
W.v. overhevelingen i.v.m taakmutaties	-26,727		
W.v. accres	11,767		
Uitgaven	3,286,561	3,225,010	61,551
W.v. gemeenten	2,881,223	2,821,355	59,868
Ruimte onder plafond	44,520	121,031	-76,511
W.v. gemeenten	39,029	105,882	-66,853

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is per 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals die volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Het plafond wordt aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met toevoegingen of onttrekkingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en provinciefonds. De toevoeging of uitname wordt over het gemeentefonds en provinciefonds verdeeld conform de gerealiseerde aandelen van de gezamenlijke gemeenten en provincies in het BCF.

Vanaf de meicirculaire 2018 is de werkwijze van de raming van de ruimte onder het plafond BCF in de circulaire aangepast (zie paragraaf 2.2.2 van de meicirculaire 2018). De nieuwe werkwijze betekent dat vanaf uitkeringsjaar 2019 in de septembercirculaire alleen de raming van het huidige jaar wordt verwerkt. Dit heeft als gevolg dat vanaf 2019 de meerjarenraming van de ruimte onder het plafond BCF niet meegenomen wordt in de algemene uitkering en dus dat deze bedragen niet meer meelopen in de raming van de uitkeringsfactoren.

In paragraaf 4.5 van deze circulaire is een advies opgenomen over de wijze van verwerking van de ruimte onder het plafond BCF voor de gemeentelijke meerjarenbegrotingen. Deze toezegging is gedaan in de bijlage veelgestelde vragen⁵ van de meicirculaire 2018. Het advies is opgesteld door het Ministerie van BZK in afstemming met de VNG en de provinciale toezichthouders. Met het oog op dit advies zal vanaf deze circulaire niet meer inzichtelijk gemaakt worden in hoeveel punten van de uitkeringsfactor de ruimte onder het plafond BCF is uit te drukken. In voorgaande circulaire waren deze cijfers opgenomen in bijlage 2.2.1.

Dit jaar worden voor het eerst in een bijlage alle mutaties weergegeven die verband houden met decentralisaties vanuit de ministeries naar het BCF voor 2018. Het gaat om alle overboekingen die betrekking hebben op het jaar 2018. De overboekingen zelf kunnen ook al eerder zijn verricht. In overleg met de decentrale overheden is er een ondergrens gehanteerd van € 0,1 mln. Het overzicht van de overboekingen is opgenomen in bijlage 2.2.2.

3. Lagere apparaatskosten

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2024. Daardoor wordt in de tabel de oploop van de in het vorige Regeerakkoord opgenomen maatregel met betrekking tot lagere apparaatskosten gemeenten voor dat jaar zichtbaar. De uitnames 2019 tot en met 2023 zijn al opgenomen in de eerste regel van de tabel, de stand decembercirculaire 2018. Na de jaartranche 2024 resteert alleen nog de jaartranche 2025 van - € 140 miljoen.

4. Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten

In paragraaf 4.2-7 van de decembercirculaire 2018 zijn gemeenten geïnformeerd over de structurele verhoging van de raadsledenvergoeding in gemeenten tot 24.000 inwoners. Aan het gemeentefonds is in de decembercirculaire 2018 eenmalig een bedrag van € 10 miljoen toegevoegd om de gemeenten met minder dan 24.000 inwoners voor de hogere raadsledenvergoeding voor 2018 te compenseren. Vanaf 2019 en verder wordt de dekking voor deze verhoging gevonden binnen het gemeentefonds door middel van een herverdeling.

De fondsbeheerders hebben ervoor gekozen om de gemeenten tot 24.000 inwoners te compenseren voor de hogere raadsledenvergoeding door middel van een decentralisatie-uitkering.

---

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/circulaires/2018/05/31/meicirculaire-gemeentefonds-2018/Veelgestelde+vragen+meicirculaire+2018+gemeentefonds+versie+11+juli.pdf>

Het benodigde bedrag van € 7,436 wordt vanaf 2019 onttrokken aan de algemene uitkering via een verlaging van de uitkeringsfactor. Het alternatief, een herverdeling binnen de algemene uitkering, bleek onvoldoende aan te sluiten op de extra kosten die gemeenten met minder dan 24.000 inwoners hebben in verband met de verhoging van de raadsledenvergoeding.

De doelstelling van de herijking van het gemeentefonds per 2021 is om de verdeling van de middelen voor de raadsledenvergoeding integraal onderdeel uit te laten maken van de algemene uitkering waardoor de decentralisatie-uitkering kan komen te vervallen. (zie verder paragraaf 3.2-10).

5. Knelpunten verdeelproblematiek

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2024.

Daardoor wordt in de tabel het onderwerp “knelpunten verdeelproblematiek” voor dat jaar zichtbaar. De middelen gaan over naar de decentralisatie-uitkering Knelpunten

verdeelproblematiek. Deze decentralisatie-uitkering houdt verband met btw-aspecten ten aanzien van wegen die in beheer zijn van waterschappen (zie ook paragraaf 3.2-28).

6. Groeiopgave Almere

De aanpassing van de omvang van de decentralisatie-uitkering Groeiopgave Almere aan het accres komt ten laste van de algemene uitkering (zie ook paragraaf 3.2-23 van deze circulaire).

7. Loon- en prijsbijstelling 2019 Re-integratie klassiek

De loon- en prijsbijstelling 2019 ten behoeve van Re-integratie klassiek (tot structureel € 10,699 miljoen in 2024) is toegekend.

Van 2016 tot en met 2018 was de afspraak dat de loon- en prijsbijstelling over de onderdelen van de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Participatie, in zijn geheel werd uitgekeerd ten behoeve van het onderdeel Wsw. Deze afspraak bestond om sociale partners in de SW in staat te stellen een cao af te sluiten tot en met 31 december 2018. Vanaf 2019 wordt in principe aan alle onderdelen loon- en prijsbijstelling toegekend (zie ook paragraaf 3.2-2).

De loon- en prijsbijstelling 2019 heeft plaatsgevonden omdat onderdelen pas vanaf één jaar na overheveling naar de algemene uitkering accres genereren. Dit betreft dan ook de laatste loon- en prijsbijstelling voor de overgehevelde onderdelen van de voormalige integratie-uitkering Sociaal domein. Vanaf 2020 ontvangen de onderdelen accres.

Voor nadere informatie over de loon- en prijsontwikkeling verwijzen wij naar de rubriek Centraal Economisch Plan 2019⁶ (en de bijbehorende bijlage Verzamelde bijlagen 1970-2023). Daarnaast zijn in paragraaf 4.3 van deze circulaire een aantal loon- en prijsindicatoren opgenomen die het CPB onderscheidt voor de overheidssector.

---

⁶ <https://www.cpb.nl/centraal-economisch-plan-cep-2019>

8. en 9 Loon- en prijsbijstelling 2019 Wmo 2015 en Wmo huishoudelijke verzorging

De loon- en prijsbijstelling 2019 ten behoeve van de Wmo 2015 en de Wmo huishoudelijke verzorging is toegekend (zie verder 2.2.-7).

- Wmo 2015: oplopend tot structureel € 79,077 miljoen in 2024;
- Wmo huishoudelijke verzorging: oplopend tot structureel € 48,256 miljoen in 2024.

10. Invoering Wet verplichte ggz

Met ingang van 1 januari 2020 treedt de Wet verplichte ggz in werking.⁷ Deze wet vervangt de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen en regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de GGZ. Een belangrijke verandering is dat verplichte zorg straks ook buiten een GGZ-instelling opgelegd kan worden en dat de essentiële voorwaarden voor deelname aan de maatschappij in het zorgplan worden meegenomen. Voor de gemeentelijke taken en bijbehorende kosten die volgen uit de Wet verplichte ggz is in het bestuurlijk overleg van 6 mei jl. tussen het Ministerie van VWS en de VNG afgesproken om vanaf 2020 structureel € 20 miljoen toe te voegen aan het gemeentefonds.

11. Geen aanspraak op begeleiding (Wmo 2015)

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2024. Daardoor wordt in de tabel het onderwerp "geen aanspraak op begeleiding" zichtbaar. In 2014 zijn gemeenten geheel verantwoordelijk geworden voor de activiteiten op het gebied van ondersteuning, begeleiding en verzorging. Hierbij is de aanspraak voor de functie begeleiding in de AWBZ beperkt door de aanspraak op dagbesteding te laten vervallen. Jaarlijks betekent het laten vervallen van de aanspraak op begeleiding een extra afname van - € 20 miljoen. Hiervan komt - € 9 miljoen terecht bij de Wmo (de overige - € 11 miljoen komt terecht bij de Zorgverzekeringswet).

12. Overgangsrecht levenslang (Wmo 2015)

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2024. Daardoor wordt in de tabel het onderwerp "overgangsrecht levenslang" zichtbaar. Deze mutatie betreft een correctie op een extrapolatie van extramurale zorgkosten binnen de Wmo 2015 en/of Jeugdwet. Cliënten met een verblijfsindicatie voor een hoog zorgzwaartepakket op 31 december 2014 hebben overgangsrecht gekregen voor onbepaalde tijd. Door het overgangsrecht voor onbepaalde tijd zullen deze cliënten structureel hun extramurale zorg (bijvoorbeeld in de vorm van pgb) afnemen ten laste van de Wet langdurige zorg in plaats van ten laste van de Wmo 2015 of de Jeugdwet. Om dit voor gemeenten te corrigeren, wordt in 30 jaar jaarlijks € 1,157 miljoen extra toegevoegd aan het gemeentefonds tot aan het volledige bedrag van € 39 miljoen.

---

⁷ <https://www.dwangindezorg.nl/nieuwe-wetgeving/wet-verplichte-ggz>

13. Jeugdhulp

Het kabinet heeft besloten extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. In 2019 gaat het om € 420 miljoen (waarvan € 20 miljoen tijdelijk aan de jeugddoelstelling beschikbaar wordt gesteld, zie paragraaf 2.4.4) en in 2020 en 2021 om jaarlijks € 300 miljoen. De middelen worden verdeeld via de maatstaven van het subcluster Jeugdhulp (verdeling voormalige integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Jeugd).

Aanvullend wordt onderzoek verricht om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. Daarnaast worden de komende maanden bestuurlijke afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over hoe het jeugdhulpstelsel effectiever, efficiënter en beter kan gaan functioneren. Meer informatie is te vinden in de brief die op 27 mei jl. aan de VNG is verzonden. Deze brief is tevens opgenomen in de gemeentefondsbrief op het internet.⁸

14. Loon- en prijsbijstelling 2019 Jeugd

De loon- en prijsbijstelling 2019 ten behoeve van de wet op de Jeugdhulp (oplopend tot structureel € 110,382 miljoen in 2024) is toegekend (zie verder 2.2-7).

15. Verrekening Voogdij/18+

Het budget Voogdij/18+ kent een systematiek waarbij op basis van historisch zorggebruik (T-2) per gemeente gemiddelde dagprijzen (p) worden vermenigvuldigd met het aantal zorgdagen (q). Zoals gebruikelijk zijn de nieuwe gegevens over voogdij/18+ voor 2020 ook voor latere jaren gehanteerd.⁹

Door de nieuwe gegevens neemt het budget voor Voogdij/18+ vanaf uitkeringsjaar 2020 met € 17 miljoen structureel toe. Daarnaast is bij deze circulaire vanaf 2020 structureel € 20 miljoen gereserveerd om de compensatieregeling Voogdij/18+ te continueren. De compensatieregeling was voor drie jaren (2017-2019) met gemeenten overeengekomen (zie paragraaf 3.3 van de meircirculaire 2017). Als gevolg van het uitstel van de ingangsdatum van het nieuwe woonplaatsbeginsel en daarmee het uitstel van de overheveling van integratie-uitkering Voogdij/18+ naar de algemene uitkering (zie paragraaf 3.2) wordt bij deze circulaire het budget voor de compensatieregeling ook voor latere jaren gereserveerd.

Als laatste neemt het budget van Voogdij/18+ toe omdat, op verzoek van de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs, de financiering van de Plaatsingscoördinatie gesloten jeugdhulp met drie jaar is verlengd (€ 0,55 miljoen per jaar in de periode 2020 – 2022).

Voorafgaand aan de overheveling van de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Jeugd (IUSD Jeugd), naar de algemene uitkering ging het extra benodigde budget voor Voogdij/18+ ten

---

⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/gemeentefonds/circulaires-gemeentefonds>

⁹ Zie voor een nadere toelichting: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2019/20/kosten-jeugdwet-18plussers-en-voogdij-2018>

koste van het budget dat beschikbaar is voor het objectieve verdeelmodel IUSD Jeugd. Door de overheveling van laatstgenoemd verdeelmodel naar de algemene uitkering is sinds de meicirculaire 2018 de werkwijze dat het benodigde extra budget voor Voogdij/18+ ten koste gaat van het subcluster Jeugdhulp in de algemene uitkering (zie ook paragraaf 3.2.4).

De structurele verhoging van € 37,562 miljoen (totaal van bovenstaande mutaties) kan voor ruim € 25 miljoen gedekt worden uit de loon- en prijsbijstelling 2019 die aan de integratie-uitkering Voogdij/18+ is toegekend (zie paragraaf 3.2.4). Hierdoor resteert nog een bedrag van € 12,275 miljoen dat jaarlijks verrekend dient te worden met het subcluster Jeugdhulp.

16. Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen

In navolging van de afspraak om vanaf 1 juli 2018 pleegzorg standaard te verlengen wanneer een pleegkind 18 jaar wordt, worden momenteel afspraken uitgewerkt over verruiming van de verlengde jeugdhulp voor kinderen in gezinshuizen. Vooruitlopend op de precieze afspraken worden extra financiële middelen aan het jeugdhulpbudget toegevoegd. Dit loopt op tot structureel € 11,4 miljoen in 2023. De middelen zullen worden toegevoegd aan het subcluster Jeugdhulp van de algemene uitkering.

17. Compensatieregeling Voogdij/18+

In de decembercirculaire 2018 zijn in totaal 23 gemeenten gecompenseerd omdat het budget voogdij en/of 18+ dat zij hebben ontvangen niet toereikend is voor de kosten die zij (in 2017) hebben gemaakt. De compensatie vloeit voort uit een driejarige compensatieregeling die voor de jaren 2017, 2018 en 2019 met gemeenten is overeengekomen (zie paragraaf 3.3 van de meicirculaire 2017). De totale omvang van de toegekende compensatie bedroeg € 11.845.737 miljoen. Voor de compensatieregeling 2018 was een totaalbedrag van € 20 miljoen beschikbaar. Het resterende bedrag van € 8.154.263 miljoen is in deze meicirculaire aan het objectieve verdeelmodel voor Jeugd (subcluster Jeugdhulp) toegevoegd.¹⁰

18. Landelijke vreemdelingenvoorzieningen

In de decembercirculaire 2018 (hoofdstuk 1) bent u geïnformeerd dat Rijk en gemeenten samenwerkingsafspraken¹¹ hebben gemaakt voor de ontwikkeling van Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV) waar vreemdelingen zonder recht op verblijf of rijksopvang begeleid worden naar een bestendige oplossing voor hun situatie, waarbij hen onderdak wordt geboden. Bij deze circulaire is de € 12 miljoen per jaar verdeeld die het Rijk beschikbaar stelt voor de periode 2018-2021 en de in totaal € 16,5 miljoen¹² die vanuit de algemene uitkering via de decentralisatie-uitkering wordt herverdeeld voor de periode 2019-2021.

---

¹⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2017/01/09/factsheet-compensatieregeling-voogdij-en-18>.

¹¹ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2018/11/29/akkoord-over-landelijke-vreemdelingenvoorzieningen-lvv%E2%80%99s>

¹² € 7,1 miljoen in 2019 plus € 5 miljoen in 2020, plus 4,4 miljoen in 2021 is in totaal € 16,5 miljoen.

De informatie over de verdeling van de decentralisatie-uitkering en de toevoeging van de rijksbijdrage van € 12 miljoen kunt u vinden in paragraaf 3.2-7 van deze circulaire.

19. Beheerovereenkomst DSO-LV

Op 18 december 2018 hebben de VNG, het IPO, de UvW en de Minister van BZK de beheerovereenkomst DSO-LV¹³ ondertekend. De overeenkomst regelt onder andere de inhoud en de uitvoering van de beheertaak, de financiering en de samenwerkingsafspraken voor een optimale werking van het Digitaal stelsel Omgevingswet landelijke voorziening (DSO-LV). Op grond van de beheerovereenkomst DSO-LV gaan gemeenten vanaf 1 januari 2020 jaarlijks € 18 miljoen bijdragen aan de kosten van het basisniveau DSO-LV en het informatiepunt Omgevingswet.¹⁴

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bundelt de wetgeving en de regels voor het fysieke domein onder andere voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Bij de Omgevingswet hoort een goede digitale ondersteuning. Het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) is het stelsel waar de landelijke voorziening en de lokale systemen van de overheden onderdeel van uitmaken. De landelijke voorziening bestaat uit het Omgevingsloket met daaronder de systemen die ervoor zorgen dat overheden hun omgevingsdocumenten kunnen publiceren, vraagbomen kunnen maken met toepasbare regels, en begrippen en definities centraal kunnen beheren. Daarnaast kunnen gebruikers via het loket onderzoeken of ze een vergunningaanvraag of melding moeten doen en zo nodig deze kunnen indienen.

Gemeenten zijn druk bezig met de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet. Omgevingsvisies worden geschreven, er wordt nagedacht over het Omgevingsplan, data wordt op orde gebracht, kansen en uitdagingen worden verkend. Die kansen en uitdagingen raken ook het financiële domein van gemeenten. Het is van belang dat gemeenten hier nu al mee aan de slag gaan ten behoeve van begrotingsjaar 2021, het jaar waarin de wet in werking treedt.¹⁵

20. Waterschapsverkiezingen

In art. 98, eerste lid, van de Waterschapswet staat dat de waterschappen een vergoeding zijn verschuldigd voor de kosten die gemeenten maken voor de organisatie van de waterschapsverkiezingen. In de decembercirculaire 2018 paragraaf 2.4.2 bent u geïnformeerd dat de VNG en UvW hebben afgesproken dat de vergoeding voor de waterschapsverkiezingen van 2019 € 12 miljoen bedraagt.

VNG en UvW hebben bij de waterschapsverkiezingen van 2019 een onderzoek laten uitvoeren naar de kosten die met de verkiezingen gemoeid zijn. Aan de hand van de uitkomsten van dat onderzoek zal de structurele vergoeding worden bepaald (voor waterschapsverkiezingen na 2019).

---

¹³ Zie publicatie in de staatscourant <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-109.html>

¹⁴ Het informatiepunt Omgevingswet informeert over de juridische uitleg en praktische toepassingen van de Omgevingswet, de onderliggende regelgeving en de digitale voorzieningen.

¹⁵ Meer informatie hierover vindt u op de website van de Omgevingswet: <https://www.omgevingswetportaal.nl/documenten/publicaties/2019/05/28/financiële-effecten-stelselherziening-omgevingswet>

U wordt over de voortgang geïnformeerd via de circulaire van het gemeentefonds.

21. DigiD en MijnOverheid

Eind 2017 hebben de VNG en het Ministerie van BZK afgesproken dat de doorbelasting van DigiD en MijnOverheid via de algemene uitkering uit het gemeentefonds verloopt. De VNG heeft gevraagd om de bestaande regeling voor 2018 ten aanzien van de bekostiging van DigiD en MijnOverheid voor de komende drie jaar te continueren, totdat de afgesproken evaluatie van het stelsel is afgerond. Logius heeft de geprognosticeerde kosten voor de gemeenten berekend op basis van tarief maal hoeveelheid (prognose) en kwam uit op een uitname van € 3,35 miljoen in 2019. Bij deze uitname is ruimte ingebouwd voor zowel onzekerheden zoals de exacte hoogte van de bijdrage vanwege volumegroei als de verdeling van de rekening tussen belastingsamenwerkingen en de gemeenten. Indien de € 3,35 miljoen in 2019 niet volledig nodig blijkt te zijn voor de gemeentelijke kosten zal het resterende bedrag worden teruggeboekt naar het gemeentefonds.

22. GDI-voorzieningen

In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen van 23 mei 2018 is afgesproken dat de doorbelasting van de niet-transactiegerichte voorzieningen in de generieke digitale infrastructuur (GDI) via een uitname uit de algemene uitkering van het gemeentefonds verloopt. Logius heeft de hoogte van de rekeningen voor de gemeenten bepaald en kwam uit op een uitname van € 1,927 in 2019. Bij deze uitname is ruimte ingebouwd voor onzekerheden zoals de exacte hoogte van de bijdrage vanwege volumegroei. Indien de € 1,927 in 2019 niet volledig nodig blijkt te zijn zal het resterende bedrag worden teruggeboekt naar het gemeentefonds.

2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering

De verdeelwijze van de mutaties uit paragraaf 2.2 is in tabel 2.3.1 weergegeven. De verdeelwijze bestaat uit een wijziging in hetzij de uitkeringsfactor hetzij het bedrag per eenheid van één of meer maatstaven van het cluster waaronder de mutatie valt. Tabel 2.3.1 bevat het overzicht. De cijfermatige uitwerking is opgenomen in paragraaf 2.5.

Tabel 2.3.1 Verdeelwijze mutaties algemene uitkering

Nummer	Mutatie	Verdeelwijze
cluster Inkomens en participatie		
7)	Loon- en prijsbijstelling 2019 Re-integratie klassiek	maatstaf Re-integratie klassiek
cluster Maatschappelijke ondersteuning		
8)	Loon- en prijsbijstelling 2019 Wmo2015	maatstaven subcluster Wmo2015
9)	Loon- en prijsbijstelling 2019 WmoHV	maatstaven subcluster Wmo hulp bij het huishouden
10)	Invoering Wvggz	maatstaven subcluster Wmo2015
11)	Geen aanspraak op begeleiding	maatstaven subcluster Wmo2015
12)	Overgangsrecht Levenslang	maatstaven subcluster Wmo2015
cluster Jeugd		
13)	Jeugdhulp	maatstaven subcluster Jeugdhulp
14)	Loon- en prijsbijstelling 2019 Jeugdhulp	maatstaven subcluster Jeugdhulp
15)	Verrekening Voogdij/18+	maatstaven subcluster Jeugdhulp
16)	Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	maatstaven subcluster Jeugdhulp
17)	Compensatieregeling Voogdij/18+	maatstaven subcluster Jeugdhulp
Cluster Samenkracht en burgerparticipatie		
18)	Landelijke vreemdelingenvoorzieningen	maatstaf inwoners
cluster Infrastructuur en gebiedsontwikkeling		
19)	DSO	maatstaven cluster Infrastructuur en gebiedsontwikkeling
cluster Bestuur en algemene ondersteuning		
20)	Waterschapsverkiezingen	maatstaf inwoners
21)	DiGiD en MijnOverheid	maatstaf inwoners
22)	GDI voorzieningen	maatstaf inwoners

2.4 Overige mededelingen algemene uitkering

2.4.1 Ambulantisering GGZ

In het hoofdlijnenakkoord GGZ wordt ingezet op ambulantisering van de zorg. Dit leidt tot een groter beroep op zorg en begeleiding in het gemeentelijke domein. Het is zeer gewenst dat de VNG op korte termijn formeel partij wordt bij het hoofdlijnenakkoord GGZ.

Het kabinet stelt financiële middelen beschikbaar voor het realiseren van de ambities uit het hoofdlijnenakkoord. De reeks loopt op van € 50 miljoen in 2019 tot € 95 miljoen 2022 en wordt daarna structureel ingeboekt. De Algemene Ledenvergadering (ALV) van de VNG wordt op 5 juni 2019 gevraagd in te stemmen met het hoofdlijnenakkoord GGZ. Na instemming van de ALV kunnen de middelen worden verwerkt bij de septembercirculaire 2019 in de integratie-uitkering Beschermd wonen en het subcluster Wmo 2015 van de algemene uitkering. Meer informatie is te vinden in de brief die op 27 mei jl. aan de VNG is verzonden. Deze brief is tevens opgenomen in de gemeentefondsbrief op het internet.¹⁶

2.4.2 Mobiliteitshulpmiddelen en roerende voorzieningen

Op 1 januari 2020 wordt de hulpmiddelenzorg aan cliënten die in een Wlz-instelling wonen vereenvoudigd. Vanaf deze datum worden mobiliteitshulpmiddelen (zoals een rolstoel en een scootmobiel) voor alle cliënten in een Wlz-instelling verstrekt vanuit de Wlz en niet meer vanuit de Wmo 2015. Daarnaast worden hulpmiddelen voor zorgverlening en wonen die door meerdere

¹⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/gemeentefonds/circulaires-gemeentefonds>

verzekerden te gebruiken zijn vanaf deze datum altijd uit de Wlz betaald. Dit gaat bijvoorbeeld om tilliften en hoog-laagbedden, ook wel 'roerende voorzieningen' genoemd. In verband met deze vereenvoudiging gaan middelen over van het gemeentefonds naar de Wlz.

Over de hoogte van de over te hevelen middelen vinden gesprekken plaats tussen het Ministerie van VWS en de VNG. De uitkomsten hiervan worden naar verwachting in de septembercirculaire 2019 gepubliceerd.

2.4.3 Effecten actualisatie maatstafgegevens septembercirculaire 2019

Bij de overheveling van de integratie-uitkering Sociaal domein naar de algemene uitkering is afgestapt van het definitief vaststellen van de verdeling voor de betreffende onderdelen in de meicirculaire van jaar t-1 (zie paragraaf 2.4.3 van de meicirculaire 2018). Dit betekent dat de verdeling van deze budgetten gedurende het jaar wijzigt door actuelere maatstafgegevens, zoals ook gebruikelijk is bij de andere maatstaven in de algemene uitkering. De meeste maatstafgegevens voor de verdeelmodellen Wmo 2015, Jeugdhulp en Re-integratie klassiek kunnen door het CBS niet eerder dan vlak voor de komende septembercirculaire geleverd worden. Daarom worden gemeenten er nu alvast erop geattendeerd dat de actualisatie van de maatstafgegevens in de septembercirculaire mogelijk een grotere impact heeft op de uitkeringsfactor en de verdeling van de algemene uitkering dan tot nu toe gebruikelijk.

De stabiliteit van de uitkering uit het gemeentefonds is een van de aspecten in het traject herijking verdeling gemeentefonds. Tot de invoering van de nieuwe verdeling in 2021 zullen de fondsbeheerders omvangrijke bijstellingen zo veel mogelijk proberen te voorkomen door bij de meicirculaires de volumina van de maatstaven zo goed mogelijk te prognosticeren. Daarnaast hebben de fondsbeheerders de mogelijkheid om bij de septembercirculaires (indien nodig) de verdeelreserve ¹⁷ in te zetten om de effecten van de actualisatie op te vangen. In tabel 2.4.3 is de huidige reeks 2017-2024 van de verdeelreserve in de algemene uitkering opgenomen. De verdeelreserve van uitkeringsjaar 2016 is vrijgevallen bij de meicirculaire 2017 (paragraaf 2.5).

Tabel 2.4.3 Omvang verdeelreserve (in duizenden euro's)

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
12.000	24.000	41.000	58.000	75.000	92.000	109.000	126.000

2.4.4 Jeugdautoriteit

Onderdeel van de extra financiële middelen voor jeugdzorg in 2019 is een bijdrage van € 20 miljoen aan het gemeentefonds ten behoeve van de Jeugdautoriteit.¹⁸ Afgesproken is dat deze € 20 miljoen tot en met 2021 geen onderdeel uitmaakt van het gemeentefonds, maar wordt gepositioneerd bij de Jeugdautoriteit zelf. Met deze gemeentelijke middelen wordt bij de

¹⁷ De verdeelreserve is een gedeelte van de algemene uitkering dat niet aan de gemeenten wordt uitgekeerd, maar als reservering apart wordt gehouden. De verdeelreserve dient om onverwachte effecten bij de actualisatie van maatstaven op te vangen. Op het moment dat maatstaven definitief zijn of geen onverwachte ontwikkelingen meer kunnen doormaken valt het resterende bedrag in de verdeelreserve vrij.

¹⁸ Zie rijksbegroting, beleidsmatige mutaties.

Jeugdautoriteit een tijdelijk vangnet gecreëerd, gericht op het bieden van snelle steun aan jeugdhulpinstellingen die tijdelijk niet liquide zijn. Hiermee wordt de continuïteit van cruciale jeugdhulp geborgd. De middelen worden enkel na advies van de Jeugdautoriteit en na akkoord van gemeenten ingezet. Daartoe worden deze middelen in 2019 overgeboekt naar de Jeugdautoriteit.¹⁹ In 2022 zullen deze financiële middelen, voor zover deze weer zijn teruggevloeid naar de Jeugdautoriteit, toegevoegd worden aan het gemeentefonds. Meer informatie is te vinden in de brief die op 27 mei jl. aan de VNG is verzonden. Deze brief is tevens opgenomen in de gemeentefondsrubriek op het internet.²⁰

2.4.5 Bommenregeling

Bijlage 2.4.5 vermeldt de gemeenten die - op basis van de ingediende aanvraag - een uitkering ontvangen, inclusief de bijbehorende bedragen. Het totaalbedrag van de bommenregeling 2019 bedraagt € 27,620 miljoen.

Voor informatie over de verkrijging van een suppletie-uitkering voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog wordt u verwezen naar paragraaf 2.4.4 van de septembercirculaire 2014. De benodigde raadsbesluiten moeten voor 1 april zijn ingediend, bij voorkeur per e-mail via regelingen@minbzk.nl.

Verzoeken die wij vanaf die datum ontvangen worden meegenomen in het volgende jaar. Btw komt niet voor compensatie in aanmerking. In de aanvraag dient daarom duidelijk te worden opgenomen dat de bedragen exclusief btw zijn.

Komende jaren geven het Rijk en gemeenten samen uitvoering aan het nationaal programma berging vliegtuigwrakken met nog vermiste vliegers uit de Tweede Wereldoorlog.²¹ Het programma richt zich op de berging van vliegtuigwrakken met mogelijk de stoffelijke resten van vermiste bemanningsleden (30 tot 50 wrakken). In de eerste plaats om recht te doen aan de wens van nabestaanden van omgekomen bemanningsleden tijdens de Tweede Wereldoorlog. Daarnaast is het een betekenisvol gebaar met het oog op de viering van 75 jaar bevrijding in 2020. Binnen het programma zijn voor de periode 2019 en 2020 kansrijke locaties vastgesteld in de gemeenten Lochem, Lingewaard, Hollands Kroon, Echt-Susteren, Dalfsen en Almere. Gemeenten en Rijk dragen gezamenlijk financieel bij aan de uitvoering van een programma. De berging van een vliegtuigwrak kost een gemeente gemiddeld € 0,5 mln. (excl. de kosten van de SOVB²², de Bergingsdienst van de KLu²³, de EODD²⁴ en de BIDKL²⁵, die voor rekening van het Rijk zijn). De betreffende gemeenten ontvangen een bijdrage van 100% via de bommenregeling in het gemeentefonds. De verrekeningen ten laste van de algemene uitkering zullen starten nadat de

¹⁹ Zie rijksbegroting, technische mutaties, diversen.

²⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/gemeentefonds/circulaires-gemeentefonds>

²¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/10/16/kamerbrief-nationaal-programma-berging-vliegtuigwrakken-met-nog-vermiste-vliegers-uit-de-tweede-wereldoorlog>

²² SOVB: Stafofficier vliegtuigberging van de Koninklijke Luchtmacht

²³ Bergingsdienst van de KLu: Bergingsdienst van de Koninklijke Luchtmacht

²⁴ EODD: Explosieven Opruimingsdienst Defensie

²⁵ BIDKL: Bergings- en Identificatiedienst Koninklijke Landmacht

eerste bergingsprojecten zijn afgerond en het Ministerie van BZK de bijbehorende raadsbesluiten heeft ontvangen.

2.5 Veranderingen in het verdeelstelsel

2.5.1 Inleiding

Tabel 2.5.1 bevat een overzicht van de wijzigingen in het verdeelstelsel van de algemene uitkering ten opzichte van de septembercirculaire 2018.

Tabel 2.5.1 Wijzigingen in het verdeelstelsel van de algemene uitkering

Nummer	Naam	Aard van de maatregel	Ingangsjaar
1	Maatstaf ozb	Aanpassing rekentarieven in verband met marktontwikkeling WOZ-waarden	Jaarlijks

De toelichting volgt in de paragraaf 2.5.2.

2.5.2 Maatstaf ozb: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven

De jaarlijkse aanpassing van de gewichten van de verdeelmaatstaf ozb is doorgevoerd.

De uitkomst van de verdeelmaatstaf ozb wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekentarief. Er worden drie WOZ-waarden onderscheiden: voor eigenaren woningen, eigenaren niet-woningen en gebruikers niet-woningen. Er zijn daarom ook drie rekentarieven. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. Het is staand beleid om voor dat effect te corrigeren, door middel van een aanpassing van de rekentarieven. De correctie is op nationaal niveau. Regionale en lokale marktontwikkelingen die afwijken van de landelijke ontwikkelingen werken wel door in de uitkomst van de maatstaf.

De aanpassing van de rekentarieven is afgestemd op de WOZ-tijdvakken. Op 1 januari 2020 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2019. Bij de aanpassing van de rekentarieven is de vaste werkwijze toegepast (zie paragraaf 9.2 van de meicirculaire 2000 en paragraaf 7.1 van de septembercirculaire 2004). Het rekentarief wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de ozb-maatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De maatstaf groeit wel met de inflatie mee (prijs Nationale Bestedingen, pNB).

De marktontwikkeling tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2019 bij woningen wordt, op basis van informatie van de Waarderingskamer, geschat op 9%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op 2%. De inflatie (pNB) in die periode bedraagt volgens de ramingen van het CPB 2,4%. Het rekentarief voor eigenaren woningen komt na aanpassing op - 0,0939%, voor eigenaren niet-woningen op - 0,1576% en voor gebruikers niet-woningen op - 0,1270%. De aangepaste rekentarieven zijn ook opgenomen in bijlage 2.1.3.

2.6 Maatstaven, bedragen per eenheid, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende bedrag per eenheid. De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor. De verkregen uitkomst moet daarnaast worden opgehoogd met enkele uitkeringsonderdelen binnen de algemene uitkering die buiten het format van aantal eenheden en bedrag per eenheid vallen. Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de maatstaven, de bedragen per eenheid, de uitkeringsfactor en de overige uitkeringsonderdelen.

Maatstaven

Bij de maatstaven bijstandsontvangers en loonkostensubsidie kan zich de situatie voordoen dat iemand zowel geregistreerd staat als bijstandsontvanger als ontvanger van een loonkostensubsidie. Deze dubbeling ontstaat wanneer de loonkostensubsidie verder wordt aangevuld met een bijstandsuitkering. Om te voorkomen dat deze personen dubbel meetellen, voert het CBS vanaf uitkeringsjaar 2019 een correctie door op personen die voor beide instrumenten worden geregistreerd. Bij personen waar deze dubbeling zich voordoet, rekent het CBS voortaan deze personen enkel toe aan de verdeelmaatstaf bijstandsontvangers. De fondsbeheerders hebben voor deze oplossing gekozen omdat de maatstaf bijstandsontvangers in vergelijking met de maatstaf loonkostensubsidie onderdeel is van meerdere uitgavenclusters; decentralisatie-uitkeringen (zoals Vrouwenopvang) en onderdeel is van de maatstaf uitkeringsontvangers.

Met de overheveling van de IUSD Jeugd, het onderdeel Re-integratie klassiek van de IUSD Participatie en de IU Wmo (huishoudelijke verzorging) maken de maatstaven over het gemiddeld gestandaardiseerd inkomen en de maatstaf re-integratie klassiek per 2019 onderdeel uit van de algemene uitkering. Verschillende gemeenten hebben gevraagd of zij inzicht kunnen krijgen in de achterliggende berekening van deze basisgegevens. De berekening van deze basisgegevens is namelijk niet te herleiden uit de maandelijkse betaalspecificaties gemeentefonds.

Om die reden zijn bij deze circulaire de meest recente berekeningen voor de basisgegevens over gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (uitkeringsjaar 2019) opgenomen in de gemeentefondsruubriek op het internet.²⁶

De achterliggende berekening voor de maatstaf medicijngebruik wordt vanaf de septembercirculaire 2018 jaarlijks in de gemeentefondsruubriek op het internet opgenomen (zie paragraaf 2.6 van de septembercirculaire 2018).

Meer informatie over de berekeningswijze van de maatstaven over het gemiddeld gestandaardiseerd inkomen kunt u vinden in de toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2019.²⁷

---

²⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/gemeentefonds/circulaires-gemeentefonds>

²⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2013/05/24/toelichting-op-de-berekening-van-de-uitkeringen-uit-het-gemeentefonds>

Bedragen per eenheid

- de zogenaamde rekentarieven 2020 van de maatstaf ozb zijn ten opzichte van 2019 aangepast;
- de informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 is verwerkt;
- uitnames en toevoegingen die in eerdere circulaire's zijn opgenomen zijn verwerkt. Bijlage 2.2.1 bevat die uitnames en toevoegingen uit eerdere circulaire's.

Bijlagen 2.1.1 en 2.1.3 bevatten het overzicht van de bedragen per eenheid 2019 en 2020.

Uitkeringsfactor

De volgende aspecten zijn bij de raming van de uitkeringsfactor van belang:

- de informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 is verwerkt;
- de ontwikkeling van de uitkeringsbasis als gevolg van nieuwe aantallen heeft effect. Bijlage 2.5.2 bevat informatie over de raming van de maatstaven met een groot aandeel in de uitkeringsbasis.

De uitkeringsfactor van 2016 wordt definitief vastgesteld op 1,447. Bij de decembercirculaire 2018 (paragraaf 2.5) hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen om de cijfers over de belastingcapaciteit 2016 en in het bijzonder het bedrag voor waardevermindering De Pater, (nogmaals) te controleren.²⁸

De nieuwe cijfers over de belastingcapaciteit 2016 hebben geen invloed gehad op de hoogte van de uitkeringsfactor 2016.

De uitkeringsfactor van 2017 blijft ongewijzigd op 1,425.

Ten opzichte van de decembercirculaire 2018 stijgt de uitkeringsfactor van 2018 met 1 punt naar 1,491. Deze stijging wordt veroorzaakt door een groter dan verwachte daling van het aantal bijstandontvangers.

De nieuwe raming van de uitkeringsfactor in de jaren 2019-2024 is vermeld in tabel 2.6.1.

Tabel 2.6.1 Uitkeringsfactor 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Uitkeringsfactor	1,554	1,606	1,632	1,663	1,706	1,744
één punt uitkeringsfactor (in miljoenen)	17.670	17.740	17.897	17.821	17.921	18.019

De uitkeringsfactoren in tabel 2.6.1 zijn in lopende prijzen. Gemeenten die in constante prijzen ramen dienen deze zelf te defleren. Om gemeenten hierbij te faciliteren, is in de gemeentefondsruubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen

²⁸ Naar aanleiding van de publicatie in de decembercirculaire van 2018, waarin bij wijze van uitzondering alle gemeenten de mogelijkheid hebben gekregen om de cijfers over de belastingcapaciteit 2016 definitief nogmaals te controleren en naar aanleiding daarvan wijzigingen door te geven, heeft het CBS voor 82 gemeenten de belastingcapaciteit en of Amendement de Pater opnieuw vastgesteld.

gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt. Op basis van de CEP 2019 zijn in het rekenmodel en in paragraaf 5.2 ook, als service, de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen.

Om gemeenten inzicht te geven in de ontwikkeling van de uitkeringsfactoren volgen hieronder twee tabellen. Daarin is de ontwikkeling opgenomen ten opzichte van de septembercirculaire 2018 (verticale toelichting) en van het ene naar het andere uitkeringsjaar (horizontale toelichting).

Verticale toelichting ontwikkeling uitkeringsfactor

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van de uitkeringsfactor zien ten opzichte van de stand septembercirculaire 2018, de verticale toelichting.

Tabel 2.6.2 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2019-2024 ten opzichte van de septembercirculaire 2018

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
stand septembercirculaire 2018	1,567	1,617	1,652	1,693	1,737	-
<i>mutaties deze circulaire</i>						
algemene mutaties	-0,017	-0,014	-0,022	-0,032	-0,034	
uitkeringsbasis/OZB	0,003	0,005	0,004	0,004	0,004	
overig	0,001	-0,002	-0,002	-0,002	-0,001	
uitkeringsfactor stand deze circulaire	1,554	1,606	1,632	1,663	1,706	1,744

De uitkeringsfactor valt voor alle vermelde jaren lager uit. De voornaamste oorzaak is de lagere accessen.

Ontwikkelingen in de uitkeringsbasis zorgen daarentegen voor een positief effect op de uitkeringsfactor. Dit is het resultaat van diverse bijstellingen in de raming van de verdeelmaatstaven, waarbij vooral de ontwikkeling in de OZB-maatstaven en het aantal bijstandsontvangers van grote invloed zijn. De lager dan verwachte cijfers over het aantal bijstandsontvangers dempen de groei van de uitkeringsbasis die wordt veroorzaakt door de actualisaties van de andere maatstaven.

De areaalontwikkelingen en de ontwikkeling in de OZB-maatstaven zorgen jaarlijks voor een positief effect op de uitkeringsfactor van 4 tot 5 punten.

Hieronder staat een overzicht van de ramingen van de maatstaf bijstandsontvangers stand septembercirculaire 2018 en stand van deze circulaire.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
stand septembercirculaire 2018	434.266	436.127	442.571	452.884	463.231	
stand deze circulaire	426.886	426.588	434.242	446.842	457.489	463.409

De raming van deze maatstaf is gebaseerd op gegevens van het CBS, aangevuld met prognoses

van het Ministerie van SZW.

Horizontale ontwikkeling uitkeringsfactor

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling weer van de uitkeringsfactoren voor de jaren 2019 tot en met 2024, de horizontale toelichting. In tabel 2.6.3. is te zien dat de accessen de belangrijkste factor zijn in de ontwikkelingen van de uitkeringsfactoren van jaar op jaar.

Bij de ontwikkeling van de uitkeringsbasis spelen de gewijzigde ramingen van de OZB-belastingcapaciteit, van de demografische ontwikkelingen (inwoners en jongeren) en van het aantal bijstandsontvangers de belangrijkste rol.

Tabel 2.6.3 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2019-2024 van jaar op jaar

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
uitkeringsfactor, jaar t	1,554	1,606	1,632	1,663	1,706	1,744
verschil ten opzichte van jaar t-1		0,052	0,026	0,031	0,043	0,038
waarvan:						
- algemene mutaties		0,056	0,034	0,040	0,052	0,047
- verdeelreserve		-0,001	-0,001	-0,001	-0,001	-0,001
- ontwikkeling uitkeringsbasis (inclusief OZB)		-0,004	-0,007	-0,009	-0,008	-0,008
- overige ontwikkelingen		0,001	0,000	0,001	0,000	0,000

Overige uitkeringsonderdelen

Onder de algemene uitkering vallen ook de volgende uitkeringsonderdelen, die niet de vorm hebben van maatstafaantallen die met een bedrag per eenheid worden vermenigvuldigd:

- Een beperkt aantal gemeenten ontvangt middelen op grond van de maatstaf herindeling of ontvangt een artikel 12-uitkering.
- Alle gemeenten hebben daarnaast te maken met de suppletierегeling afschaffing ozb woningen gebruikers (zie bijlage 10 van de septembercirculaire 2013), met de cumulatierегeling gemeentefonds (zie bijlage 2.4.2 van de septembercirculaire 2016) en de suppletie-uitkering Jeugd en Wmo 2015 (zie paragraaf 2.4.2 van de septembercirculaire 2018).
- Verder is er de suppletierегeling overheveling IUSD (zie paragraaf 2.4.3 van de meicirculaire 2018), die op dit moment alleen is opgenomen voor 2019. De uitkering loopt echter door tot en met 2020, het laatste uitkeringsjaar voor invoering van de nieuwe verdeling voor het sociaal domein in het gemeentefonds. De verwerking in de algemene uitkering van de suppletie-uitkering Overheveling IUSD voor 2020 vindt plaats wanneer de maatstafgegevens voor de maatstaven in 2020 bekend zijn (naar verwachting bij de septembercirculaire 2020). Gemeenten die eerder al met een bedrag rekening willen houden in hun begroting kunnen zich hiervoor het best baseren op de bedragen voor de harmonisatie-effecten in hun suppletie-uitkering voor 2019 (zie voor meer informatie de decembercirculaire 2018, paragraaf 2.4.1).

3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling. Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Veel van de uitkeringen in dit hoofdstuk worden door het Rijk wel met een bepaald doel verstrekt.

Vanaf uitkeringsjaar 2019 is de integratie-uitkering Sociaal domein (en daarmee het afzonderlijke hoofdstuk in de circulaire) opgehouden te bestaan. De betreffende onderdelen zijn of naar de algemene uitkering overgeheveld of omgezet naar aparte integratie-uitkeringen (Participatie, Beschermd wonen en Voogdij/18+).

Paragraaf 3.2 informeert over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en over de omvang en de verdeling ervan. Paragraaf 3.3 bevat overige mededelingen over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Tabel 3.2.1 bevat de mutaties in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen ten opzichte van de decembercirculaire 2018. Tabel 3.2.2 bevat het complete overzicht van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen. De tabellen worden gevolgd door een toelichting op de mutaties ten opzichte van de decembercirculaire 2018.

Tabel 3.2.1 Mutaties decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2019-2024 (bedragen in duizenden euro's)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
stand septembercirculaire 2018	5.229.820	5.142.539	4.959.301	4.894.438	4.849.699	
1) Brede impuls combinatiefuncties/buurtsporcoaches/cultuurcoaches	73.300					
2) Schulden en Armoede	-8.000					
stand decembercirculaire 2018	5.295.120	5.142.539	4.959.301	4.894.438	4.849.699	4.804.207
1) Loon- en prijsbijstelling 2019 Beschermd wonen	56.978	56.950	56.949	56.948	56.950	56.950
2a) Loon- en prijsbijstelling 2019 Participatie	45.882	43.919	42.952	42.028	41.135	40.192
2b) Vrijval Bonus beschut werk	12.671					
3) Regionale knelpunten	41.600					
4a) Loon- en prijsbijstelling 2019 Voogdij/18+	26.587	25.287	25.225	25.237	25.237	25.237
4b) Verrekening Voogdij/18+		12.275	12.337	12.325	12.325	12.325
4c) Compensatieregeling voogdij/18+	11.846					
5) Maatschappelijke begeleiding	32.607					
6) Verhoging taalniveau statushouders	20.000	20.000				
7a) Landelijke vreemdelingenvoorzieningen (rijksbijdrage)	12.000	12.000	12.000			
7b) Landelijke vreemdelingenvoorzieningen (verrekening algemene uitkering)	7.100	5.000	4.400			
8) Vrijval Bonus beschut werk	-12.671					
9) Koplopergemeenten Cliëntondersteuning	8.000					
10) Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten	7.436	7.436	7.436	7.436	7.436	7.436
11) Sportakkoorden	3.715					
12) Geweld hoort nergens thuis	3.600	3.600	3.600			
13) Kerkenvisies	3.500	3.200	2.800			
14) Vrouwenopvang	3.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
15) Herstructurering Wsw	3.261					
16) Gezond in de stad	2.934	2.934	2.934			
17) Jeugdhulp aan kinderen in een AZC	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
18) Fort Oranje	1.500					
19) Vuelta 2020	1.000	1.500				
20) Pilots logeerszorg	875					
21) Faciliteitenbesluit opvangcentra	877					
22) Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit	738					
23) Groeiopgave Almere	711	355	355	355	355	355
24) Verduurzaming basisscholen	350					
25) Slimme Laadpleinen	248					
26) Programmabureau Sociaal domein	225	225	100			
27) Bodemsanering	104	104				
28) Knelpunten verdeelproblematiek						91
29) Beter benutten	86					
30) Eindhoven Internationale Knoop XL	80					
31) Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd	75					
32) Twinning arbeidsbemiddeling	61					
33) Waddenzee Werelderfgoed coördinator	44					
34) Dialoog Sinterklaasintocht	35					
35) Grensland conferentie Venlo	30					
36) City Deal voedsel	25					
37) Vangnetregeling beveiligingskosten	9					
38) Meer Maas Meer Venlo	-833					
stand deze circulaire	5.594.006	5.341.924	5.134.989	5.043.367	4.997.737	4.951.393

Tabel 3.2.2 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2019-2024 (in duizenden euro's)

Uitkeringsjaar	2019	2020	2021	2022	2023	2024 Vindplaats
- Maatschappelijke opvang	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057 mei 2017, § 4.2
- Vrouwenopvang	156.831	157.531	162.331	162.331	162.331	162.331 december 2018, § 4.2-10
- Brede impuls combinatiefuncties/ buurtsportcoaches/cultuurcoaches	73.300					december 2018, § 4.2-2
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700 mei 2017, § 4.2
- Jeugd	21.700	21.700	21.700	21.700	21.700	21.700 juni 2012, § 6.9
- Bodemsanering	53.620	51.759				december 2018, § 4.2-5
- Beeldende kunst en vormgeving	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500 september 2015, § 4.2-1
- Gezond in de Stad	22.374	22.374	22.374	0	0	0 mei 2017, § 4.2-4
- Veiligheidshuizen	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699 juni 2012, § 6.11
- Knelpunten verdeelproblematiek	3.612	3.695	3.780	3.867	3.956	4.047 mei 2018, § 4.2-25
- Groeiopgave Almere	8.082	7.726	7.726	7.726	7.726	7.726 mei 2019, § 3.2-23
- Bvolkingsdaling	11.245	11.245				december 2017, § 4.2-12
- Voorschoolse voorziening peuters	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000 september 2018, § 4.2-5
- Nog te bestemmen voorschoolse voorziening peuters		10.000	20.000	20.000	20.000	20.000 september 2018, § 4.2-5
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	4.731	4.731	4.731	4.731	4.731	4.731 mei 2016, § 4.2-8
- Beter benutten	86					mei 2019, § 3.2-29
- Basisregistratie grootschalige topografie	211					december 2016, § 4.2-11
- Bonus beschut werken	8.329	26.000				september 2018, § 4.2-4
- Armoedebestrijding kinderen	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000 mei 2017, § 4.2
- Scholenprogramma Groningen	8.875	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000 december 2016, § 4.2-3
- Dialoog Sinterklaasintocht	35					mei 2019, § 3.2-34
- Beschermd Wonen	1.771.397	1.770.516	1.770.501	1.770.469	1.770.513	1.770.513 september 2018, § 4.2-1
- Participatie	1.988.486	1.881.871	1.830.230	1.783.827	1.738.064	1.691.629 september 2018, § 4.2-18
- Voogdij/18+	686.645	685.224	685.224	685.224	685.224	685.224 mei 2019, § 3.2-4
- Versterking lokale werkgelegenheid Groningen	1.900					mei 2018, § 4.2-14
- Schulden en armoede	14.225	22.225				december 2018, § 4.2-8
- Regionale knelpunten	41.600					mei 2019, § 3.2-3
- Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd	36.075	36.000				mei 2019, § 3.2-31
- Jeugdhulp aan kinderen in een AZC	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100 mei 2019, § 3.2-17
- Terugdringen gezondheidsachterstanden	310	310				september 2018, § 4.2-16
- Verduurzaming basisscholen	350					mei 2019, § 3.2-24
- Faciliteitenbesluit opvangcentra	877					mei 2019, § 3.2-21
- Programmabureau Sociaal domein	225	225	100			mei 2019, § 3.2-26
- Maatschappelijke begeleiding	32.607					mei 2019, § 3.2-5
- Verhoging taalniveau statushouders	20.000	20.000				mei 2019, § 3.2-6
- Landelijke vreemdelingenvoorzieningen	19.100	17.000	16.400			mei 2019, § 3.2-7
- Koplopergemeenten Cliëntondersteuning	8.000					mei 2019, § 3.2-9
- Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten	7.436	7.436	7.436	7.436	7.436	7.436 mei 2019, § 3.3-10
- Sportakkoorden	3.715					mei 2019, § 3.4-11
- Geweld hoort nergens thuis	3.600	3.600	3.600			mei 2019, § 3.2-12
- Kerkenvisies	3.500	3.200	2.800			mei 2019, § 3.2-13
- Herstructurering Wsw	3.261					mei 2019, § 3.2-15
- Fort Oranje	1.500					mei 2019, § 3.2-18
- Vuelta 2020	1.000	1.500				mei 2019, § 3.2-19
- Pilots logeerszorg	875					mei 2019, § 3.2-20
- Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit	738					mei 2019, § 3.2-22
- Stimme Laadpleinen	248					mei 2019, § 3.2-25
- Eindhoven Internationale Knoop XL	80					mei 2019, § 3.2-30
- Twinning arbeidsbemiddeling	61					mei 2019, § 3.2-32
- Waddenzee Werelderfgoed coördinator	44					mei 2019, § 3.2-33
- Grensland conferentie Venlo	30					mei 2019, § 3.2-35
- City Deal voedsel	25					mei 2019, § 3.2-36
- Vangnetregeling beveiligingskosten	9					mei 2019, § 3.2-37
Totaal	5.594.006	5.341.924	5.134.989	5.043.367	4.997.737	4.951.393

Toelichting

1. Beschermd wonen

De omvang van de integratie-uitkering Beschermd wonen wijzigt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2019 (tot structureel € 56,95 miljoen).

In paragraaf 3.3.2 van de decembercirculaire staat toegelicht dat de gemeente Bergen op Zoom voor de jaren 2018, 2019 en 2020 een extra bedrag van € 4,24 miljoen per jaar ontvangt. De aanvullende bijdrage vloeit voort uit een schriftelijk verzoek van de VNG om een oplossing te vinden voor de financiële situatie van Bergen op Zoom op het taakgebied beschermd wonen. Ook de Staatssecretaris van het Ministerie van VWS heeft de noodzaak van een oplossing onderschreven. De tegemoetkoming voor 2018 is reeds verwerkt in de decembercirculaire 2018. Bij deze circulaire vindt de verwerking plaats voor 2019 en 2020. De tegemoetkoming wordt verwerkt door middel van een herverdeling binnen de integratie-uitkering Beschermd wonen, waarbij alle centrumgemeenten naar rato bijdragen.

In het bestuurlijk overleg tussen het Ministerie van VWS en de VNG op 6 mei jl. is overeengekomen om vanaf 2020 structureel € 53,166 miljoen toe te kennen aan de integratie-uitkering Beschermd

wonen voor de groeiruumte 2020. De groeiruumte 2020 zal in de septembercirculaire 2019 worden verwerkt.

De bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Beschermd Wonen voor het jaar 2019 en verder zijn opgenomen in de gemeentefondsruubriek op internet.²⁹

2. Participatie

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2019 (€ 45,882 miljoen in 2019, aflopend naar € 40,192 miljoen structureel). Van 2016 tot en met 2018 was de afspraak dat de loon- en prijsbijstelling over de onderdelen van de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Participatie, in zijn geheel werd uitgekeerd ten behoeve van het onderdeel Wsw. Deze afspraak bestond om sociale partners in de SW in staat te stellen een cao af te sluiten tot en met 31 december 2018. Vanaf 2019 wordt in principe aan alle onderdelen loon- en prijsbijstelling toegekend (zie ook paragraaf 2.2.7).

Op het beschikbare budget 2019 voor de decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken is een bedrag overgebleven van € 12,671 miljoen. Het kabinet heeft, mede naar aanleiding van een toezegging van de Staatssecretaris van SZW aan de Tweede Kamer op 26 oktober 2016, besloten dat de resterende middelen voor de gehele looptijd van de bonusregeling beschikbaar blijven voor gemeenten. Voor 2019 betekent dit dat het bedrag van € 12,671 miljoen wordt toegevoegd aan de integratie-uitkering Participatie. Zie ook paragraaf 3.2-8 van deze circulaire.

In de verdeling van de middelen voor de Wsw wordt met ingang van 2020 een tweetal verbeteringen doorgevoerd. De verdeling van de Wsw-middelen is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie (gemeten in standaardenheden (SE) per betalende gemeente) zoals we die kennen uit het voorgaande jaar en een inschatting van de blijfkansen in de sociale werkplaats.

Panteia heeft onderzoek gedaan naar de huidige inschatting van de blijfkansen. Daaruit komen twee voorstellen om deze inschatting te verbeteren, zodat deze naar verwachting beter zullen aansluiten bij de uiteindelijke realisaties. Het eerste voorstel betreft een rekenkundige verbetering waarmee de weging van de individuele blijfkansen naar gemeenteniveau zuiverder wordt meegenomen. De tweede betreft een betere inschatting van de pensioneringskans voor mensen van 64 jaar en ouder, die rekening houdt met de gestegen pensioenleeftijd. De financiële effecten van deze twee aanpassingen zijn beperkt, omdat ze tegen elkaar in werken.

Het Ministerie van SZW en de VNG hebben na overleg met Cedris besloten om de twee verbeteringen door te voeren met ingang van 2020. Voor de verdeling in 2019 zijn de blijfkansen nog berekend volgens de oude methode.

Voor de verdeling van het verdeelmodel Nieuw Wajong wordt gebruik gemaakt van historische

---

²⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/gemeentefonds/circulaires-gemeentefonds>

cijfers van de instroom in de werkregeling Wajong. Voor het verdeelmodel Nieuw begeleiding wordt tevens gebruik gemaakt van de (historische) instroom in de wachtlijst Wsw. Door het gebruik van historische cijfers blijft het aandeel van individuele gemeenten in de twee verdeelmodellen ongewijzigd ten opzichte van de meicirculaire 2018.

Een uitsplitsing van de mutaties en de bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Participatie voor het jaar 2019 en verder zijn opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet.³⁰

3. Regionale knelpunten

Het kabinet heeft geld gereserveerd voor het aanpakken van regionale opgaven.³¹ Voor de regio Brainport Eindhoven heeft het kabinet maximaal € 130 miljoen gereserveerd. De Regio Deal Brainport Eindhoven zet in op het versterken van een onderscheidend voorzieningenniveau, het aantrekken, opleiden en behouden van technisch talent op alle onderwijsniveaus en het realiseren van innovaties met maatschappelijke impact. Met deze (tweede) decentralisatie-uitkering van € 41,6 miljoen worden de projecten gefinancierd die doorlopen vanuit 2018 of in 2019 zullen worden opgestart.

Over de eerste en deze tweede tranche van de Regio Deal Eindhoven heeft nog geen afdracht naar het BTW-compensatiefonds plaatsgevonden. Deze afdrachten zullen met terugwerkende kracht in de volgende tranche worden verrekend. Dit zal naar verwachting plaatsvinden bij de meicirculaire 2020.

4. Voogdij/18+

Het budget Voogdij/18+ kent een systematiek waarbij op basis van historisch zorggebruik (T-2) per gemeente gemiddelde dagprijzen (p) worden vermenigvuldigd met het aantal zorgdagen (q). Zoals gebruikelijk zijn de nieuwe gegevens over voogdij/18+ voor 2020 ook voor latere jaren gehanteerd.³²

Door de nieuwe gegevens neemt het budget voor Voogdij/18+ vanaf uitkeringsjaar 2020 met € 17 miljoen structureel toe. In de nieuwe bedragen per gemeente is rekening gehouden met de loon- en prijsbijstelling 2019. De verdeling over 2020 is in deze circulaire definitief.

Daarnaast is bij deze circulaire vanaf 2020 structureel € 20 miljoen gereserveerd om de compensatieregeling Voogdij/18+ te continueren. De compensatieregeling was voor drie jaren (2017-2019) met gemeenten overeengekomen (zie paragraaf 3.3 van de meicirculaire 2017).

Als gevolg van het uitstel van de ingangsdatum van het nieuwe woonplaatsbeginsel en daarmee

---

³⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/gemeentefonds/circulaires-gemeentefonds>

³¹ Voor meer informatie zie <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/gebouwen/regio-deals> en <http://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/06/08/kamerbrief-aanpak-regio-deals>

³² Zie voor een nadere toelichting: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2019/20/kosten-jeugdwet-18plussers-en-voogdij-2018>

het uitstel van de overheveling van integratie-uitkering Voogdij/18+ naar de algemene uitkering (zie paragraaf 3.2) wordt bij deze circulaire het budget voor de compensatieregeling ook voor latere jaren gereserveerd. Op het moment dat de integratie-uitkering Voogdij/18+ wordt overgeheveld naar de algemene uitkering zullen de gereserveerde bedragen die betrekking hebben op de jaren na de overheveling weer vrijvallen ten gunste van het subcluster Jeugdhulp.

In de jaren 2015 tot en met 2019 ontvingen vijf gemeenten budget voor de financiering van de Plaatsingscoördinatie gesloten jeugdhulp. De plaatsingscoördinatie gesloten jeugdhulp coördineert per landsdeel de plaatsingen in instellingen voor gesloten jeugdhulp.

Op verzoek van de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs wordt deze constructie voor het financieren van de plaatsingscoördinatie met drie jaar verlengd (2020 – 2022).

Door bovenstaande drie mutaties neemt de integratie-uitkering Voogdij/18+ vanaf 2020 met € 37,562 miljoen toe. Dit bedrag kan voor ruim € 25 miljoen gedekt worden uit de loon- en prijsbijstelling 2019 die aan de integratie-uitkering Voogdij/18+ is toegekend. Hierdoor resteert nog een bedrag van € 12,275 miljoen dat jaarlijks verrekend dient te worden met het subcluster Jeugdhulp (zie paragraaf 2.2-15).

In de decembercirculaire 2018 zijn in totaal 23 gemeenten gecompenseerd omdat het budget voogdij en/of 18+ dat zij hebben ontvangen niet toereikend is voor de kosten die zij (in 2017) hebben gemaakt. De totale omvang van de toegekende compensatie bedroeg € 11.845.737 miljoen (zie ook paragraaf 2.2-14).³³

Een uitsplitsing van de mutaties en de bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Voogdij/18+ voor het jaar 2019 en verder zijn opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet.³⁴

5. Maatschappelijke begeleiding

Conform artikel 18 van de Wet inburgering voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Gemeenten ontvangen hiervoor in 2019 in totaal € 32,607 miljoen. De middelen worden verstrekt op basis van:

- het aantal inburgeringsplichtigen dat, rechtmatig verblijf heeft op grond van een verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd, als bedoeld in artikel 28 van de Vreemdelingenwet 2000 en
- het aantal inburgeringsplichtigen dat rechtmatig verblijf heeft op grond van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd, verleend onder een beperking verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid, voor verblijf bij:

---

³³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2017/01/09/factsheet-compensatieregeling-voogdij-en-18>.

³⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/gemeentefonds/circulaires-gemeentefonds>

- 1°. een houder van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd,
- 2°. een houder van een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd, of
- 3°. een houder van een EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen die is verleend met een aantekening inzake internationale bescherming als bedoeld in artikel 45c, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000.

- De personen zijn in de periode vanaf 1 oktober 2017 inburgeringsplichtig geworden en in de periode 1 januari 2018 tot en met 20 februari 2019 ingeschreven in de basisregistratie personen in de gemeente waar zij op grond van artikel 28 van de Huisvestingswet 2014 zijn gehuisvest.
- In aanvulling op bovenstaande groep zijn in de tellingen ook asielmigranten en hun gezinsleden meegenomen waarvan de inburgeringsplicht is ingegaan vóór 1 oktober 2017 en die in de periode 1 oktober 2017 tot en met 20 februari 2019 zijn gehuisvest.
- Ten slotte zijn in de tellingen meegenomen de asielmigranten en hun gezinsleden die zijn gehuisvest in de periode voor 1 oktober 2017. Het betreft de groep, waarvan de inburgeringsplicht is ingegaan voor 1 oktober 2017, waarvoor COA in 2018 nog ondertekende declaraties heeft ontvangen van gemeenten en waarvoor nog niet eerder een bijdrage voor de uitvoering van de maatschappelijke begeleiding is verstrekt.

In de bijlage 3.2-5 van deze circulaire zijn het betreffende aantal personen op peildatum 20 februari 2019 en de uit te keren middelen per gemeente opgenomen.³⁵

Voor nadere informatie en vragen over de selectie van personen ten behoeve van de bijdrage voor maatschappelijke begeleiding wordt verwezen naar de website van DUO.³⁶

6. Verhoging taalniveau statushouders

In aanloop naar het nieuwe inburgeringsstelsel hebben Rijk en gemeenten bestuurlijke afspraken gemaakt³⁷ over de versterking van het taalniveau van statushouders die nog onder de huidige Wet inburgering inburgeren. Het kabinet stelt € 40 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de periode 2019/2020, waarvan € 20 miljoen in 2019 en € 20 miljoen in 2020. Met deze extra middelen wordt tevens beoogd dat gemeenten zich oriënteren op de regierol inburgering zodat een soepele overgang naar het nieuwe stelsel wordt bevorderd. De verdeling van de middelen voor het jaar 2019 en 2020 vindt plaats op basis van het aantal inwoners per gemeente in het jaar 2018.

De verdeling kunt u terugvinden in bijlage 3.2-6 van deze circulaire.

---

³⁵ De gemeente ontvangt € 2.370 per inburgeringsplichtige die per 1 januari 2016 is gehuisvest, een bedrag van € 1.000 per inburgeringsplichtige op basis van vergunningverlening in periode 2014 t/m 2015 en een bedrag van € 2.000 per inburgeringsplichtige aan wie een vergunning is verleend in het jaar 2013.

³⁶ <https://duo.nl/zakelijk/inburgeren/participatieverklaring/maatschappelijke-begeleiding.jsp>

³⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/02/14/bijlage-bestuurlijke-afspraken-szw-en-vng-extra-impuls-inburgering-%E2%80%98en-ondertussen%E2%80%99>

7. Landelijke voorziening vreemdelingen

In de decembercirculaire 2018 (hoofdstuk 1) bent u geïnformeerd dat Rijk en gemeenten samenwerkingsafspraken³⁸ hebben gemaakt voor de ontwikkeling van Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV) waar vreemdelingen zonder recht op verblijf of rijksopvang begeleid worden naar een bestendige oplossing voor hun situatie, waarbij hen onderdak wordt geboden. Bij deze circulaire is de € 12 miljoen per jaar verdeeld die het Rijk beschikbaar stelt voor de periode 2018-2021 en de in totaal € 16,5 miljoen die vanuit de algemene uitkering wordt herverdeeld voor de periode 2019-2021.

De beschikbare middelen worden via een decentralisatie-uitkering verstrekt aan een selectie van gemeenten op basis van twee afspraken. De eerste is de ontwikkeling van LVV-pilots in de periode 2019-2021 in vijf gemeenten (Amsterdam, Groningen, Utrecht, Eindhoven en Rotterdam). Voor deze pilots is € 14,3 miljoen in 2019, € 14,1 miljoen in 2020 en € 14,8 miljoen in 2021 beschikbaar en deze middelen worden onder de vijf gemeenten verdeeld op basis van het verwachte aantal vreemdelingen dat in deze voorzieningen onderdak krijgt. De tweede afspraak betreft de vergoeding voor overige onderdak voorzieningen in gemeenten over 2018-2021 waarvoor jaarlijks respectievelijk € 12 miljoen, € 4,8 miljoen, € 2,9 miljoen en € 1,6 miljoen beschikbaar is gesteld. Verdeling hiervan vindt plaats op basis van gemiddelde bezetting van de voorziening per gemeente. In deze afspraak is ook de afbouw van gemeentelijke voorzieningen, niet zijnde (pilot-)LVV's, bepaald.

De verdeling voor de jaren 2018 tot en met 2021 kunt u terugvinden in bijlage 3.2-7 van deze circulaire.

8. Bonus beschut werk

In paragraaf 4.2-3 van de septembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de financiële stimulans ("bonus") om het aantal gerealiseerde beschut werkplekken te vergroten. Bijlage 3.2-8 bevat de bedragen die gemeenten in 2019 ontvangen voor de creatie en de continuering van beschut werkplekken in 2018.

De gegevens over het aantal gerealiseerde en gecontinueerde beschut werkplekken zijn afkomstig van het UWV. Een beschut werkplek wordt bepaald door een koppeling van het door UWV afgegeven positief advies beschut werk en een dienstverband blijvend uit de polisadministratie van UWV. De continueringsbonus wordt toegekend aan de gemeente die eerder de creatiebonus toegekend heeft gekregen. Met ingang van 2017 kunnen mensen ook zelf, zonder tussenkomst van de gemeente, een advies beschut werk aanvragen. In deze gevallen wordt de creatiebonus toegekend aan de gemeente waar de burger woonachtig is op het moment dat het UWV een positief advies beschut werk afgeeft.

Het totaal van de uitgekeerde bonussen in 2019 over het jaar 2018 bedraagt € 8,176 miljoen. Dit bedrag heeft betrekking op de gerealiseerde en gecontinueerde plekken in 2018. Tevens wordt met

---

³⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2018/11/29/akkoord-over-landelijke-vreemdelingenvoorzieningen-lvv%E2%80%99s>

deze circulaire een correctie toegepast die betrekking heeft op de uitgekeerde bonussen in de periode 2015-2017. Gebleken is namelijk dat een aantal beschut werkplekken niet correct geregistreerd stond. Met de correctie wordt in totaal € 0,153 miljoen extra bonus toegekend aan 31 gemeenten waarmee het totaal van uitgekeerde bonussen in deze circulaire € 8,329 miljoen bedraagt. Hierdoor is op het totale budget van € 21 miljoen een vrijval ontstaan van € 12,671 miljoen. Het kabinet heeft, mede naar aanleiding van het Algemeen Overleg van de Tweede Kamer met de Staatssecretaris van SZW op 26 oktober 2016, besloten dat de vrijvallende middelen voor de gehele looptijd van de bonusregeling beschikbaar blijven voor gemeenten. Voor 2019 betekent dit dat het bedrag van € 12,671 miljoen wordt overgeheveld naar de integratie-uitkering Participatie (zie paragraaf 3.2-2).

9. Koplopergemeenten cliëntondersteuning

Cliëntondersteuning is een functie in de Wmo 2015. Inwoners van gemeenten hebben op grond van de Wmo 2015 recht op gratis onafhankelijke cliëntondersteuning. Een cliëntondersteuner helpt bij het verhelderen van de ondersteuningsvraag en het verkrijgen van passende ondersteuning. In het Regeerakkoord zijn extra middelen vrijgemaakt om deze functie te versterken. In het kader van deze impuls voert de VNG een zogenaamd koplopertraject cliëntondersteuning uit. Daartoe zijn 24 gemeenten geselecteerd als koploper om de functie onafhankelijke cliëntondersteuning door te ontwikkelen. Deze 24 gemeenten zijn in de gelegenheid gesteld om voor 1 april 2019 een voorstel in te dienen voor doorontwikkeling van de functie in hun gemeenten. Om deze voorstellen te financieren wordt in 2019 bijna € 8 miljoen beschikbaar gesteld.

De verdeling over de 24 gemeenten kunt u terugvinden in bijlage 3.2-9 van deze circulaire.

10. Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten

In paragraaf 4.2-7 van de decembercirculaire 2018 zijn gemeenten geïnformeerd over de structurele verhoging van de raadsledenvergoeding in gemeenten tot 24.000 inwoners. Aan het gemeentefonds is in de decembercirculaire 2018 eenmalig een bedrag van € 10 miljoen toegevoegd om de gemeenten met minder dan 24.000 inwoners voor de hogere raadsledenvergoeding voor 2018 te compenseren. Vanaf 2019 en verder wordt de dekking voor deze verhoging gevonden binnen het gemeentefonds door middel van een herverdeling.

De fondsbeheerders hebben ervoor gekozen om de gemeenten tot 24.000 inwoners te compenseren voor de hogere raadsledenvergoeding door middel van een decentralisatie-uitkering. Het benodigde bedrag van € 7,436 wordt vanaf 2019 onttrokken aan de algemene uitkering via een verlaging van de uitkeringsfactor. Het alternatief, een herverdeling binnen de algemene uitkering, bleek onvoldoende aan te sluiten op de extra kosten die gemeenten met minder dan 24.000 inwoners hebben in verband met de verhoging van de raadsledenvergoeding.

De fondsbeheerders bezien in het herijkingsonderzoek gemeentefonds de mogelijkheden om de verhoging van de raadsledenvergoeding voor kleine gemeenten wel in de algemene uitkering te verwerken (zie paragraaf 2.2-5).

In de herverdeling is rekening gehouden met het gegeven dat een 30-tal gemeenten per 2019 zijn heringedeeld. Hierdoor is het aantal gemeenten dat in aanmerking komt voor de compensatie voor de verhoging van de raadsledenvergoeding ten opzichte van 2018 verminderd en komt het totaal benodigde bedrag uit op € 7,436 miljoen. Een kanttekening bij deze € 7,436 miljoen is dat ook de kleine gemeenten via de verlaging van de uitkeringsfactor naar rato bijdragen aan de voeding van de decentralisatie-uitkering. Hierdoor zal de netto ophoging voor de gemeenten tot 24.000 inwoners lager uitvallen.

De verdeling kunt u terugvinden in bijlage 3.2-10 van deze circulaire.

11. Sportakkoorden

Voor de totstandkoming van lokale/regionale sportakkoorden wordt aan gemeenten die hiertoe een verzoek hebben ingediend bij de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) een budget van € 15.000 per gemeente beschikbaar gesteld voor procesbegeleiders (sportformateurs). Indien er reeds een lokaal/regionaal sportakkoord is gesloten wordt per gemeente een uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld. De hoogte van het uitvoeringsbudget is afhankelijk van het inwoneraantal.

De toekenningen voor de decentralisatie-uitkering Sportakkoorden zijn opgenomen in bijlage 3.2-11 van deze circulaire.

12. Geweld hoort nergens thuis

Eind april 2018 is door de VNG, samen met de Ministeries van JenV en VWS, het meerjarenprogramma 'Geweld hoort nergens thuis' gepresenteerd. Het programma 'Geweld hoort nergens thuis' stelde per centrumgemeente vrouwenopvang /geweld in huiselijke kring een vergoeding van € 25.000 voor de periode 1 september 2018 tot en met 31 december 2018 beschikbaar voor het aanstellen van een regionale projectleider. Voor de jaren 2019 tot en met 2021 wordt een vergoeding van € 75.000 per jaar beschikbaar gesteld. In deze circulaire vindt de verwerking vanaf 2019 plaats. De verwerking voor 2018 heeft plaatsgevonden bij de decembercirculaire 2018 (zie paragraaf 4.2.20 van de decembercirculaire 2018).

In de septembercirculaire 2018, paragraaf 4.3.6, is aangekondigd dat Tilburg en Rotterdam in het programmaplan 'Geweld hoort nergens thuis' de intentie hebben uitgesproken pilots te doen waarin het centrum voor huiselijk geweld en kindermishandeling wordt doorontwikkeld tot een samenwerking voor cliënten door professionals die zelf direct bij het gezin betrokken zijn, onder één dak. Kennemerland heeft een dergelijk centrum onder één dak al gerealiseerd waar het gaat om kindermishandeling. De gemeente Leeuwarden heeft toegezegd als referentiegemeente op te treden namens de regio Fryslân en de gemeente Breda namens de regio West-Brabant.

In de decembercirculaire 2018 paragraaf 4.2.20 zijn de middelen voor 2018 beschikbaar gesteld aan de drie pilotregio's en twee referentieregio's. Bij deze circulaire vindt de verwerking plaats voor de bijdragen 2019 tot en met 2021. De pilotregio's Midden-Brabant (via gemeente Tilburg) en

Rotterdam-Rijnmond (via gemeente Rotterdam) ontvangen een jaarlijkse vergoeding van € 350.000 voor het daadwerkelijk realiseren van een multidisciplinair centrum huiselijk geweld en kindermishandeling onder één dak. Voor Kennemerland (via gemeente Haarlem) is dit € 175.000 per jaar. Per referentie werkwijze wordt voor 2019 tot en met 2021 een bijdrage van € 50.000 per regio per jaar beschikbaar gesteld. De gemeente Leeuwarden ontvangt de middelen namens de regio Fryslân en de gemeente Breda namens de regio West-Brabant.

De verdeling van de decentralisatie-uitkering Programma Geweld hoort nergens thuis is opgenomen in bijlage 3.2-12 van deze circulaire.

13. Kerkenvisies

Op basis van de Beleidsbrief 'Erfgoed telt. De betekenis van cultuur voor de samenleving.' ondersteunt de Minister van OCW in de periode 2018 tot en met 2021 met € 13,5 miljoen de ontwikkeling van integrale kerkenvisies op gemeentelijk niveau, waarvan € 9 miljoen via het gemeentefonds wordt verdeeld. Deze € 9 miljoen is bedoeld voor het opstellen van kerkenvisies door gemeenten. Voorts kan de visie nadien landen in de omgevingsvisie. 2018 was een pilotjaar waarin zes gemeenten onder begeleiding gestart zijn met het opstellen van een kerkenvisie. Vanaf 2019 kunnen gemeenten gelet op de 'Samenwerkingsafspraken 2018-2021. Programma Toekomst Religieus Erfgoed.' eenmalig een bijdrage ontvangen voor het maken van hun lokale kerkenvisie. De verdeling van de beschikbare middelen per gemeente is als volgt. Gemeenten met een kerken aantal van 1 t/m 19 kerken kunnen € 25.000 aanvragen; gemeenten met 20 t/m 39 kerken € 50.000 en gemeenten met 40 of meer kerken € 75.000.

15 gemeenten hebben inmiddels aangegeven om in 2019 te willen starten met een kerkenvisie. De verdeling van deze eerste tranche voor 2019 is opgenomen in bijlage 3.2-13 van deze circulaire.

14. Vrouwenopvang

Zoals aangekondigd in de septembercirculaire 2018, paragraaf 4.3.3, wordt met ingang van 2018 de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang structureel verhoogd met een bedrag van € 2,5 miljoen per jaar voor de opvang van slachtoffers van huiselijk en eengerelateerd geweld zonder eerdere verblijfsstatus en die vanwege hun slachtofferschap een verblijfsvergunning kunnen aanvragen of hebben aangevraagd. Omdat op grond van zowel het *Verdrag van Istanbul* als de *Europese Richtlijn minimumnormen slachtoffers* aan deze categorie slachtoffers opvangvoorzieningen moeten worden geboden, stellen het Ministerie van JenV en VWS gezamenlijk het genoemde bedrag beschikbaar. In 2019 wordt het recht op toegang tot opvangvoorzieningen voor deze doelgroep bij AMvB onder de werking van de Wmo 2015 gebracht. In deze circulaire vindt de verwerking voor de jaren 2019 en verder plaats. De verwerking voor 2018 heeft plaatsgevonden bij de decembercirculaire 2018 (paragraaf 4.2-15).

Het Kabinet heeft structureel middelen beschikbaar gesteld voor de opvang van slachtoffers van mensenhandel. In dit kader zijn de gezamenlijke centrumgemeenten vrouwenopvang gevraagd

extra opvangplekken te organiseren voor slachtoffers van mensenhandel met complexe problematiek. Blijfgroep, Fier!, Hvo Querido en Kadera gaan de opvang verzorgen. De ontvangende gemeenten betreffen Almere, Alkmaar, Amsterdam, Enschede, Rotterdam en Zwolle. In deze circulaire is de bijdrage voor 2019 verwerkt. In totaal is € 1 miljoen aan de vaste bedragen van de ontvangende centrumgemeenten toegevoegd.

De gemeente Leeuwarden heeft zich bereid verklaard, mits gevrijwaard van financiële en juridische risico's, de financiering van de functies bij Fier Fryslân namens de gezamenlijke centrumgemeenten Vrouwenopvang voor 2019 op zich te nemen. Het hiervoor bij de meicirculaire 2018 (paragraaf 4.2-11) gereserveerde bedrag van € 2,801 miljoen in de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang wordt om die reden bij deze circulaire toegevoegd aan het vaste bedrag voor Leeuwarden. Daarbij heeft de VNG afgesproken dat de gemeenten Leeuwarden en Tilburg beide via een herverdeling in de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang € 50.000 extra ontvangen ter compensatie voor de (overhead)kosten die zij maken voor de financiering van specialistische landelijke functies.

De gemeente Den Haag ontvangt in dit kader middels een herverdeling binnen de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang € 94.000 extra voor de financiering van het Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating. Het bedrag dat de gemeente Den Haag in voorgaande jaren ontving bleek structureel te laag om het Knooppunt naar behoren te laten functioneren. Om die reden is besloten het bedrag te verhogen.

Voor het jaar 2019 zijn ten opzichte van de septembercirculaire 2018 de aantallen eenheden van de maatstaven van het objectieve verdeelmodel geactualiseerd. De geactualiseerde aantallen zijn behalve voor 2019 ook voor latere jaren in de berekeningen gebruikt.

Een uitsplitsing van de mutaties en de bedragen per gemeente zijn opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet.³⁹

15. Herstructurering Wsw

De gemeente Oldambt ontvangt in 2019 een bijdrage als coördinerende gemeente en penvoerder bij de uitvoering van het convenant waarin de Oost-Groningse gemeenten Westerwolde, Oldambt, Pekela, Midden-Groningen en Borger-Odoorn toewerken naar één uitvoeringsorganisatie voor alle doelgroepen in de Participatiewet. De nieuwe uitvoeringsorganisatie Afeer is inmiddels tot stand gekomen. Conform plannen van de gemeenten zijn in de nieuwe organisatie het sw-bedrijf Synergon, de TDC's (trainings- en diagnosecentra) van Oldambt en Vlagtwedde en onderdelen van de sociale diensten van een aantal gemeenten opgegaan.

Deze bijdrage voor de transitie naar één uitvoeringsorganisatie betreft de derde tranche.

---

³⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/gemeentefonds/circulaires-gemeentefonds>

16. Gezond in de stad

In het actieprogramma Kansrijke Start van 12 september 2018 heeft de Minister van VWS aangegeven dat via een decentralisatie-uitkering middelen beschikbaar gesteld worden aan GIDS-gemeenten (Gezond in de stad) die een lokale coalitie willen vormen rondom de eerste 1000 dagen van kinderen. GIDS-gemeenten hebben zich in de periode van medio januari tot medio maart 2019 kunnen aanmelden voor de eerste tranche van deze impuls Kansrijke Start. Bij deze circulaire is de eerste tranche aan het gemeentefonds toegevoegd. De tweede tranche volgt bij de decembercirculaire 2019.

De bedragen per gemeente voor de eerste tranche zijn opgenomen in bijlage 3.2-16 van deze circulaire.

17. Jeugdhulp aan kinderen in een AZC

In paragraaf 2.2-6 van de septembercirculaire 2018 zijn gemeenten geïnformeerd dat zij vanaf 2019 volledig verantwoordelijk worden voor de organisatie en financiering van jeugdhulp, inclusief de jeugd-ggz, aan kinderen in een AZC. Hiervoor is structureel € 3 miljoen uitgenomen uit de algemene uitkering en apart gezet in een decentralisatie-uitkering. Bij deze circulaire vindt ook de toevoeging plaats van het jaarlijkse bedrag van € 2,1 miljoen van het Ministerie van JenV voor jeugdhulp aan kinderen in een AZC.

In bijlage 4.3-4 van de decembercirculaire 2018 is, op basis van de cijfers over het aantal kinderen dat van 1 oktober 2017 tot 1 oktober 2018 in een AZC verbleef, de voorlopige verdeling voor 2019 opgenomen. In de decembercirculaire 2019 zal, wanneer ook de cijfers van januari 2019 tot oktober 2019 bekend zijn, de definitieve verdeling bekend worden gemaakt.

18. Fort Oranje

Het Ministerie van BZK verstrekt een bijdrage van € 1,5 miljoen aan de gemeente Zundert als tegemoetkoming in de juridische kosten voor de (landelijke) pilot met betrekking tot de sluiting en beheerovername van recreatiepark Fort Oranje.

19. Vuelta 2020

Voor de organisatie van de start van de wielerronde La Vuelta 2020 ontvangt de gemeente Utrecht een bijdrage van € 1 miljoen in 2019 en € 1,5 miljoen in 2020.

20. Pilots logeerszorg

Het programma Langer Thuis werkt, onder regie van het Ministerie van VWS, aan het doel dat ouderen in hun eigen vertrouwde omgeving zelfstandig oud kunnen worden met een goede kwaliteit van leven. Onderdeel van dit programma is het inrichten van pilots logeerszorg. Het doel is om te komen tot vormen van logeerszorg waarbij de oudere voor langere tijd ergens kan verblijven

bij een zorgaanbieder om zo te wennen aan een intramurale setting. De logeerszorg zorgt tegelijkertijd voor verlichting van de mantelzorger omdat de zorgtaken tijdelijk overgenomen worden. Gemeenten, zorgverzekeraars, zorgkantoren en aanbieders hebben gezamenlijk voorstellen ingediend voor pilots die mede gefinancierd worden door het Ministerie van VWS. Van deze voorstellen heeft het ministerie er tien geselecteerd, die vanaf april 2019 tot en met april 2020 uitgevoerd zullen worden. Het gewenste einddoel is te komen tot een stappenplan logeerszorg, dat op een landelijk congres in mei 2020 gepresenteerd kan worden. Daarbij wordt ook de preventieve meerwaarde zichtbaar van logeerszorg.

De tien geselecteerde gemeenten voldoen als beste aan de selectiecriteria: er wordt al goede logeerszorg geboden en er is reeds een goede samenwerking tussen de gemeente en de zorgverzekeraar zodat de logeerszorg ook na de pilotfase doorontwikkeld kan worden.

De geselecteerde gemeenten en de bijbehorende bedragen zijn opgenomen in bijlage 3.2-20 van deze circulaire.

21. Faciliteitenbesluit opvangcentra

Gemeenten die opvang bieden aan asielzoekers die nog niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen ontvangen jaarlijks een bijdrage op grond van het Faciliteitenbesluit opvangcentra van het Ministerie van JenV. De uitkering dient ter compensatie van gelden die gemeenten normaliter via de algemene uitkering ontvangen.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-21 van deze circulaire. In deze tranche zijn ook de gemeenten opgenomen die een informatiebrief van het COA over de toekenning 2018 hebben ontvangen, maar waarvan de toekenning nog niet kon worden verwerkt in de decembercirculaire 2018 (paragraaf 4.2.14).

22. Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit

In het kader van de Aanpassing Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit ontvangt de gemeente Arnhem in 2019 € 0,738 miljoen voor de aanpak van binnenstedelijke knelpunten. De gemeente Arnhem stelt daar eenzelfde bedrag tegenover.

23. Groeiopgave Almere

Conform de Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 uit 2013 beweegt de decentralisatie-uitkering Groeiopgave Almere mee met de jaarlijkse accresberekening. Het accrespercentage 2018 is definitief vastgesteld op 4,82%, wat leidt tot een opwaartse bijstelling. De afrekening van het accres over 2018 vindt plaats in 2019 (zie ook de paragrafen 2.2.1 en 2.2.5 van deze circulaire).

24. Verduurzaming basisscholen

In het 'Innovatieprogramma aardgasvrije en frisse basisscholen' leren gemeenten en schoolbesturen hoe een bestaand schoolgebouw succesvol van het aardgas af kan worden gehaald, hoe het binnenklimaat verbeterd kan worden en de energierekening omlaag kan gaan. Eind 2018 heeft een adviescommissie bestaande uit vertegenwoordigers van de Ministeries van BZK en OCW, VNG en PO-Raad zich gebogen over de 92 aanvragen die door 72 gemeenten zijn ingediend voor dit programma. Op basis van het unanieme advies van de commissie heeft de Minister van BZK besloten elf gemeenten te selecteren die ieder een financiële stimulans van € 350.000 ontvangen voor de aardgasvrije en frisse renovatie van een basisschoolgebouw. Bij de decembercirculaire 2018 (paragraaf 4.2.11) is de eerste tranche voor de elf gemeenten verwerkt (10/11^e deel van € 350.000). Dit betreft de verwerking van de tweede en laatste tranche voor de elf pilotgemeenten (1/11^e deel van € 350.000). De verdeling is opgenomen in bijlage 3.2-24 van deze circulaire.

25. Slimme Laadpleinen

Op basis van het projectplan Smart Charging klimaatenvolpe 2019 gaat de gemeente Utrecht samen met Nationaal Kennisplatform Laadinfrastructuur, Elaadnl en de NAL-regio's een plan van aanpak maken voor een landelijke grootschalige proeftuin voor Slimme Laadpleinen. De gemeente Utrecht krijgt hiervoor een bedrag van € 248.000. Doel van deze proeftuin is dat rijders van een elektrisch voertuig efficiënt en op een slimme manier kunnen laden, de businesscase voor laadpleinen verbeterd en de investeringen in netverzwaring beperkt worden.

26. Programmabureau Sociaal domein

Met de Ministeries van VWS, J&V en SZW en met de VNG zijn afspraken gemaakt over de bekostiging voor de periode 2018-2021 van het Programmabureau Sociaal domein in het kader van het interbestuurlijk programma (IBP). Dit betreffen de bijdragen voor 2019 tot en met 2021 die lopen via de gemeente Utrecht. De gemeente Utrecht alloceert de middelen vervolgens via een subsidie aan Divosa waar het programmabureau gevestigd is.

27. Bodemsanering

De gemeente Leeuwarden en Groningen nemen, als bevoegd gezag Wet bodembescherming, een deel van het grondgebied van respectievelijk de provincie Fryslân en Groningen over. Als uitvloeisel daarvan wordt de decentralisatie-uitkering Bodemsanering van de gemeente Leeuwarden in 2019 en 2020 met een bedrag van € 35.000 verhoogd. De uitkering voor de gemeente Groningen wordt in 2019 en 2020 met een bedrag van € 69.000 verhoogd. Een overeenkomstig bedrag wordt in mindering gebracht op de decentralisatie-uitkering Bodemsanering van de beide provincies.

28. Knelpunten verdeelproblematiek

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2024. Daardoor wordt in deze circulaire de toename van de decentralisatie-uitkering Knelpunten

verdeelproblematiek voor dat jaar zichtbaar (zie ook paragraaf 2.2-5).

29. Beter benutten

De gemeenten Tilburg en Utrecht ontvangen respectievelijk € 44.000 en € 42.000 voor de uitvoering van het programma Beter Benutten Regionale Pakketten. De bijdragen zijn voor de uitvoering van de Tour de Force.

30. Eindhoven Internationale Knoop XL

De Brainport Eindhoven werkt aan het vergroten van de agglomeratiekracht en het verbeteren van het vestigingsklimaat door het realiseren van een stedelijke schaa sprong van wonen, werken en voorzieningen. Een groot deel van deze schaa sprong land in het gebied Eindhoven Internationale Knoop XL. Het Rijk onderkent deze opgave en draagt hieraan bij in de vorm van een bijdrage van € 80.000 aan de gemeente Eindhoven.

31. Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd

In het kader van het transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd ontvangt de gemeente Hilversum € 75.232 van het Ministerie van VWS. Bij de toekenning in de decembercirculaire 2018 (zie paragraaf 4.3.1) is per abuis het aantal jongeren van de gemeente Weesp meegeteld bij de regio Utrecht-West in plaats van bij de regio Gooi- en Vechtstreek. Hierdoor heeft de gemeente Stichtse Vecht (ontvanger namens de Regio Utrecht-West) ten koste van de gemeente Hilversum (ontvanger namens regio Gooi- en Vechtstreek) een te hoge toekenning voor de jaren 2018-2020 ontvangen. Middels deze bijdrage wordt de gemeente Hilversum voor de toekenning voor 2018 en 2019 gecompenseerd (2 keer € 37.616). In 2020 vindt de compensatie plaats door middel van een herverdeling tussen de gemeente Hilversum en de gemeente Stichtse Vecht.

32. Twinning arbeidsbemiddeling

De gemeente Leiden ontvangt een bijdrage van € 61.000 in verband met haar rol in het project Twinning arbeidsbemiddeling op Bonaire. Het project heeft tot doel de dienstverlening van de bijzondere gemeenten in Caribisch Nederland te verbeteren en bij te dragen aan bijvoorbeeld afspraken op het gebied van armoedebestrijding en het ontwikkelen van jobprograms. Hiervoor wordt expertise uit het veld ingeschakeld. De gemeente Leiden beschikt over specifieke expertise en uitvoeringskennis die essentieel is voor de lokale ontwikkeling en om die reden vindt er samenwerking via kennisoverdracht, coaching en uitwisseling van personen – in deze vorm ook wel twinning genoemd - plaats.

33. Waddenzee Werelderfgoed coördinator

De gemeente Ameland ontvangt namens de waddengemeenten en Waddenprovincies een bijdrage van € 44.000 voor de aanstelling van een coördinator voor het Waddenzee Werelderfgoed. De coördinator voert voor het Ministerie van LNV enkele specifieke siteholdertaken uit. Verder is hij het

algemene aanspreekpunt voor werelderfgoedzaken en voert hij taken uit op het gebied van toerismeontwikkeling, promotie, vermarkting met ondernemers en zorgt hij voor verbinding tussen relevante projecten.

34. Dialoog Sinterklaasintocht

De gemeente Zaanstad ontvangt een bijdrage van € 35.000 voor het ontwikkelen en uitvoeren van dialooginitiatieven met een nationale uitstraling rondom de landelijke intocht van Sinterklaas. De opgedane kennis met de initiatieven zal beschikbaar worden gesteld aan geïnteresseerde partijen, zoals de volgende intochtgemeente.

35. Grenslandconferentie Venlo

De gemeente Venlo ontvangt een bijdrage van € 30.000 voor de organisatie van de grenslandconferentie Nederland- Noordrijn-Westfalen. Deze conferentie wordt georganiseerd in het kader van de nieuwe governance grensoverschrijdende samenwerking.

36. City Deal voedsel

De gemeente Ede ontvangt een bijdrage van € 25.000 om de strategische agenda van de City Deal Voedsel een impuls te geven.

37. Vangnetregeling beveiligingskosten

In 2015 is door de toenmalige Minister van BZK bij wijze van experiment een financieel vangnet ingesteld om de kosten van beveiligingsmaatregelen voor politieke ambtsdragers in acute dreigingssituaties te kunnen dragen. De gemeente Peel en Maas heeft voor 2018 een aanvraag ingediend. Na beoordeling of voldaan is aan de uitgangspunten en criteria is besloten de gemeente Peel en Maas voor 2018 een bedrag toe te kennen van € 9.232.

38. Meer Maas Meer Venlo

In paragraaf 4.2.11 van de septembercirculaire 2018 zijn voor 2018 en 2019 middelen toegekend aan de gemeente Venlo voor de uitvoering van de integrale Hoogwaterbeschermingsprogramma/MIRT-verkenning Meer Maas Meer Venlo. In februari 2019 is dit project beëindigd, nadat de gemeente Venlo eerder had besloten zich terug te trekken uit deze verkenning. Om die reden worden de middelen voor 2019 teruggeboekt naar de begroting van het Ministerie van IenW.

3.3 Overige mededelingen decentralisatie- en integratie-uitkeringen

3.3.1 Basisregistratie Personen: centralisering inschrijving vergunninghouders

In paragraaf 4.2-8 van de meicirculaire 2016 is de verdeling bekend gemaakt van de middelen die enkele gemeenten ontvangen voor het inrichten en in stand houden van een zogeheten BRP-straat. Vanwege wijziging van de taakverdeling tussen de operationele BRP-straten wordt de verdeling van de decentralisatie-uitkering gewijzigd. In overleg tussen Rijk en betrokken gemeenten is met ingang van 2019 de volgende verdeling overeengekomen: Arnhem (€ 738.034), Cranendonck (€ 594.431), Gilze en Rijen (€ 738.034), Haarlemmermeer (€ 91.000) en Westerwolde (€ 2.569.153).

3.3.2 Armoedebestrijding kinderen

In paragraaf 4.2-1 van de decembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de € 85 miljoen die vanaf 2017 structureel beschikbaar is gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede. De verdeling over de gemeenten voor 2020 en verder is gebaseerd op gegevens over het jaar 2016⁴⁰ en is opgenomen in bijlage 3.3.2.

3.3.3 Verhoogde asielinstroom

In de meicirculaire 2018 (paragraaf 4.2) hebben gemeenten middelen ontvangen via de decentralisatie-uitkeringen Asielinstroom-partieel effect en Asielinstroom-participatie en integratie in verband met de vergoeding over de maanden november en december 2017.

De hoogte van deze uitkeringen was gebaseerd op gegevens die door het COA bij het Ministerie van BZK zijn aangeleverd over het aantal geplaatste vergunninghouders per gemeente in de maanden november en december 2017.

Gebleken is dat de gegevens van het COA over november en december 2017 voor tien gemeenten onjuist waren. Hierdoor hebben deze tien gemeenten bij de meicirculaire 2018 een onjuist bedrag ontvangen voor deze twee decentralisatie-uitkeringen. De betreffende gemeenten zijn hier eind januari 2019 over geïnformeerd.

Op basis van een gecorrigeerd bestand van het COA zijn de financiële gevolgen voor de betreffende gemeenten in beeld gebracht. De betreffende gemeenten en bijbehorende mutatiebedragen zijn opgenomen in bijlage 3.3.3 van deze circulaire.

De gecorrigeerde bedragen zijn niet van invloed op de overige toekenningen van de decentralisatie-

---

⁴⁰ Zie voor de gehanteerde cijfers:

<https://jmopendata.cbs.nl/#/JM/nl/dataset/20233ned/table?dl=1D123&ts=1554894612652>.

uitkeringen Asielinstroom-partieel effect en Asielinstroom-integratie en participatie bij de meicirculaire 2018.

3.3.4 Maatschappelijke opvang

Het macrobudget van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang is ongewijzigd. De bedragen per gemeente voor de jaren 2018 en verder zijn ten opzichte van de septembercirculaire 2018 door het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven wel gewijzigd. De trimfactor voor uitkeringsjaar 2018 stellen wij vast op 1,17035. Hiermee wordt de trimfactor 2018 definitief. De trimfactor zorgt ervoor dat het totaal beschikbare bedrag exact wordt uitgekeerd.

De verdeling over de gemeenten is opgenomen in bijlage 3.3.4. De achterliggende berekeningswijze treft u aan in de internetbijlage.

3.3.5 Wmo

De verdeling voor 2018 is ten opzichte van de septembercirculaire 2018 ongewijzigd. Er is om die reden geen nieuw rekenmodel voor de integratie-uitkering Wmo in de gemeentefondsruubriek op internet opgenomen. Komende septembercirculaire zullen de basisgegevens voor woonruimten en uitkeringsontvangers worden geactualiseerd. Hierna zal de uitkering voor 2018 definitief worden vastgesteld.

3.3.6 Overheveling van Voogdij/18+, Wajong en regulier werk naar de algemene uitkering

In het bestuurlijk overleg tussen het Ministerie van VWS en de VNG op 24 januari jl. is besloten de ingangsdatum van het nieuwe woonplaatsbeginsel uit te stellen. De belangrijkste reden is dat de wet op zijn vroegst eind 2019 gereed zal zijn, waardoor implementatie per 1 januari 2020 niet haalbaar is. Zonder het nieuwe woonplaatsbeginsel is het niet mogelijk het budget voor Voogdij/18+ objectief te verdelen en daarmee over te hevelen naar de algemene uitkering.

Het uitstel van de overheveling van Voogdij/18+ betekent ook dat de in de meicirculaire 2018 aangekondigde overheveling (paragraaf 3.2) van de onderdelen voorheen Wajong en het onderdeel regulier werk⁴¹ van de integratie-uitkering Participatie naar de algemene uitkering bij deze circulaire nog niet wordt doorgevoerd. Deze onderdelen worden nog niet overgeheveld omdat de fondsbeheerders ernaar streven om de onderdelen van de voormalige integratie-uitkering Sociaal domein zoveel mogelijk tegelijk over te hevelen naar de algemene uitkering.

De overheveling van de onderdelen Voogdij/18+, voorheen Wajong en Regulier werk zal integraal worden meegenomen in de verdeelonderzoeken sociaal domein. De verdeelonderzoeken zijn erop gericht om de verdeling voor het sociaal domein in het gemeentefonds aan te passen per 2021.

---

⁴¹ Van begeleid werken (voorheen Wsw)

3.3.7 Financiële gevolgen wijziging woonplaatsbeginsel Jeugd

De wijziging van het woonplaatsbeginsel zal financiële effecten hebben. Het budget voor voogdij en 18+ kan na wijziging van het woonplaatsbeginsel objectief verdeeld gaan worden, en hoeft niet meer op basis van historisch zorggebruik verdeeld te worden. Dit loopt mee in de evaluatie van de verdeelmodellen welke momenteel plaatsvindt en in 2021 tot aangepaste verdeelmodellen zal leiden.

Daarnaast kan de wijziging van het woonplaatsbeginsel tot tijdelijke of eenmalige onvolkomenheden leiden (bijvoorbeeld de effecten van de overgang van een historisch naar een objectief verdeelmodel en clustering van kinderen voor wie het nieuwe woonplaatsbeginsel niet tot een uitkomst leidt). In de septembercirculaire 2019 zal hierover meer informatie worden opgenomen.

3.3.8 Bevolkingsdaling

Door gemeentelijke herindeling gaat per 1 januari 2019 het grondgebied van de gemeente Eemsmond over van de krimpregio Eemsdelta (ontvanger gemeente Delfzijl) naar de krimpregio De Marne (ontvanger gemeente Het Hogeland). Om die reden wordt het aan Eemsmond toe te rekenen bedrag van € 306.425 binnen de decentralisatie-uitkering Bevolkingsdaling voor de resterende looptijd van de uitkering (2019 en 2020) herverdeeld van de huidige ontvangende gemeente Delfzijl naar de gemeente Het Hogeland.

3.3.9 Voorschoolse voorziening peuters

De VNG en het Ministerie van SZW zijn overeengekomen⁴² om de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters niet verder op te laten lopen dan € 30 miljoen. Dat bedrag is ruim voldoende om het aantal peuters dat geen recht heeft op kinderopvangtoeslag een voorschoolse voorziening aan te bieden. In paragraaf 2.2.9 en 4.2.5 van de septembercirculaire 2018 bent u geïnformeerd dat vanuit de vrijgekomen middelen vanaf 2019 structureel € 10 miljoen beschikbaar is gemaakt voor toezicht en handhaving kinderopvang en gastouderopvang. De VNG en het Ministerie van SZW hebben afgesproken dat bovenop deze jaarlijkse € 10 miljoen vanaf 2020 structureel € 3 miljoen extra beschikbaar komt. Met de extra middelen voor toezicht en handhaving kinderopvang wordt een tekort aan middelen voor dit doel opgelost. Voor de gastouderopvang is sprake van een intensivering van middelen. De verwerking van de structurele € 3 miljoen zal plaatsvinden bij de septembercirculaire 2019.

Naast de bijdragen die worden ingezet voor toezicht en handhaving kinderopvang en gastouderopvang, is vanaf 2021 vanuit de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters jaarlijks € 17 miljoen beschikbaar voor het versterken van de arbeidsmarktregio's. Deze middelen worden deels ingezet voor landelijke ondersteuning van de arbeidsmarktregio's en worden deels via de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's uitgekeerd. Met de VNG worden hierover nog nadere afspraken gemaakt. Daarnaast is in 2020 eenmalig een extra impuls

---

⁴² Zie ook de brief aan de Tweede kamer: [TK 2018-2019, 31 322, nr. 377](#)

beschikbaar van € 7 miljoen. Met deze additionele middelen worden gemeenten eenmalig ondersteund bij het implementeren van enkele nieuwe maatregelen uit het Breed Offensief om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen (in het najaar van 2018 door Staatssecretaris Van Ark aangekondigd). Meer informatie over de bijdrage aan de arbeidsmarktregio's volgt in de septembercirculaire 2019.

3.3.10 Wijzigingen in centrumgemeente

Per 1 januari 2019 vormen de gemeenten Zederik, Leerdam en Vianen samen de gemeente Vijfheerenlanden. Tot en met 2018 waren de gemeenten Zederik en Leerdam ingedeeld bij de centrumgemeente Dordrecht voor Beschermd wonen, Maatschappelijke opvang en Vrouwenopvang. De gemeente Vianen hoorde bij de centrumgemeente Utrecht. Op verzoek van de drie betrokken gemeenten en met het oog op de invoering van het nieuwe verdeelmodel Beschermd wonen/ Maatschappelijke opvang (naar verwachting per 1 januari 2021) is afgesproken dat tot de invoering van het nieuwe verdeelmodel de gemeente Dordrecht als centrumgemeente blijft fungeren voor de inwoners uit Leerdam en/of Zederik. De gemeente Utrecht zal dit blijven doen voor de inwoners die afkomstig zijn uit Vianen. Eventuele kosten die deze centrumgemeenten voor cliënten uit de andere centrumgemeente maken, zullen zij onderling verrekenen.

Voor de integratie-uitkering Beschermd wonen betekent deze afspraak dat er geen wijzigingen nodig zijn in de verdeling omdat dit budget historisch wordt verdeeld. Voor de decentralisatie-uitkeringen Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang zullen de fondsbeheerders de maatstafgegevens voor Vijfheerenlanden tot 1 januari 2021 opsplitsten tussen de drie heringedeelde gemeenten en vervolgens toedelen aan de bijbehorende centrumgemeente.

Met instemming van de twee betrokken centrumgemeenten heeft de gemeente Nijkerk aangegeven vanaf 2019 voor de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang ingedeeld te willen worden bij de centrumgemeente Ede. Het verzoek van de gemeente Nijkerk komt voort uit de wens om een betere aansluiting te hebben met de politie-/veiligheidsregio en de regio waarin de gemeente op het gebied van "Veilig Thuis" en de jeugdzorg intensief samenwerkt.

4 Overige mededelingen

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat diverse mededelingen over de gemeentefinanciën. Paragraaf 4.2 bevat mededelingen over het gemeentefonds die geen betrekking hebben op één van de specifieke onderdelen uit de hoofdstukken 2 of 3. Vervolgd wordt met mededelingen op het terrein van de gemeentefinanciën.

4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen

Gemeentefondstotalen

Tabel 4.2.1 bevat een overzicht van de gemeentefondstotalen 2019-2024. In de tabel zijn de bedragen uit de hoofdstukken 2 en 3 bij elkaar gebracht.

Tabel 4.2.1 Gemeentefondstotalen 2019-2024 (in duizenden euro's)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene uitkering	25.235.405	26.181.581	26.893.888	27.307.016	28.229.430	29.069.108
DU/IU	5.594.006	5.341.924	5.134.989	5.043.367	4.997.737	4.951.393
Totaal	30.829.411	31.523.505	32.028.877	32.350.383	33.227.167	34.020.501

Bevoorschotting

De bedragen 2019 uit de tabel zullen worden verwerkt in de bevoorschotting vanaf 2 juli 2019. Tot dat tijdstip is de bevoorschotting gebaseerd op de decembercirculaire 2018. Op de eerste dinsdag in juli zullen ook eventuele verrekeningen plaatsvinden als er eerder dit jaar te veel of juist te weinig voorschot is verstrekt. Verrekeningen over de uitkeringsjaren 2016-2018 worden ook in juli uitgevoerd.

Over de voorschotten voor het uitkeringsjaar 2020 volgt informatie in de septembercirculaire 2019.

Nominale ontwikkelingen

De algemene uitkering is uitgedrukt in lopende prijzen. De decentralisatie-uitkeringen betreffen doorgaans nominale bedragen. De integratie-uitkeringen zijn uitgedrukt in constante prijzen.

Aangezien de reële groei van het gemeentefonds lager ligt dan de nominale groei is het van belang dat gemeenten rekening houden met de loon- en prijsontwikkelingen. Om gemeenten, die niet beschikken over eigen loon- en prijsindexen, te faciliteren bij het omgaan met nominale ontwikkelingen is tabel 4.2.2 opgenomen. De tabel bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB ([CPB](#)), met name de rubriek Centraal Economisch Plan 2019 (en de bijbehorende bijlage Verzamelde bijlagen 1970-2023).

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* CEP 2019

	2020	2021	2022	2023	2024
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	1,4	1,7	1,7	1,8	1,8
Prijs nationale bestedingen (pnb)	1,5	1,8	1,7	1,7	1,7
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	1,4	1,5	1,6	1,6	1,6
Loonvoet sector overheid	2,3	2,9	2,5	2,3	2,3
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	1,9	2,6	2,2	2,0	2,0
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	1,5	1,8	1,7	1,7	1,7

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: <https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel>

** cijfers 2023 zijn doorgetrokken naar 2024

4.3 Herijking verdeling gemeentefonds

De fondsbeheerders werken samen met de VNG aan een herijking van de verdeling van het gemeentefonds. U bent hierover in eerdere circulaire's geïnformeerd⁴³. De herijking is opgedeeld in twee onderdelen: 1) het 'klassieke' gemeentefonds (de overige onderdelen van het gemeentefonds) en 2) verdeelmodellen sociaal domein. In maart 2019 is het traject een volgende fase ingegaan en worden in een onderzoek voorstellen ontwikkeld voor een nieuwe verdeling. De opdracht voor het sociaal domein is gegund aan onderzoeksbureau AEF, de herijking van het 'klassieke' gemeentefonds aan Cebeon. De herijking heeft betrekking op een totaalbedrag van € 30 miljard. Invoering van de nieuwe verdeling is voorzien in 2021.

Voorafgaand aan de start van het herijkingsonderzoek is overeenstemming bereikt over de te hanteren onderzoeksmethode. Aan deze besluitvorming lag een onderzoeksrapport ten grondslag van SEO Economisch Onderzoek waarin vijf mogelijke methoden in beeld zijn gebracht. Naar aanleiding van de eindrapportage hebben drie partijen advies uitgebracht. Zowel de [stuurgroep Evaluatie verdeelmodellen sociaal domein](#), de [VNG](#) als de [Raad voor het Openbaar Bestuur \(ROB\)](#) adviseerden om voor de aanpassing van de verdeling in 2021 een regressieanalyse op gemeentelijke uitgaven te gebruiken. De fondsbeheerders hebben begin februari 2019 besloten deze onderzoeksmethode toe te gaan passen, onder de voorwaarden zoals die in het advies van de stuurgroep zijn opgenomen.

Hoewel het onderzoek was gericht op de toepassing in het sociaal domein, hebben de fondsbeheerders vanuit het oogpunt van uitlegbaarheid en eenvoud besloten de regressieanalyse op gemeentelijke uitgaven ook toe te passen bij de herijking van de overige onderdelen van het gemeentefonds.

Conform de Financiële-verhoudingswet dient de verdeling van het gemeentefonds aan te sluiten op de objectiveerbare kosten van gemeenten. Tegelijkertijd is verdelen geen louter technische operatie. Enkele aspecten vergen ook beleidsmatige keuzes. Om de nieuwe verdeling van het gemeentefonds vorm te kunnen geven dient hierover vroegtijdig in het traject besluitvorming

⁴³ Zie ook de brieven aan de Tweede Kamer van 5 en 6 juli 2018: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/07/05/kamerbrief-vervolgstappen-evaluatie-verdeelmodellen-sociaal-domein> en <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/07/06/kamerbrief-over-heroverweging-financiële-verhoudingen>

plaats te vinden. Ook de ROB vraagt daar in bovengenoemd advies aandacht voor. Het gaat om de volgende punten:

1. clusterindeling gemeentefonds
2. mate van verevening eigen inkomsten gemeenten
3. omgang met overhead
4. omgang met regionalisering
5. omvang clusters
6. beoordelingskader verdeling
7. beoordeling herverdeeleffecten (uitgangspunten ingroeipad)
8. omgang met 'outliers'
9. punten uit briefadvies ROB

Een inhoudelijke toelichting op deze punten is opgenomen in bijlage 4.3. Kort na de zomer zal over deze onderwerpen een bestuurlijk overleg tussen Rijk en VNG plaatsvinden.

Meer informatie over de inhoud, de afbakening en het proces van de onderzoeken is te vinden op de website van de rijksoverheid.⁴⁴ Daar is ook de verkorte versie van de plannen van aanpak gepubliceerd. In het plan van aanpak kunt u lezen hoe uw gemeente kan bijdragen aan de onderzoeken. Via deze website willen we gemeenten de komende periode actief blijven informeren over de stand van zaken.

De website bevat verder informatie over vooronderzoeken die hebben plaatsgevonden. Te denken valt aan het kwalitatief onderzoek naar de verdeelmodellen sociaal domein, het onderzoek naar inkomstenverevening, de verkenning naar alternatieven voor de huidige maatstaf centrumfunctie en studies naar de beleidsvrijheid in het takenpakket van gemeenten. De uitkomsten van deze onderzoeken zullen de onderzoekers gebruiken bij de vormgeving van de nieuwe verdeling.

Zowel het onderzoek naar de verdeelmodellen sociaal domein als het onderzoek naar het 'klassieke' gemeentefonds wordt begeleid door een stuurgroep. De samenstelling van deze stuurgroep en van de daaronder functionerende begeleidingscommissies is eveneens via bovenstaande link te raadplegen.

De afronding van de onderzoeken is gepland in januari 2020. De fondsbeheerders komen kort daarna met een voorstel voor aanpassing van de verdeling en zullen hierover zoals gebruikelijk advies vragen aan VNG en ROB. Na advies van VNG en ROB volgt het bestuurlijke besluitvormingstraject. Dit houdt in dat in een bestuurlijk overleg tussen Rijk en VNG een beslissing zal worden genomen over de nieuwe verdeling. In het voorjaar van 2020 zal de Tweede Kamer vervolgens per brief over de voorstellen voor de nieuwe verdeling worden geïnformeerd. Gemeenten worden uiterlijk in de meicirculaire 2020 over de uitkomsten geïnformeerd.

De fondsbeheerders onderkennen samen met de VNG het belang om zowel ambtenaren als

---

⁴⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/herziening-financiele-verhouding>

bestuurders goed mee te nemen in de te maken afwegingen en in de stappen en uitkomsten van het onderzoek. Onder meer via de circulaire gemeentefonds, de website van het gemeentefonds, nieuwsbrieven van de onderzoekers, commissies bij de VNG en gezamenlijke bijeenkomsten hopen zij daar gedurende het onderzoekstraject invulling aan te geven.

4.4 Gezamenlijke verkenning

Tijdens het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen van 2 april 2019 heeft de Minister van BZK met de medeoverheden afgesproken een gezamenlijke verkenning te doen naar de voorwaarden om op te kunnen trekken als één overheid. Mede naar aanleiding van de interbestuurlijke regietafel IBP bestaat er een behoefte om onder meer te kijken naar de gevolgen van de decentralisaties op de bestuurlijke en financiële verhoudingen.

Naast de reeds lopende trajecten die zijn genoemd in de brief van 6 juli 2018⁴⁵, de herijking van de verdeling van het gemeentefonds en de herziening van het uitkeringsstelsel, kijken we onder meer naar een mogelijke hervorming van het gemeentelijk belastinggebied.⁴⁶

4.5 Advies raming ruimte onder het plafond BCF

Met ingang van het begrotingsjaar 2019 is de wijze van verwerking van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (plafond BCF) in de raming van de algemene uitkering gewijzigd zoals gemeld in de meicirculaire 2018 (paragraaf 2.2.3).

Dit heeft destijds geleid tot vragen, waarop in de bijlage met veelgestelde vragen⁴⁷ van de meicirculaire 2018 antwoord is gegeven. Destijds is afgesproken dat nadere informatie zou volgen over de wijze waarop de ruimte onder het plafond BCF door gemeenten kan worden opgenomen als verwachte bate. Het is de verantwoordelijkheid van elke decentrale overheid om dit zelf reëel te ramen. De afgelopen periode is door het Ministerie van BZK benut om in afstemming met VNG en provinciale toezichthouders een advies hiervoor op te stellen.

Voor een goede raming van de ruimte onder het plafond BCF is inzicht nodig in de toekomstige ontwikkeling van de omvang van het BCF en vooral in de toekomstige declaraties. De ontwikkeling van het plafond zelf wordt in de raming van het BCF reëel gepresenteerd, echter de ontwikkeling van de uitgaven (declaraties bij het BCF) wordt ieder jaar vlak doorgetrokken omdat een reële inschatting van de toekomstige declaraties niet goed mogelijk is. Waar de raming van de ruimte onder het plafond BCF richting de toekomst een steeds grotere ruimte weergeeft, laat de realisatie juist een dalende trend zien van de ruimte onder het plafond BCF. Om een niet onderbouwde oplopende raming van de ruimte onder het plafond BCF te voorkomen biedt de ruimte na de laatst bekende declaraties om die reden het meeste houvast als raming voor de komende jaren.

---

⁴⁵ [TK 2018-2019, 34775-B, nr. 18](#)

⁴⁶ [TK 2018-2019, 32140, nr. 50](#)

⁴⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/circulaires/2018/05/31/meicirculaire-gemeentefonds-2018/Veelgestelde+vragen+meicirculaire+2018+gemeentefonds+versie+11+juli.pdf>

Advies

Gezien de onzekerheid over de toekomstige ontwikkeling van de ruimte onder het plafond BCF, adviseren we om voorzichtigheid in acht te nemen door een raming op te nemen, die maximaal gebaseerd is op de meest recente, gerealiseerde ruimte onder het plafond BCF.

In deze circulaire is dat de realisatie over 2018. De werkelijke ruimte onder het plafond BCF over 2018 vormt daarmee het uitgangspunt voor de door de gemeenten op te nemen ruimte onder het plafond BCF voor het begrotingsjaar 2020. Deze uitkomst wordt vervolgens constant gehouden (vlak doorgetrokken) in de meerjarenraming 2021 – 2024.

De provinciale toezichthouders hebben aangegeven dit advies als richtlijn te gebruiken bij het beoordelen van de begrotingen.

4.6 Verantwoordingsonderzoek 2018 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De Algemene Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar het Jaarverslag 2018 en de bedrijfsvoering van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). In dit onderzoek heeft de Algemene Rekenkamer onder andere geconstateerd dat het instrument decentralisatie-uitkering niet in alle gevallen conform wet- en regelgeving wordt toegepast. De Rekenkamer heeft dit beoordeeld als een onvolkomenheid.

In de bestuurlijke reactie van de Minister van BZK aan de Rekenkamer heeft de minister toegelicht dat met het regeerakkoord en het interbestuurlijk programma bewust is gekozen om een aantal moderne en complexe opgaven als Rijk, provincies, gemeenten en regio's samen op te pakken. Er wordt gewerkt aan een aanpassing van de Financiële-verhoudingswet die erop is gericht om een financieel instrumentarium te creëren dat deze samenwerking tussen Rijk en decentrale overheden faciliteert. Dit is het derde spoor binnen de heroverweging van de financiële verhoudingen.⁴⁸ Het Ministerie van BZK is hierover momenteel in gesprek met de decentrale overheden. In de septembercirculaire 2019 wordt u hier verder over geïnformeerd.

In haar bestuurlijke reactie zegt de Minister van BZK toe dat totdat de wetswijziging is gerealiseerd de minister in overleg met de Minister van Financiën zal bezien wat de bevindingen van de Rekenkamer betekenen voor de aanpak van de opgaven waar dit vraagstuk speelt.

De discussie over de uitkeringsvorm moet los worden gezien van het commitment van het Rijk om gezamenlijk met decentrale overheden opgaven op te pakken en hiervoor middelen te blijven verstrekken. Tegelijkertijd nemen we de kritiek van de Algemene Rekenkamer ter harte en zullen we voor bijdragen aan decentrale overheden een zo goed mogelijk passende uitkeringsvorm toepassen.

---

⁴⁸ [TK, 2017–2018, 34 775-B, nr. 18](#)

Het onderzoek van de Algemene Rekenkamer en de volledige bestuurlijke reactie kunt u terugvinden op website van de Algemene Rekenkamer.⁴⁹

4.7 Introductie benchmark woonlasten

Het Rijk heeft met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) afgesproken dat vanaf 2020 een benchmark woonlasten wordt ingevoerd om jaarlijks de ontwikkeling van de lokale lasten inzichtelijker te maken. Met de invoering van de benchmark wordt afgestapt van de afspraak dat de ontwikkeling van de lokale lasten jaarlijks wordt gemonitord met de macronorm onroerende zaakbelasting (ozb, de macronorm).

Gezamenlijk overleg tussen het Rijk en de VNG heeft geresulteerd in de introductie van een benchmark, waarin naast de ozb ook de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken. In de benchmark wordt een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de gemeentelijke tariefontwikkeling per provincie gegeven, net als de landelijke en provinciale gemiddelden. Middels deze (grafische) vergelijking worden de onderlinge verschillen tussen gemeenten nog inzichtelijker gemaakt. Het overzicht vergelijkt binnen de provincie de tariefwijzigingen per gemeente en het cumulatief bedrag van de drie heffingen per gemeente.

De invoering van een benchmark past goed binnen de autonome beleidsbevoegdheid van gemeenten ten aanzien van de lokale heffingen. De benchmark bevordert ook het lokale debat over de ontwikkeling van de autonome keuzes over de heffingen. Op lokaal niveau vraagt dit van gemeenten nog beter uitvoering te geven aan de al bestaande verplichting om een deugdelijke onderbouwing te geven van de lastenontwikkelingen in de gemeentelijke begroting. Het COELO zal de benchmark samenstellen en opnemen in de Atlas van de lokale heffingen.

Voor 2019 is de macronorm nog van toepassing. Deze is 4,0%. Volgens de macronorm mag de totale ozb-opbrengst in 2019 aldus met € 160,6 miljoen stijgen ten opzichte van de opbrengst in 2018 (€ 4.014 miljoen). De verwachte ozb-opbrengst in 2019 is € 4.178 miljoen, een stijging van € 163,4 miljoen.

4.8 Wijzigingen regelgeving BBV, taakvelden en Iv3

Via het Verzamelbesluit openbaar bestuur 2019 wordt per 1 juli 2019 het BBV aangepast. In dit besluit wordt onder meer verstrekking aan het CBS voorgeschreven van de financiële kengetallen BBV en van de vijf beleidsindicatoren waarvan de gemeente bronhouder is. Daarnaast worden enkele wijzigingen in de samenstelling van de commissie BBV aangebracht.⁵⁰

In de Regeling beleidsindicatoren gemeenten zijn per 17 december 2018 met terugwerkende kracht

⁴⁹ <https://www.rekenkamer.nl/onderwerpen/verantwoordingsonderzoek/documenten/rapporten/2019/05/15/resultaten-verantwoordingsonderzoek-2018-ministerie-van-binnenlandse-zaken-en-koninkrijksrelaties>.

⁵⁰ BBV. Actueel: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0014606/>. Wijziging: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2019-46.html>

twee beleidsindicatoren vervallen en een bronhouder gewijzigd.⁵¹

Ook zijn de regelingen over de berekeningswijze financiële kengetallen en over de vaststelling taakvelden en verstrekking Iv3 gewijzigd. In het gecombineerde wijzigingsbesluit wordt de berekeningswijze van verschillende financiële kengetallen geactualiseerd en de via modellen aan het CBS te verstrekken informatie aangevuld⁵².

4.9 Landelijk gemiddelde kengetal belastingcapaciteit

In de meicirculaire wordt jaarlijks de benodigde informatie voor de berekening van het kengetal belastingcapaciteit opgenomen, zoals aangegeven in de ministeriele regeling over de berekeningswijze van de financiële kengetallen BBV. Voor gemeenten gaat het om het landelijk gemiddelde voor de gemeentelijke woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Het laatst bekende gemiddelde bedraagt voor 2019 (jaar t-1) € 740.⁵³ In begroting en jaarverslag 2020 (jaar t) kan dit gemiddelde worden gebruikt voor de berekening van het kengetal belastingcapaciteit in de verschillende jaren.

4.10 Centraal ontsluiten gemeentelijke jaarstukken en verslagen van bevindingen van de accountant

Vanaf het verslagjaar 2018 zal het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de gemeentelijke jaarstukken en de verslagen van bevindingen van de controlerende accountants op een centrale plek als open data beschikbaar stellen. Hierdoor kunnen gebruikers van deze bestanden, zoals wetenschappelijk onderzoekers, raadsleden, journalisten of beleidsmedewerkers, gemakkelijker (vergelijkend) onderzoek doen. Deze stukken worden nu al door gemeenten aangeleverd aan het CBS. De administratieve lasten voor gemeenten nemen dus niet toe. Bovendien zullen de stukken pas op deze plek aangeboden worden nadat ze in de gemeenteraad behandeld zijn en volgens artikel 200 van de gemeentewet openbaar gemaakt zijn.

4.11 Website gemeentefinanciën

Eerder bent u geïnformeerd over de online database met informatie over de financiën van gemeenten (www.financiengemeenten.nl). De gegevens in deze pilotversie worden op regelmatige basis geactualiseerd. Dat geldt ook voor de informatie over de uitkeringen uit het gemeentefonds. Op dit moment bevat de database de stand decembercirculaire 2018. De gegevens uit deze circulaire zullen zo spoedig mogelijk worden verwerkt, zodat u de meest actuele stand kunt raadplegen.

---

⁵¹ Regeling beleidsindicatoren gemeenten. Actueel: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037783/>. Wijziging: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-73660.html>

⁵² Kengetallen, actueel: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0036853/>. Taakvelden en Iv3, actueel: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037873/>. Wijziging: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-14629.html>

⁵³ zie kaart 28 in de Atlas van de lokale lasten 2019 op www.coelo.nl

De database bevat behalve informatie uit de circulaires gemeentefonds ook gegevens op het niveau van individuele gemeenten op basis van de Iv3-data zoals die door gemeenten zijn aangeleverd bij het CBS en informatie over de financiële kengetallen.

Het Ministerie van BZK doorloopt momenteel een aanbestedingsprocedure in verband met voortzetting van een database voor 2020 en verder. De bedoeling is de functionaliteiten vanaf 2020 stapsgewijs uit te breiden. Suggesties voor de doorontwikkeling van de database kunt u mailen naar de postbus gemeentefonds (postbus.gf@minbzk.nl).

4.12 Analyse gemeentebegrotingen

De gemeente kan haar financiële situatie op verschillende manieren (laten) onderzoeken. In de eerste plaats kan de gemeente zelf onderzoek doen naar haar uitgaven met een begrotingsanalyse. Op verzoek kan de Rijksoverheid daarnaast, samen met de provincie, de financiën van de gemeente vergelijken met die van andere gemeenten, de zogenoemde begrotingscan. Tot slot kunnen gemeenten met behulp van de provincie en de rijksoverheid de financiële gevolgen van een herindeling (laten) onderzoeken door middel van een herindelingscan.⁵⁴

4.13 Redelijk peil 2020

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald 'redelijk peil' moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. De berekening van het redelijk peil aan eigen inkomsten voor 2020 is opgenomen in bijlage 4.13.

4.14 Vaststelling decentralisatie- en integratie-uitkeringen

In het Staatsblad 2019, 161 is het Besluit tot wijziging van het Besluit decentralisatie- en integratie-uitkeringen in verband met het wijzigen van bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en het introduceren van nieuwe decentralisatie- en integratie-uitkeringen (2016) gepubliceerd.

In dit besluit is de verdeling voor het jaar 2016 vastgelegd van een groot aantal decentralisatie- en integratie-uitkeringen. De integratie-uitkering Wmo (artikel 27) en de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang (artikel 29) zijn voor het jaar 2014 vastgelegd.

Het besluit is de formele afronding van het traject van totstandkoming van decentralisatie- en integratie-uitkeringen. U kunt het besluit vinden op de site van de overheid bij officiële bekendmakingen.⁵⁵

---

⁵⁴ Voor meer informatie wordt verwezen naar: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/financieel-toezicht-gemeenten-en-provincies/financiele-scans-gemeenten>

⁵⁵ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2019-161.html>

Bijlagen

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2019

Tabel 1 Verdeeltabel 2019 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2019 stand sept 2018	wijzigingen sinds sept 2018	b.p.e. 2019 stand mei 2019
OZB (w oningen eigenaar)	-0,09995%	0,0000	-0,09995%
OZB (niet w oningen gebruiker)	-0,12648%	0,0000	-0,12648%
OZB (niet w oningen eigenaar)	-0,15694%	0,0000	-0,15694%
inw oners	159,92	0,16	160,08
kernen met minstens 500 adressen	60.035,85	173,78	60.209,63
OZB w aarde niet w oningen (in mln)	380,70	-0,68	380,02
jongeren < 18 jaar	666,00	66,21	732,21
ouderen > 64 jaar	99,73	0,71	100,44
ouderen 75 t/m 84 jaar	26,43	0,01	26,44
w adden, t/m 2500 inw oners	201,79	0,00	201,79
w adden, van 2501 t/m 7500 inw oners	132,44	0,00	132,44
w adden, vanaf 7501 inw oners	33,62	0,00	33,62
huishoudens met laag inkomen	30,56	-0,10	30,46
huishoudens met laag inkomen (drempel)	677,99	7,69	685,68
bijstandsontvangers	2.132,68	0,00	2.132,68
loonkostensubsidie	1.941,10	0,00	1.941,10
uitkeringsontvangers	85,82	0,00	85,82
minderheden	321,76	-0,15	321,61
minderheden (drempel)	325,13	0,00	325,13
eenouderhuishoudens	744,47	91,72	836,19
eenpersoonshuishoudens	50,08	1,01	51,09
huishoudens	90,53	0,00	90,53
klantenpotentieel lokaal	45,70	0,23	45,93
klantenpotentieel regionaal	23,50	0,05	23,55
leerlingen (V)SO	230,78	0,00	230,78
leerlingen VO	370,50	0,00	370,50
achterstandsleerlingen (drempel)	2.312,25	0,00	2.312,25
extra groei leerlingen VO	220,56	0,00	220,56
extra groei jongeren	249,86	0,00	249,86
land	41,18	-0,12	41,06

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Tabel 1 Verdeeltabel 2019 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2019 stand sept 2018	wijzigingen sinds sept 2018	b.p.e. 2019 stand mei 2019
land * bodemfactor gemeente	26,89	0,00	26,89
binnenw ater	38,02	-0,02	38,00
buitenw ater	22,97	0,00	22,97
oppervlak bebouw ing	595,42	-7,40	588,02
oppervlak bebouw ing w oonkernen	2.302,40	-18,14	2.284,26
oppervlak bebouw ing buitengebied	1.936,54	-15,26	1.921,28
opp. bebouw ing kern * bodemfactor kern	3.089,24	0,00	3.089,24
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied w oonruimten	1.524,90	0,00	1.524,90
w oonruimten	57,54	-0,52	57,02
w oonruimten * bodemfactor kern	50,79	0,00	50,79
opp. historische kernen, <40 ha	3.222,18	-22,78	3.199,40
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.949,64	-22,76	6.926,88
opp. historische kernen, >64 ha	15.102,84	-22,78	15.080,06
lengte historisch w ater	15,58	0,00	15,58
bew oonde oorden 1930	31,50	-0,11	31,39
hist.w oningen in bew oonde oorden	85,74	0,00	85,74
ISV (a)	6.133.771,60	-48.325,91	6.085.445,69
ISV (b)	3.764.536,49	-29.659,51	3.734.876,98
omgevingsadressendichtheid (OAD)	59,09	-0,49	58,60
omgevingsadressendichtheid (drempel)	23,72	0,00	23,72
oeverlengte * bodemfactor gemeente	11,72	0,00	11,72
oeverlengte * dichtheid * bf. gemeente kernen	5,82	0,00	5,82
kernen	9.070,21	0,00	9.070,21
kernen * bodemfactor buitengebied	14.877,08	0,00	14.877,08
bedrijfsvestigingen	75,58	-0,82	74,76
vast bedrag voor iedere gemeente	249.399,46	123,47	249.522,93
vast bedrag voor Amsterdam	104.966.340,63	0,00	104.966.340,63
vast bedrag voor Rotterdam	64.491.778,38	0,00	64.491.778,38
vast bedrag voor Den Haag	51.002.420,84	0,00	51.002.420,84
vast bedrag voor Utrecht	30.708.535,84	0,00	30.708.535,84
vast bedrag Waddengemeenten	150.164,11	0,00	150.164,11

1 Voor Baarle-Nassau tw ee maal het vaste bedrag.

Tabel 1 Verdeeltabel 2019 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2019 stand sept 2018	w i j z i g i n g e n sinds sept 2018	b.p.e. 2019 stand mei 2019
jeugdigen in gezinnen met armoederisico	210,01	35,97	245,98
basisonderw i j s l e e r l i n g e n m e t l e e r l i n g e n g e w i c h t 0,3	-1.395,91	-239,17	-1.635,08
basisonderw i j s l e e r l i n g e n m e t l e e r l i n g e n g e w i c h t 1,2	-2.191,59	-375,49	-2.567,08
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens)	-107,07	-18,35	-125,42
ouders met langdurig psychisch medicijngebruik	-419,03	-71,80	-490,83
eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	3.091,75	529,72	3.621,47
bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	1.094,08	187,45	1.281,53
bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	564,16	96,66	660,82
uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	1.494,54	256,06	1.750,60
Wajong	941,45	135,95	1.077,40
medicijngebruik met drempel	825,34	29,05	854,39
re-integratie klassiek	356,43	12,31	368,74
inw oners < 65 jaar	326.766,88	7.861,22	334.628,10
ouderen 65 t/m 74 jaar	3,90	0,13	4,03
ouderen 85 jaar en ouder	0,17	0,01	0,18
eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	0,17	0,01	0,18
eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	15,19	0,50	15,69
eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	60,75	2,02	62,77
huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	106,29	3,53	109,82
huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	118,91	3,95	122,86
huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	475,26	15,79	491,05
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 65 t/m 74 jaar	830,58	27,60	858,18
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 75 t/m 84 jaar	108,46	3,60	112,06
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 85 jaar en ouder	433,89	14,42	448,31
bedden	759,30	25,23	784,53
uitkeringsfactor	0,78	0,03	0,81
	1,567	-0,013	1,554

Tabel 2 Mutaties verdeeltabel 2019 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven	totaal	algemene mutaties	cluster Egen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volksgezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig	ontwikkeling UB	overige ontwikkelingen
OZB (woningen eigenaar)	0,0000%																
OZB (niet woningen gebruiker)	0,0000%																
OZB (niet woningen eigenaar)	0,0000%																
inwoners	0,16				-0,26		0,21				-0,05				0,26		
kernen met minstens 500 adressen	173,78						173,78										
OZB waarde niet woningen (in mln)	-0,68										-0,68						
jongeren < 18 jaar	66,21					66,20	0,01										
ouderen > 64 jaar	0,71						0,71										
ouderen 75 t/m 84 jaar	0,01						0,01										
huishoudens met laag inkomen	-0,10						0,03				-0,13						
huishoudens met laag inkomen (drempel)	7,69						7,69										
eenpersoonshuishoudens	1,01						1,01										
minderheden	-0,15						0,02				-0,17						
eenouderhuishoudens	91,72					91,72											
klantenpotentieel lokaal	0,23						0,23										
klantenpotentieel regionaal	0,05						0,04				0,01						
land	-0,12										-0,12						
binnenwater	-0,02										-0,02						
oppervlak bebouwing wonkernen	-18,14										-18,14						

Tabel 2 Mutaties verdeeltabel 2019 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven	totaal	algemene mutaties	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkrachten burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volksgezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig	ontwikkeling UB	overige ontwikkelingen
oppervlak bebouwing buitengebied	-15,26										-15,26						
oppervlak bebouwing	-7,40										-7,40						
woonruimten	-0,52										-0,52						
opp. historische kernen, <40 ha	-22,78										-22,78						
opp. historische kernen, 40-64 ha	-22,76										-22,76						
opp. historische kernen, >64 ha	-22,78										-22,78						
bewoonde oorden 1930	-0,11										-0,11						
ISV (a)	-48.325,91										-48.325,91						
ISV (b)	-29.659,51										-29.659,51						
omgevingsadressendichtheid (OAD)	-0,49						-0,44										
bedrijfsvestigingen	-0,82										-0,82						
vast bedrag voor iedere gemeente	123,47						385,40				-261,93						

Tabel 2 Mutaties verdeel tabel 2019 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven	totaal	algemene mutaties	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volksgezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Rolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig	ontwikkeling UB	overige ontwikkelingen
jeugdigen in gezinnen met armoederisico	35,97					35,97											
basisonderw ijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	-239,17					-239,17											
basisonderw ijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	-375,49					-375,49											
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens)	-18,35					-18,35											
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens met I	-71,80					-71,80											
ouders met langdurig psychisch medicijngebruik	529,72					529,72											
eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	187,45					187,45											
bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	96,66					96,66											
bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	256,06					256,06											
uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	135,95					129,48	6,47										
Wajong	29,05						29,05										
medicijngebruik met drempel	12,31						12,31										
re-integratie klassiek	7.861,22			7.861,22													
inwoners < 65 jaar	0,13						0,13										
ouderen 65 t/m 74 jaar	0,01						0,01										
ouderen 85 jaar en ouder	0,01						0,01										
eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	0,50						0,50										
eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	2,02						2,02										
eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	3,53						3,53										
huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	3,95						3,95										
huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	15,79						15,79										
huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	27,60						27,60										
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 65 t/m 74 jaar	3,60						3,60										
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 75 t/m 84 jaar	14,42						14,42										
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 85 jaar en ouder	25,23						25,23										
bedden	0,03						0,03										
uitkeringsfactor	-0,013	-0,017														0,003	0,001

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2019 per cluster

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2019 uitkeringsjaar 2019

	totaal	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volks- gezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig
OZB (w oningen eigenaar)	-0,09995%	-0,09995%												
OZB (niet w oningen gebruiker)	-0,1265%	-0,1265%												
OZB (niet w oningen eigenaar)	-0,1569%	-0,1569%												
inwoners	160,08		7,60	2,78		33,93	1,04	0,77	51,81	16,32	-5,47	0,15	51,15	
kernen met minstens 500 adressen	60.209,63					4.691,23						55.518,40		
OZB waarde niet w oningen (in mln)	380,02									42,28		337,74		
jongeren < 18 jaar	732,21			16,64	522,51	0,21	182,60	10,25						
ouderen > 64 jaar	100,44			1,72		98,28		0,44						
ouderen 75 t/m 84 jaar	26,44			0,30		26,06		0,08						
huishoudens met laag inkomen	30,46			2,49	9,58	1,53		0,63		16,23				
huishoudens met laag inkomen (drempel)	685,68		183,36	28,47	55,74	355,48	41,71	7,22				13,70		
bijstandsonvangers	2.132,68		1.941,21	51,19		127,57		12,71						
loonkostensubsidie	1.941,10		1.941,10											
uitkeringsontvangers	85,82			7,21	-1,58	78,37		1,82						
eenpersoonshuishoudens	51,09		21,51			29,58								
minderheden	321,61			33,48	72,29	58,77	48,35	8,48		21,46		57,82	20,96	
minderheden (drempel)	325,13						217,61					65,25	42,27	
eenouderhuishoudens	836,19			41,11	697,05	87,60		10,43						
huishoudens	90,53			1,73		17,55		0,44	70,81					
klantenpotentieel lokaal	45,93			0,52		8,59		0,13	34,00	2,02		0,67		
klantenpotentieel regionaal	23,55		8,69	1,24	0,54	5,15	0,07	0,31	8,80	-0,63		2,00	-2,62	
leerlingen (V)SO	230,78						230,78							
leerlingen VO	370,50			0,03		0,09	370,37	0,01						
achterstandsleerlingen (drempel)	2.312,25						2.312,25							
extra groei jongeren	249,86						249,86							
extra groei leerlingen VO	220,56						220,56							
land	41,06			0,32		1,13	8,59	0,08		28,11	-2,97	4,79	1,01	
land * bodemfactor gemeente	26,89									25,58	1,31			
binnenwater	38,00			0,30		1,08	8,56	0,08		27,98				
buitenwater	22,97									15,28		7,69		
oppervlak bebouwing woonkernen	2.284,26									2.284,26				

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2019 uitkeringsjaar 2019

	totaal	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volks- gezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig
oppervlak bebouwing buitengebied	1.921,28									1.921,28				
opp. bebouwing kern * bodemfactor kern	3.089,24									3.089,24				
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	1.524,90									1.524,90				
oppervlak bebouwing	588,02									459,86		128,16		
woonruimten	57,02	-26,74								55,79	-63,79	58,66	33,10	
woonruimten * bodemfactor kern	50,79									32,15	18,64			
opp. historische kernen, <40 ha	3.199,40								331,45	2.867,95				
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.926,88								331,25	6.595,63				
opp. historische kernen, >64 ha	15.080,06								331,57	14.748,49				
lengte historisch water	15,58									15,58				
bewoonde oorden 1930	31,39									13,95			17,44	
hist. woningen in bewoonde oorden	85,74							85,74						
ISV (a)	6.085.445,69									6.085.445,69				
ISV (b)	3.734.876,98									3.734.876,98				
omgevingsadressendichtheid (OAD)	58,60		3,24	2,22	0,54	-2,68	2,86	0,56		39,05	3,02	13,24	-3,45	
omgevingsadressendichtheid (drempel)	23,72									19,08		4,64		
oeverlengte * bodemfactor gemeente	11,72									7,25	4,47			
oeverlengte * dichtheid * bf. gemeente	5,82									3,60	2,22			
kernen	9.070,21			310,96		1.114,72	4.422,19	78,90				3.143,44		
kernen * bodemfactor buitengebied	14.877,08									14.877,08				
bedrijfsvestigingen	74,76									62,55		5,70	6,51	
vast bedrag voor iedere gemeente	249.522,93	34.965,000		75,85	4.480,81	8.431,05		19,25		26.312,21			175.238,76	
vast bedrag voor Utrecht	30.708.535,84													30.708.535,84
vast bedrag voor Den Haag	51.002.420,84													51.002.420,84
vast bedrag voor Rotterdam	64.491.778,38													64.491.778,38
vast bedrag voor Amsterdam	104.966.340,63													104.966.340,63
vast bedrag Waddengemeenten	150.164,11													150.164,11
wadden, t/m 2500 inwoners	201,79													201,79
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	132,44													132,44
wadden, vanaf 7501 inwoners	33,62													33,62

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2019 uitkeringsjaar 2019

	totaal	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volks- gezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw .	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig
jeugdigen in gezinnen met armoederisico	245,98				245,98									
basisonderw ijsleerlingen met leerlingengewicht	-1.635,08				-1.635,08									
basisonderw ijsleerlingen met leerlingengewicht	-2.567,08				-2.567,08									
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens)	-125,42				-125,42									
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens)	-490,83				-490,83									
ouders met langdurig psychisch medicijngebruik	3.621,47				3.621,47									
eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	1.281,53				1.281,53									
bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	660,82				660,82									
bijstandsonvangers eenouderhuishoudens	1.750,60				1.750,60									
uitkeringsontvangers minus bijstandsvanger	1.077,40				885,22		192,18							
Wajong	854,39						854,39							
medicijngebruik met drempel	368,74						368,74							
re-integratie klassiek	334.628,10		334.628,10											
inwoners < 65 jaar	4,03						4,03							
ouderen 65 t/m 74 jaar	0,18						0,18							
ouderen 85 jaar en ouder	0,18						0,18							
eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	15,69						15,69							
eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	62,77						62,77							
eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	109,82						109,82							
huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	122,86						122,86							
huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	491,05						491,05							
huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	858,18						858,18							
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 65 t/m 74 jaar	112,06						112,06							
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 75 t/m 84 jaar	448,31						448,31							
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 85 jaar en ouder	784,53						784,53							
bedden	0,81						0,81							

Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2020

Tabel 3 Verdeeltabel 2020 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2019	wijzigingen volgens	b.p.e. 2020
	deze circulaire	deze circulaire	deze circulaire
OZB (w oningen eigenaar)	-0,09995%	0,0061%	-0,0939%
OZB (niet w oningen gebruiker)	-0,12648%	-0,0005%	-0,1270%
OZB (niet w oningen eigenaar)	-0,15694%	-0,0006%	-0,1576%
inw oners	160,08	-0,04	160,04
kernen met minstens 500 adressen	60.209,63	80,46	60.290,09
OZB w aarde niet w oningen (in mln)	380,02	0,00	380,02
jongeren < 18 jaar	732,21	-10,29	721,92
ouderen > 64 jaar	100,44	0,36	100,80
ouderen 75 t/m 84 jaar	26,44	0,00	26,44
w adden, t/m 2500 inw oners	201,79	0,00	201,79
w adden, van 2501 t/m 7500 inw oners	132,44	0,00	132,44
w adden, vanaf 7501 inw oners	33,62	0,00	33,62
huishoudens met laag inkomen	30,46	0,01	30,47
huishoudens met laag inkomen (drempel)	685,68	3,90	689,58
bijstandsontvangers	2.132,68	1,24	2.133,92
loonkostensubsidie	1.941,10	1,35	1.942,45
uitkeringsontvangers	85,82	0,00	85,82
minderheden	321,61	-0,01	321,60
minderheden (drempel)	325,13	0,00	325,13
eenouderhuishoudens	836,19	-14,44	821,75
eenpersoonshuishoudens	51,09	0,51	51,60
huishoudens	90,53	0,00	90,53
klantenpotentieel lokaal	45,93	0,12	46,05
klantenpotentieel regionaal	23,55	0,01	23,56
leerlingen (V)SO	230,78	0,00	230,78
leerlingen VO	370,50	0,00	370,50
achterstandleerlingen (drempel)	2.312,25	0,00	2.312,25
extra groei leerlingen VO	220,56	0,00	220,56
extra groei jongeren	249,86	0,00	249,86
land	41,06	0,00	41,06

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Tabel 3 Verdeeltabel 2020(bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2019	w ijzigingen volgens	b.p.e. 2020
	deze circulaire	deze circulaire	deze circulaire
land * bodemfactor gemeente	26,89	0,00	26,89
binnenw ater	38,00	0,00	38,00
buitenw ater	22,97	0,00	22,97
oppervlak bebouw ing	588,02	0,00	588,02
oppervlak bebouw ing w oonkernen	2.284,26	0,00	2.284,26
oppervlak bebouw ing buitengebied	1.921,28	0,00	1.921,28
opp. bebouw ing kern * bodemfactor kern	3.089,24	0,25	3.089,49
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	1.524,90	0,13	1.525,03
w oonruimten	57,02	0,00	57,02
w oonruimten * bodemfactor kern	50,79	0,00	50,79
opp. historische kernen, <40 ha	3.199,40	0,00	3.199,40
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.926,88	0,31	6.927,19
opp. historische kernen, >64 ha	15.080,06	0,98	15.081,04
lengte historisch w ater	15,58	0,00	15,58
bew oonde oorden 1930	31,39	0,00	31,39
hist.w oningen in bew oonde oorden	85,74	0,00	85,74
ISV (a)	6.085.445,69	0,00	6.085.445,69
ISV (b)	3.734.876,98	0,00	3.734.876,98
omgevingsadressendichtheid (OAD)	58,60	-0,21	58,39
omgevingsadressendichtheid (drempel)	23,72	0,00	23,72
oeverlengte * bodemfactor gemeente	11,72	0,00	11,72
oeverlengte * dichtheid * bf. gemeente kernen	5,82	0,00	5,82
kernen	9.070,21	0,00	9.070,21
kernen * bodemfactor buitengebied	14.877,08	1,22	14.878,30
bedrijfsvestigingen	74,76	0,00	74,76
vast bedrag voor iedere gemeente	249.522,93	92,22	249.615,15
vast bedrag voor Amsterdam	104.966.340,63	0,00	104.966.340,63
vast bedrag voor Rotterdam	64.491.778,38	0,00	64.491.778,38
vast bedrag voor Den Haag	51.002.420,84	0,00	51.002.420,84
vast bedrag voor Utrecht	30.708.535,84	0,00	30.708.535,84
vast bedrag Waddengemeenten	150.164,11	0,00	150.164,11

1 Voor Baarle-Nassau tw ee maal het vaste bedrag.

Tabel 3 Verdeeltabel 2020 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2019	w ijzigingen volgens	b.p.e. 2020
	deze circulaire	deze circulaire	deze circulaire
jeugdigen in gezinnen met armoederisico	245,98	-5,56	240,42
basisonderw ijsleerlingen met leerlingengew icht 0,3	-1.635,08	36,35	-1.598,73
basisonderw ijsleerlingen met leerlingengew icht 1,2	-2.567,08	57,60	-2.509,48
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens)	-125,42	2,86	-122,56
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens met kinderen)	-490,83	11,19	-479,64
ouders met langdurig psychisch medicijngebruik	3.621,47	-82,64	3.538,83
eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	1.281,53	-29,20	1.252,33
bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	660,82	-15,29	645,53
bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	1.750,60	-40,78	1.709,82
uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	1.077,40	-17,21	1.060,19
Wajong	854,39	14,67	869,06
medicijngebruik met drempel	368,74	5,21	373,95
re-integratie klassiek	334.628,10	-328,00	334.300,10
inwoners < 65 jaar	4,03	0,03	4,06
ouderen 65 t/m 74 jaar	0,18	0,00	0,18
ouderen 85 jaar en ouder	0,18	0,00	0,18
eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	15,69	0,11	15,80
eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	62,77	0,44	63,21
eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	109,82	0,79	110,61
huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	122,86	0,92	123,78
huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	491,05	3,70	494,75
huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	858,18	6,45	864,63
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 65 t/m 74 jaar	112,06	0,87	112,93
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 75 t/m 84 jaar	448,31	3,46	451,77
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 85 jaar en ouder	784,53	6,06	790,59
bedden	0,81	0,01	0,82
uitkeringsfactor	1,554	0,052	1,606

Tabel 4 Mutaties verdeeltablet 2020 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven	totaal	algemene mutaties	cluster Eigen middelen	cluster Inkomsten participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volksgezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV alg. ondersteuning	cluster Bestuur en Overig	cluster Overig	ontwik- keling UB	overige ontw ikkelignen
OZB (w oningen eigenaar)	0,0061%																
OZB (niet w oningen gebruiker)	-0,0005%																
OZB (niet w oningen eigenaar)	-0,0006%																
inwoners	-0,04			0,01	0,08		0,10										-0,23
kernen met minstens 500 adressen	80,46						80,46										
jongeren < 18 jaar	-10,29					-10,29											
ouderen > 64 jaar	0,36						0,36										
huishoudens met laag inkomen	0,01						0,01										
huishoudens met laag inkomen (drempel)	3,90						3,90										
bijstandsontvangers	1,24			1,35	-0,11												
loonkostensubsidie	1,35			1,35													
eenpersoonshuishoudens	0,51						0,51										
minderheden	-0,01				-0,01												
eenouderhuishoudens	-14,44					-14,44											
klientenpotentieel lokaal	0,12						0,12										
klientenpotentieel regionaal	0,01						0,01										
opp. bebouwing kern * bodemfactor kern	0,25										0,25						
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	0,13										0,13						
opp. historische kernen, 40-64 ha	0,31										0,31						
opp. historische kernen, >64 ha	0,98										0,98						
omgevingsadressendichtheid (OAD)	-0,21						-0,21										
kernen * bodemfactor buitengebied	1,22										1,22						
vast bedrag voor iedere gemeente	92,22						92,22										

Tabel 2 Mutaties verdeeltabel 2019 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven	totaal	algemene mutaties	cluster Eigen middelen	cluster Inkomsten participatie	cluster Samenkrachten burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volksgezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig	ontwikkeling UB	overige ontwikkelingen
jeugdigen in gezinnen met armoederisico	-5,56					-5,56											
basisonderw ijsleerlingen met leerlingengew icht 0,3	36,35					36,35											
basisonderw ijsleerlingen met leerlingengew icht 1,2	57,60					57,60											
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens)	2,86					2,86											
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens met kinderen)	11,19					11,19											
ouders met langdurig psychisch medicijngebruik	-82,64					-82,64											
eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	-29,20					-29,20											
bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	-15,29					-15,29											
bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	-40,78					-40,78											
uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	-17,21					-20,13	2,92										
Wajong	14,67						14,67										
medicijngebruik met drempel	5,21						5,21										
re-integratie klassiek	-328,00			-328,00													
inwoners < 65 jaar	0,03						0,03										
eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	0,11						0,11										
eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	0,44						0,44										
eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	0,79						0,79										
huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	0,92						0,92										
huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	3,70						3,70										
huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	6,45						6,45										
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 65 t/m 74 jaar	0,87						0,87										
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 75 t/m 84 jaar	3,46						3,46										
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 85 jaar en ouder	6,06						6,06										
bedden	0,01						0,01										
uitkeringsfactor	0,052	0,056														-0,004	0,000

Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2020 per cluster

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2019 uitkeringsjaar 2020

	totaal	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volks- gezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig
OZB (woningen eigenaar)	-0,09390%	-0,09390%												
OZB (niet woningen gebruiker)	-0,1270%	-0,12697%												
OZB (niet woningen eigenaar)	-0,1576%	-0,15755%												
inwoners	160,04		7,61	2,86		34,03	1,04	0,77	51,81	16,32	-5,47	0,15	50,92	
kernen met minstens 500 adressen	60.290,09					4.771,69						55.518,40		
OZB w aarde niet woningen (in mln)	380,02									42,28		337,74		
jongeren < 18 jaar	721,92			16,64	512,22	0,21	182,60	10,25						
ouderen > 64 jaar	100,80			1,72		98,64		0,44						
ouderen 75 t/m 84 jaar	26,44			0,30		26,06		0,08						
huishoudens met laag inkomen	30,47			2,49	9,58	1,54		0,63		16,23				
huishoudens met laag inkomen (drempel)	689,58		183,36	28,47	55,74	359,38	41,71	7,22				13,70		
bijstandsonvangers	2.133,92		1.942,56	51,08		127,57		12,71						
loonkostensubsidie	1.942,45		1.942,45											
uitkeringsontvangers	85,82			7,21	-1,58	78,37		1,82						
eenpersoonshuishoudens	51,60		21,51			30,09								
minderheden	321,60			33,47	72,29	58,77	48,35	8,48		21,46		57,82	20,96	
minderheden (drempel)	325,13						217,61					65,25	42,27	
eenouderhuishoudens	821,75			41,11	682,61	87,60		10,43						
huishoudens	90,53			1,73		17,55		0,44	70,81					
klantenpotentieel lokaal	46,05			0,52		8,71		0,13	34,00	2,02		0,67		
klantenpotentieel regionaal	23,56		8,69	1,24	0,54	5,16	0,07	0,31	8,80	-0,63		2,00	-2,62	
leerlingen (V)SO	230,78						230,78							
leerlingen VO	370,50			0,03		0,09	370,37	0,01						
achterstandleerlingen (drempel)	2.312,25						2.312,25							
extra groei jongeren	249,86						249,86							
extra groei leerlingen VO	220,56						220,56							
land	41,06			0,32		1,13	8,59	0,08		28,11	-2,97	4,79	1,01	
land * bodenfactor gemeente	26,89									25,58	1,31			
binnenwater	38,00			0,30		1,08	8,56	0,08		27,98				
buitenwater	22,97									15,28		7,69		
oppervlak bebouwing in woonkernen	2.284,26									2.284,26				

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2019 uitkeringsjaar 2020

	totaal	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volks- gezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig
oppervlak bebouwing buitengebied	1.921,28									1.921,28				
opp. bebouwing kern * bodemfactor kern	3.089,49									3.089,49				
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	1.525,03									1.525,03				
oppervlak bebouwing	588,02									459,86		128,16		
w oonruimten	57,02	-26,74								55,79	-63,79	58,66	33,10	
w oonruimten * bodemfactor kern	50,79									32,15	18,64			
opp. historische kernen, <40 ha	3.199,40								331,45	2.867,95				
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.927,19								331,25	6.595,94				
opp. historische kernen, >64 ha	15.081,04								331,57	14.749,47				
lengte historisch water	15,58									15,58				
bewoonde oorden 1930	31,39									13,95			17,44	
hist.woningen in bewoonde oorden	85,74								85,74					
ISV (a)	6.085.445,69									6.085.445,69				
ISV (b)	3.734.876,98									3.734.876,98				
omgevingsadressendichtheid (OAD)	58,39		3,24	2,22	0,54	-2,89	2,86	0,56		39,05	3,02	13,24	-3,45	
omgevingsadressendichtheid (drempel)	23,72									19,08		4,64		
oeverlengte * bodemfactor gemeente	11,72									7,25	4,47			
oeverlengte * dichtheid * bf. gemeente	5,82									3,60	2,22			
kernen	9.070,21			310,96		1.114,72	4.422,19	78,90				3.143,44		
kernen * bodemfactor buitengebied	14.878,30									14.878,30				
bedrijfsvestigingen	74,76									62,55		5,70	6,51	
vast bedrag voor iedere gemeente	249.615,15	34.965,00		75,85	4.480,81	8.523,27		19,25		26.312,21			175.238,76	
vast bedrag voor Utrecht	30.708.535,84													30.708.535,84
vast bedrag voor Den Haag	51.002.420,84													51.002.420,84
vast bedrag voor Rotterdam	64.491.778,38													64.491.778,38
vast bedrag voor Amsterdam	104.966.340,63													104.966.340,63
vast bedrag Waddengemeenten	150.164,11													150.164,11
wadden, t/m 2500 inwoners	201,79													201,79
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	132,44													132,44
wadden, vanaf 7501 inwoners	33,62													33,62

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2019 uitkeringsjaar 2020

	totaal	cluster Eigen middelen	cluster Inkomen en participatie	cluster Samenkracht en burgerparticipatie	cluster Jeugd	cluster Maatsch. ondersteuning	cluster Educatie	cluster Volks- gezondheid	cluster Cultuur en ontsp.	cluster Infrastruc. en gebiedsontw.	cluster Riolering en reiniging	cluster OOV	cluster Bestuur en alg. ondersteuning	cluster Overig
jeugdigen in gezinnen met armoederisico	240,42				240,42									
basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht	-1.598,73				-1.598,73									
basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht	-2.509,48				-2.509,48									
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens)	-122,56				-122,56									
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens)	-479,64				-479,64									
ouders met langdurig psychisch medicijngebruik	3.538,83				3.538,83									
eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	1.252,33				1.252,33									
bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	645,53				645,53									
bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	1.709,82				1.709,82									
uitkeringsontvangers minus bijstandsontvanger	1.060,19				865,09	195,10								
Wajong	869,06					869,06								
medicijngebruik met drempel	373,95					373,95								
re-integratie klassiek	334.300,10		334.300,10											
inwoners < 65 jaar	4,06					4,06								
ouderen 65 t/m 74 jaar	0,18					0,18								
ouderen 85 jaar en ouder	0,18					0,18								
eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	15,80					15,80								
eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	63,21					63,21								
eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	110,61					110,61								
huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	123,78					123,78								
huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	494,75					494,75								
huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	864,63					864,63								
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 65 t/m 74 jaar	112,93					112,93								
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 75 t/m 84 jaar	451,77					451,77								
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 85 jaar en ouder	790,59					790,59								
bedden	0,82					0,82								

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2019-2024

Opbouw algemene uitkering 2019-2024 (in duizenden euro's)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 Vindplaats
Algemene uitkering voorafgaand jaar	16.541.486	25.235.405	26.181.581	26.893.888	27.307.016	28.229.430
algemene mutaties						
- accres	1.138.641	835.400	697.978	820.567	1.057.415	983.124 mei 2019, § 2.2-1
- accres tranche 2018 (incidenteel)	-147.674	147.674				mei 2019, § 2.2-1
- accres tranche 2017 (incidenteel)	23.436					mei 2018, § 2.2-1
- verhoogde asielinstroom	-50.424					mei 2018, § 2.2-5
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	6.366	6.366				september 2013, § 5.2.1
- lagere apparaatskosten	-60.000	-70.000	-90.000	-110.000	-130.000	-135.000 mei 2019, § 2.2-3
- plafond BTW-compensatiefonds	-105.882					mei 2019, § 2.2-2
- BTW-compensatiefonds 2018 (incidenteel)	-66.853	66.853				mei 2019, § 2.2-2
- BTW-compensatiefonds 2017 (incidenteel)	7.449					september 2018, § 2.2-2
- onderzoeksagenda CPB				250		september 2017, § 2.2-3
- knelpunten verdeelproblematiek	-81	-83	-85	-87	-89	-91 mei 2018, § 2.2-4
- groeiopgave Almere	-638	356				mei 2019, § 2.2-6
- voorziening knelpunten sociaal domein/onderdeel accres	100.000					maart 2018, § 2.2-10
- veilig Thuis	-20.200	-1.700	-4.800			mei 2018, § 2.2-6
- w aarderingskamer	96					september 2018,
- Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten	-7.436					mei 2019, § 2.2-4
cluster Eigen inkomsten						
- suppletie-uitkering afschaffing OZB w oningen gebruikers	-6.366	-6.366				september 2013, § 5.2.1
cluster Inkomen en participatie						
- uitvoeringskosten Participatiewet	6.000					mei 2014, § 2.2-9
- w etsvoorstel vrijlating lijfrenteopbouw	2.000	1.000				september 2015, § 2.2-9
- armoedebestrijding ouderen	-3.750					december 2016, § 2.2-2
- re-integratie klassiek	513.779	-4	-3			maart 2018, § 2.2-4
- loon- en prijsbijstelling	12.214	-523	-258	-245	-238	-251 mei 2019, § 2.2-7
cluster Maatschappelijke ondersteuning						
- w mo 2015 m.u.v. Beschermd Wonen	2.074.928	-4.921	10.730	-3.379	-3.343	mei 2019, § 2.2-7
- w mo /huishoudelijke verzorging	1.258.369	10.544	51.718	1		maart 2018, § 2.2-5
- abonnementstarief Wmo	143.000		5.000		-3.000	maart 2018, § 2.2-7
- groeiimte 2019 Wmo	51.488					maart 2018, § 2.2-8
- groeiimte 2019 Wmo/huishoudelijke verzorging	24.793					maart 2018, § 2.2-9
- loon- en prijsbijstelling	223.976	1.366	3.979	-147	-185	-261 mei 2019, § 2.2-7
- Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	-24.642	24.642				september 2018, § 2.2-4
- Invoering w et verplichte ggz		20.000				mei 2019, § 2.2-10
- geen aanspraak op begeleiding						-9.000 mei 2019, § 2.2-11
- overgangsrecht Levenslang						1.157 mei 2019, § 2.2-12
cluster Samenkracht en burgerparticipatie						
- innovatie en kw alleit kinderopvang	-712					september 2017, § 2.2-4
- toezicht en handhaving kinderopvang en gastouderopvang	10.000					september 2018, § 2.2-8
- toezicht en handhaving kw alleit peuterspeelzalen	931	-161				september 2018, § 2.2-9
- landelijke vreemdelingenvoorzieningen	-7.100	2.100	600	4.400		mei 2019, § 2.2-18
cluster Jeugd						
- jeugdhulp m.u.v. Voogdij/18+	3.039.141	20.550	22.758	-1		maart 2018, § 2.2-3
- loon- en prijsbijstelling	196.416	1.165	1.342	57	-46	mei 2019, § 2.2-14
- verrekening Voogdij/18+	-60.570	-12.827	-62	12		mei 2019, § 2.2-15
- verlening pleegzorg naar 21	10.000	3.700				mei 2018, § 2.2-10
- forensisch medische expertise kindermishandeling	-600					mei 2018, § 2.2-11
- ketensystemen Jeugd	-465		465			mei 2018, § 2.2-12
- academische component kinder- en jeugdpsychiatrie	-4.410					september 2017, § 2.2-5
- jeugdhulp aan kinderen in een AZC	-3.000					september 2018, § 2.2-6
- uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	-11.005	11.005				september 2018, § 2.2-4
- Jeugdhulp	400.000	-100.000		-300.000		mei 2019, § 2.2-13
- Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	2.200	3.900	1.700	1.700	1.900	mei 2019, § 2.2-16
- compensatieregeling Voogdij/18+	8.154	-8.154				mei 2019, § 2.2-17
cluster Cultuur en ontspanning						
cluster Volksgezondheid						
- rijksvaccinatieprogramma	31.744					september 2018, § 2.2-7
cluster Infrastructuur en gebiedsontwikkeling						
- basisregistratie Grootchalige Topografie	211	211				mei 2016, § 2.2-11
- implementatie richtlijn EED	-2.147					december 2018, § 2.2-1
- Beheerovereenkomst DSO-LV	-18.000					mei 2019, § 2.2-19
cluster Bestuur en algemene ondersteuning						
- GDI voorzieningen	-1.881	1.927				mei 2019, § 2.2-22
- berichtenbox	-739					december 2018, § 2.2-3
- beëindigen betalingen derden	2.441					mei 2017, § 2.2-9
- digiD en MijnOverheid	-800	3.350				mei 2019, § 2.2-21
- handelsregister		806				mei 2018, § 2.2-15
- aanschaf leesloepen stembureaus	-479					september 2018, § 2.2-10
- Waterschapsverkiezingen	12.000	-12.000				mei 2019, § 2.2-20
cluster Overig						
- bevolkingsdaling			11.245			september 2015, § 2.2-6
Algemene uitkering	25.235.405	26.181.581	26.893.888	27.307.016	28.229.430	29.069.108

Bijlage 2.2.2 Overzicht mutaties 2018 BTW-compensatiefonds

Overzicht mutaties 2018 BTW-compensatiefonds			
Omschrijving	Bedrag in duizenden euro's	Departement	omschrijving
regionaal/lokale wegenproject Den Haag	8.012	IW	Regionaal/lokale wegenproject; specifieke-uitkering aan de MRDH
Roode Vaart Zevenbergen	1.542	IW	Zie septembercirculaire gemeentefonds 2018 § 4.2.6
Beter Benutten Provincies	1.783	IW	Zie circulaire provinciefonds 2018: mei § 3.2.1 en december § 3.2.6
Extra sneltreng Groningen-Leeuwarden	1.518	IW	Zie decembercirculaire provinciefonds 2018 § 3.2.2
Basisregistratie Grootchalige Topografie	1.069	IW	Zie septembercirculaire gemeentefonds 2016 § 2.2.11
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoache	930	VWS	Zie decembercirculaire gemeentefonds 2017 § 4.2.1
Natuur en waterkwaliteit	801	EZK	Zie septembercirculaire provinciefonds 2018 § 3.2.4
Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) 2018	547	IW	Zie decembercirculaire gemeentefonds 2018 § 4.2.8
Zero-emissie stadslogistiek (ZES)	532	IW	Zie decembercirculaire gemeentefonds 2018 § 4.2.22
Programma Impuls Omgevingsveiligheid	494	IW	Zie septembercirculaire provinciefonds 2018 § 3.2.1
Gezond in de stad	444	VWS	Zie meicirculaire gemeentefonds 2017 § 4.2.4
Leeuwarden culturele hoofdstad	434	OCW	Zie septembercirculaire gemeentefonds 2016 § 4.2.5
Programma duurzame mobiliteit	347	IW	Zie decembercirculaire provinciefonds 2018 § 3.2.12
Overboeking vismigratierivier	347	EZK	Zie septembercirculaire provinciefonds 2017 § 3.2.5
N62 Sloeweg	240	IW	Zie septembercirculaire provinciefonds 2018 § 3.2.6
Beter benutten gemeenten	155	IW	Zie circulaire gemeentefonds 2018: mei § 3.2.12 en december § 4.3.2.32
Grensoverschrijdende spoorverbinding	140	IW	Zie decembercirculaire provinciefonds 2018 § 3.2.16
Doorbelasting Digid en Mijnoverheid	-150	BZK	Zie meicirculaire gemeentefonds § 2.2.14
Landelijk Meldpunt Afval	-214	IW	Zie septembercirculaire provinciefonds 2016 § 2.2.3
Overig	1082		
Totaal	20.053		

Bijlage 2.5.1 Aanvullende informatie uitkeringsfactor

Het begrip uitkeringsfactor

Op diverse plaatsen in deze circulaire wordt de term uitkeringsfactor genoemd, de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor. De berekening van de uitkeringsfactor is gebaseerd op twee grootheden. De eerste is globaal genomen de som van de algemene uitkering en de ozb-maatstaf, een bedrag van ongeveer € 28 miljard. De tweede is de zogenaamde uitkeringsbasis, ongeveer € 17 miljard. Dat bedrag wordt verkregen door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid (de uitkomst hiervan heet de - landelijke – uitkeringsbasis; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente: het product van de gemeentelijke aantallen en de bedragen per eenheid). Beide grootheden worden op elkaar gedeeld om uit te komen op de uitkeringsfactor, die nu ongeveer 1,500 à 1,700 bedraagt. Afronding op drie decimalen is gebruikelijk.

De uitkeringsfactor speelt bij de verdeling van bedragen steeds een rol en is daardoor aan veranderingen onderhevig. Die ontstaan – meer bijzondere oorzaken als veranderingen in het verdeelstelsel buiten beschouwing latend - door twee oorzaken:

1. Mutaties in de algemene uitkering

Sommige mutaties in de algemene uitkering worden over de gemeenten verdeeld naar rato van de gemeentelijke uitkeringsbasis. Dit gebeurt door de uitkeringsfactor te verhogen (bij een toevoeging) of te verlagen (bij een uitname). Deze verdeelwijze illustreert ook het praktische nut van de uitkeringsfactor. Het alternatief om hetzelfde effect voor de verdeling te bereiken zou zijn om alle bedragen per eenheid met een gelijk percentage te verhogen of te verlagen.

2. Veranderingen in het aantal eenheden van de maatstaven

Door de groei van bijvoorbeeld het aantal inwoners neemt de uitkeringsbasis toe. Door een verlaging van de uitkeringsfactor wordt ervoor gezorgd dat niet meer algemene uitkering wordt uitgekeerd dan beschikbaar is. Opnieuw geldt dat zonder uitkeringsfactor alle bedragen per eenheid zouden moeten worden verlaagd om hetzelfde effect te bereiken. Verlaging van het bedrag per inwoner zou even eenvoudig zijn als verlaging van de uitkeringsfactor, maar die verdeelwijze doet geen recht aan de beoogde dynamiek van de verdeling.

Berekening uitkeringsfactoren in constante prijzen

Om gemeenten die hun begroting in constante prijzen willen opstellen te faciliteren, is in de gemeentefondsrubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt.

Op basis van de CEP of de MEV worden in het rekenmodel en in hoofdstuk 4 van de circulaire, als service, de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen.

Bijlage 2.5.2 Volumina maatstaven 2019-2024

Tabel 1 bevat de volumina van de voornaamste maatstaven van het gemeentefonds. Deze vormen de grondslag voor de ramingen van de uitkeringsbasis en de uitkeringsfactoren van de jaren 2019 tot en met 2024.

Tabel 1 Volumina maatstaven 2019-2024 (ramingen mei 2019)

Maatstaven	2019	2020	2021
- OZB	2.118.785.099.245	2.283.472.295.893	2.308.414.720.335
- inwoners	17.285.137	17.377.973	17.459.109
- jongeren < 18 jaar	3.360.668	3.339.806	3.321.441
- huishoudens met laag inkomen (drempel)	1.603.691	1.616.886	1.628.784
- omgevingsadressendichtheid (OAD)	16.155.553	16.277.248	16.380.896
- bijstandsonvangers	426.886	426.588	434.242
- medicijngebruik met drempel	2.395.692	2.408.559	2.419.804
- uitkeringsontvangers minus bijstandsonvangers	866.140	868.613	869.017
- klantenpotentieel lokaal	17.181.120	17.377.973	17.459.109
- huishoudens	8.177.247	8.242.629	8.302.044
- minderheden	1.482.936	1.500.018	1.518.073
- woonruimten	8.056.203	8.116.888	8.172.960
- woonruimten * bodemfactor kern	8.889.459	8.928.577	8.990.256
- eenouderhuishoudens	580.438	586.993	592.287
- klantenpotentieel regionaal	17.181.050	17.377.973	17.459.109
- ouders met langdurig psychisch medicijngebruik	118.470	117.734	117.087
- ouderen > 64 jaar	3.314.793	3.391.033	3.467.954
<hr/>			
Maatstaven	2022	2023	2024
- OZB	2.333.636.837.319	2.359.141.827.624	2.384.932.908.584
- inwoners	17.529.633	17.598.097	17.664.458
- jongeren < 18 jaar	3.305.557	3.298.436	3.299.596
- huishoudens met laag inkomen (drempel)	1.638.999	1.649.109	1.658.834
- omgevingsadressendichtheid (OAD)	16.406.458	16.419.381	16.414.162
- bijstandsonvangers	446.842	457.489	463.409
- medicijngebruik met drempel	2.429.579	2.439.068	2.448.265
- uitkeringsontvangers minus bijstandsonvangers	866.362	857.015	857.015
- klantenpotentieel lokaal	17.529.633	17.598.097	17.664.458
- huishoudens	8.355.879	8.409.495	8.461.943
- minderheden	1.534.853	1.551.591	1.570.076
- woonruimten	8.229.432	8.286.305	8.343.584
- woonruimten * bodemfactor kern	9.052.375	9.114.936	9.177.942
- eenouderhuishoudens	596.494	599.876	602.778
- klantenpotentieel regionaal	17.529.633	17.598.097	17.664.458
- ouders met langdurig psychisch medicijngebruik	116.527	116.276	116.317
- ouderen > 64 jaar	3.547.415	3.628.100	3.710.854

Doorgaans zijn voluminamutaties van jaar tot jaar gebaseerd op de groei van de aantallen inwoners en woonruimten. Tabel 2 geeft een overzicht van de geraamde procentuele groei van deze maatstaven in de jaren 2019 tot en met 2023.

Tabel 2 Raming groeifactoren: inwoners en woonruimten 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
- inwoners	1,006056	1,005371	1,004669	1,004039	1,003906
- woonruimten	1,009572	1,007533	1,006908	1,006910	1,006911

Bijlage 2.4.5 Bommenregeling

Bijlage 2.4.5 Bommenregeling (vervolg)

Suppletie-uitkering Bommenregeling			
Gemeente	Toegekend bedrag 2019	Gemeente	Toegekend bedrag 2019
Aalsmeer	109.739	Lochem	169.855
Aalten	19.915	Loppersum	86.829
Altena	136.486	Maasdriel	58.772
Amersfoort	357.673	Maasgouw	3.507
Amstelveen	12.493	Maassluis	102.971
Amsterdam	693.898	Maastricht	329.687
Apeldoorn	2.298.128	Moerdijk	515.834
Arnhem	567.708	Montfoort U	126.770
Assen	200.061	Mook en Middelaar	4.830
Asten	11.655	Neder-Betuwe	174.238
Beesel	3.267	Nieuwegein	71.098
Berg en Dal	83.691	Nijkerk	62.585
Bergen op Zoom	113.181	Noordwijk	2.416
Bodegraven-Reeuwijk	10.201	Nuenen c.a.	3.710
De Bilt	174.550	Oldambt	85.799
De Fryske Marren	154.801	Ommen	24.142
Delft	392.524	Oosterhout	117.634
Delfzijl	1.200.931	Oude IJsselstreek	207.562
Den Helder	34.633	Oudewater	23.520
Deventer	257.469	Overbetuwe	499.740
Dinkelland	177.393	Reimerswaal	102.263
Doetinchem	118.308	Renkum	155.718
Dronten	57.627	Rheden	308.140
Duiven	14.076	Rijswijk	17.258
Echt-Susteren	150.693	Roermond	169.773
Ede	1.311.058	Rotterdam	2.070.104
Eindhoven	473.999	Schiedam	294.651
Enschede	68.728	Schouwen-Duiveland	110.498
Gennep	234.645	's-Hertogenbosch	13.415
Goirle	23.849	Sittard-Geleen	110.309
Gooise Meren	3.194.226	Sluis	311.988
Gouda	364.087	Someren	3.500
Haarlem	108.415	Steenbergen	27.528
Haarlemmermeer	2.204.314	Stichtse Vecht	270.461
Harderwijk	72.216	Texel	234.215
Heerlen	40.570	Tholen	53.309
Heusden	130.124	Tiel	12.082
Hoeksche Waard	63.116	Uden	16.523
Hof van Twente	585.575	Utrecht	147.883
Hollands Kroon	342.353	Veere	69.483
Horst aan de Maas	256.814	Velsen	203.267
IJsselstein	62.870	Venlo	233.480
Laren	203.661	Venray	699.037
Leiden	71.923	Vlissingen	366.452
Lingewaard	182.426	Voorst	156.086

Bijlage 2.4.5 Bommenregeling (vervolg)

Suppletie-uitkering Bommenregeling			
Gemeente	Toegekend bedrag 2019	Gemeente	Toegekend bedrag 2019
Vught	255.564	Zaltbommel	209.739
Wassenaar	55.020	Zuidplas	55.605
Weesp	69.560	Zundert	251.479
Westland	94.632	Zutphen	286.340
Woudenberg	99.632	Zwolle	67.824
		Totaal	27.620.387

Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding

Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding				
Gemeente	Personen*	Bedrag	Declaraties**	Totaalbedrag 2019
Aa en Hunze	10	23.700		23.700
Aalsmeer	38	90.060		90.060
Aalten	19	45.030		45.030
Achtkarspelen	26	61.620		61.620
Alblasserdam	20	47.400		47.400
Albrandswaard	20	47.400		47.400
Alkmaar	74	175.380		175.380
Almelo	44	104.280		104.280
Almere	190	450.300		450.300
Alphen aan den Rijn	84	199.080		199.080
Altena	37	87.690		87.690
Amersfoort	126	298.620		298.620
Amstelveen	95	225.150		225.150
Amsterdam	1.146	2.716.020		2.716.020
Apeldoorn	97	229.890		229.890
Appingedam	12	28.440		28.440
Arnhem	85	201.450		201.450
Assen	45	106.650		106.650
Asten	13	30.810		30.810
Baarn	24	56.880		56.880
Barendrecht	55	130.350		130.350
Barneveld	25	59.250		59.250
Beek	5	11.850		11.850
Beekdaelen	25	59.250		59.250
Beemster	4	9.480		9.480
Beesel	12	28.440		28.440
Berg en Dal	41	97.170	2.370	99.540
Bergeijk	16	37.920		37.920
Bergen (L.)	12	28.440		28.440
Bergen (NH.)	31	73.470		73.470
Bergen op Zoom	79	187.230		187.230
Berkelland	20	47.400		47.400
Bernheze	21	49.770		49.770
Best	28	66.360	11.850	78.210
Beuningen	15	35.550		35.550
Beverwijk	22	52.140		52.140
Bladel	18	42.660		42.660
Blaricum	10	23.700		23.700
Bloemendaal	10	23.700		23.700
Bodegraven-Reeuwijk	28	66.360		66.360
Boekel	10	23.700		23.700
Borger-Odoorn	14	33.180		33.180
Borne	13	30.810		30.810
Borsele	14	33.180		33.180
Boxmeer	21	49.770		49.770

Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding				
Gemeente	Personen*	Bedrag	Declaraties**	Totaalbedrag 2019
Boxtel	37	87.690		87.690
Breda	106	251.220		251.220
Brielle	15	35.550		35.550
Bronckhorst	17	40.290		40.290
Brummen	21	49.770		49.770
Brunssum	35	82.950		82.950
Bunnik	14	33.180		33.180
Bunschoten	32	75.840		75.840
Buren	27	63.990	120.870	184.860
Capelle aan den IJssel	57	135.090		135.090
Castricum	26	61.620		61.620
Coevorden	21	49.770		49.770
Cranendonck	15	35.550		35.550
Cuijk	28	66.360		66.360
Culemborg	19	45.030		45.030
Dalfsen	36	85.320		85.320
Dantumadiel	6	14.220		14.220
De Bilt	47	111.390		111.390
De Fryske Marren	27	63.990		63.990
De Ronde Venen	48	113.760	11.850	125.610
De Wolden	7	16.590	3.000	19.590
Delft	106	251.220		251.220
Delfzijl	62	146.940		146.940
Den Helder	71	168.270		168.270
Deurne	29	68.730		68.730
Deventer	66	156.420		156.420
Diemen	36	85.320		85.320
Dinkelland	18	42.660		42.660
Doesburg	11	26.070		26.070
Doetinchem	25	59.250		59.250
Dongen	17	40.290		40.290
Dordrecht	56	132.720		132.720
Drechterland	32	75.840	16.590	92.430
Drimmelen	26	61.620		61.620
Dronten	30	71.100		71.100
Druten	17	40.290		40.290
Duiven	22	52.140		52.140
Echt-Susteren	38	90.060		90.060
Edam-Volendam	27	63.990		63.990
Ede	78	184.860		184.860
Eersel	17	40.290		40.290
Eijsden-Margraten	27	63.990		63.990
Eindhoven	161	381.570		381.570
Elburg	16	37.920		37.920
Emmen	45	106.650		106.650

Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding				
Gemeente	Personen*	Bedrag	Declaraties**	Totaalbedrag 2019
Enkhuizen	14	33.180		33.180
Enschede	120	284.400		284.400
Epe	30	71.100		71.100
Ermelo	30	71.100		71.100
Etten-Leur	39	92.430		92.430
Geertruidenberg	18	42.660		42.660
Geldrop-Mierlo	33	78.210		78.210
Gemert-Bakel	26	61.620		61.620
Gennep	17	40.290		40.290
Gilze en Rijen	19	45.030		45.030
Goeree-Overflakkee	42	99.540		99.540
Goes	32	75.840		75.840
Goirle	7	16.590		16.590
Gooise Meren	64	151.680		151.680
Gorinchem	25	59.250		59.250
Gouda	74	175.380		175.380
Grave	7	16.590		16.590
Groningen	184	436.080		436.080
Gulpen-Wittem	15	35.550		35.550
Haaksbergen	5	11.850		11.850
Haaren	12	28.440		28.440
Haarlem	122	289.140		289.140
Haarlemmermeer	211	500.070		500.070
Halderberge	16	37.920		37.920
Hardenberg	31	73.470		73.470
Harderwijk	32	75.840	7.110	82.950
Hardinxveld-Giessendam	9	21.330		21.330
Harlingen	6	14.220		14.220
Hatterm	10	23.700		23.700
Heemskerk	28	66.360		66.360
Heemstede	13	30.810		30.810
Heerde	10	23.700		23.700
Heerenveen	33	78.210		78.210
Heerhugowaard	43	101.910		101.910
Heerlen	69	163.530		163.530
Heeze-Leende	15	35.550		35.550
Heiloo	18	42.660		42.660
Hellendoorn	32	75.840		75.840
Hellevoetsluis	46	109.020		109.020
Helmond	63	149.310		149.310
Hendrik-Ido-Ambacht	22	52.140		52.140
Hengelo	65	154.050		154.050
Het Hogeland	33	78.210	2.000	80.210
Heumen	6	14.220		14.220
Heusden	29	68.730		68.730

Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding				
Gemeente	Personen*	Bedrag	Declaraties**	Totaalbedrag 2019
Hillegom	16	37.920		37.920
Hilvarenbeek	8	18.960		18.960
Hilversum	86	203.820		203.820
Hoeksche Waard	91	215.670		215.670
Hof van Twente	17	40.290		40.290
Hollands Kroon	19	45.030		45.030
Hoogeveen	55	130.350		130.350
Hoorn	48	113.760		113.760
Horst aan de Maas	36	85.320		85.320
Houten	16	37.920		37.920
Huizen	35	82.950		82.950
Hulst	19	45.030		45.030
IJsselstein	45	106.650		106.650
Kaag en Braassem	4	9.480		9.480
Kampen	44	104.280		104.280
Kapelle	9	21.330		21.330
Katwijk	71	168.270		168.270
Kerkrade	35	82.950		82.950
Koggenland	11	26.070		26.070
Krimpen aan den IJssel	11	26.070		26.070
Krimpenerwaard	43	101.910	1.000	102.910
Laarbeek	17	40.290		40.290
Landerd	4	9.480		9.480
Landgraaf	23	54.510		54.510
Landsmeer	13	30.810		30.810
Langedijk	16	37.920		37.920
Lansingerland	64	151.680		151.680
Laren	11	26.070		26.070
Leeuwarden	88	208.560		208.560
Leiden	114	270.180		270.180
Leiderdorp	26	61.620		61.620
Leidschendam-Voorburg	60	142.200		142.200
Lelystad	42	99.540		99.540
Leudal	30	71.100		71.100
Leusden	21	49.770		49.770
Lingewaard	30	71.100		71.100
Lisse	15	35.550		35.550
Lochem	21	49.770		49.770
Loon op Zand	12	28.440	4.740	33.180
Lopik	20	47.400		47.400
Loppersum	4	9.480		9.480
Losser	17	40.290		40.290
Maasdriel	25	59.250		59.250
Maasgouw	19	45.030		45.030
Maassluis	17	40.290		40.290

Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding				
Gemeente	Personen*	Bedrag	Declaraties**	Totaalbedrag 2019
Maastricht	115	272.550		272.550
Medemblik	57	135.090		135.090
Meerssen	11	26.070		26.070
Meierijstad	61	144.570		144.570
Meppel	21	49.770		49.770
Middelburg	57	135.090		135.090
Midden-Delfland	19	45.030		45.030
Midden-Drenthe	9	21.330		21.330
Midden-Groningen	39	92.430		92.430
Mill en Sint Hubert	10	23.700		23.700
Moerdijk	14	33.180		33.180
Molenlanden	18	42.660		42.660
Montferland	14	33.180		33.180
Montfoort	9	21.330		21.330
Mook en Middelaar	6	14.220		14.220
Neder-Betuwe	23	54.510		54.510
Nederweert	17	40.290		40.290
Nieuwegein	17	40.290		40.290
Nieuwkoop	5	11.850		11.850
Nijkerk	49	116.130		116.130
Nijmegen	133	315.210		315.210
Nissewaard	101	239.370		239.370
Noardeast-Fryslan	23	54.510		54.510
Noord-Beveland	4	9.480		9.480
Noordenveld	12	28.440		28.440
Noordoostpolder	28	66.360		66.360
Noordwijk	22	52.140		52.140
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	28	66.360		66.360
Nunspeet	32	75.840		75.840
Oegstgeest	15	35.550		35.550
Oirschot	11	26.070		26.070
Oisterwijk	24	56.880		56.880
Oldambt	12	28.440		28.440
Oldebroek	18	42.660		42.660
Oldenzaal	18	42.660		42.660
Olst-Wijhe	17	40.290		40.290
Ommen	10	23.700		23.700
Oost Gelre	20	47.400		47.400
Oosterhout	27	63.990		63.990
Ooststellingwerf	16	37.920		37.920
Oostzaan	17	40.290		40.290
Opmeer	8	18.960		18.960
Opsterland	16	37.920		37.920
Oss	47	111.390		111.390
Oude IJsselstreek	32	75.840		75.840

Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding				
Gemeente	Personen*	Bedrag	Declaraties**	Totaalbedrag 2019
Ouder-Amstel	19	45.030		45.030
Oudewater	11	26.070		26.070
Overbetuwe	40	94.800		94.800
Papendrecht	20	47.400	2.000	49.400
Peel en Maas	26	61.620		61.620
Pekela	5	11.850		11.850
Pijnacker-Nootdorp	30	71.100		71.100
Purmerend	55	130.350		130.350
Putten	17	40.290		40.290
Raalte	43	101.910		101.910
Reimerswaal	15	35.550		35.550
Renkum	19	45.030		45.030
Renswoude	4	9.480		9.480
Reusel-De Mierden	7	16.590		16.590
Rheden	27	63.990		63.990
Rhenen	14	33.180		33.180
Ridderkerk	47	111.390		111.390
Rijssen-Holten	33	78.210		78.210
Rijswijk	43	101.910		101.910
Roerdalen	22	52.140		52.140
Roermond	52	123.240		123.240
Roosendaal	44	104.280		104.280
Rotterdam	459	1.087.830	23.700	1.111.530
Rucphen	9	21.330		21.330
Schagen	36	85.320		85.320
Scherpenzeel	5	11.850		11.850
Schiedam	61	144.570		144.570
Schouwen-Duiveland	29	68.730		68.730
's-Gravenhage	521	1.234.770		1.234.770
's-Hertogenbosch	61	144.570		144.570
Simpelveld	8	18.960		18.960
Sint Anthonis	8	18.960		18.960
Sint-Michielsgestel	11	26.070		26.070
Sittard-Geleen	73	173.010		173.010
Sliedrecht	7	16.590		16.590
Sluis	8	18.960		18.960
Smallerland	31	73.470		73.470
Soest	38	90.060		90.060
Someren	13	30.810		30.810
Son en Breugel	19	45.030		45.030
Stadskanaal	26	61.620		61.620
Staphorst	17	40.290		40.290
Stede Broec	23	54.510	35.180	89.690
Steenbergen	15	35.550		35.550
Steenwijkerland	19	45.030		45.030

Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding				
Gemeente	Personen*	Bedrag	Declaraties**	Totaalbedrag 2019
Stein	17	40.290		40.290
Stichtse Vecht	73	173.010		173.010
Súdwest-Fryslân	61	144.570		144.570
Terneuzen	25	59.250		59.250
Texel	13	30.810		30.810
Teylingen	33	78.210		78.210
Tholen	22	52.140		52.140
Tiel	25	59.250		59.250
Tilburg	98	232.260		232.260
Tubbergen	14	33.180		33.180
Twenterand	15	35.550		35.550
Tynaarlo	58	137.460		137.460
Tytsjerksteradiel	25	59.250		59.250
Uden	30	71.100		71.100
Uitgeest	16	37.920		37.920
Uithoorn	22	52.140		52.140
Urk	22	52.140		52.140
Utrecht	425	1.007.250		1.007.250
Utrechtse Heuvelrug	63	149.310		149.310
Vaals	10	23.700		23.700
Valkenburg aan de Geul	12	28.440		28.440
Valkenswaard	24	56.880		56.880
Veendam	17	40.290		40.290
Veenendaal	45	106.650		106.650
Veere	13	30.810		30.810
Veldhoven	36	85.320		85.320
Velsen	61	144.570		144.570
Venlo	84	199.080		199.080
Venray	29	68.730		68.730
Vijfheerenlanden	41	97.170		97.170
Vlaardingen	47	111.390	4.740	116.130
Vlissingen	33	78.210	37.330	115.540
Voerendaal	17	40.290		40.290
Voorschoten	10	23.700		23.700
Voorst	16	37.920		37.920
Vught	27	63.990		63.990
Waadhoeke	33	78.210		78.210
Waalre	15	35.550		35.550
Waalwijk	33	78.210		78.210
Waddinxveen	23	54.510		54.510
Wageningen	13	30.810		30.810
Wassenaar	29	68.730		68.730
Waterland	20	47.400		47.400
Weert	45	106.650		106.650
Weesp	16	37.920		37.920

Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding				
Gemeente	Personen*	Bedrag	Declaraties**	Totaalbedrag 2019
West Betuwe	33	78.210		78.210
West Maas en Waal	3	7.110		7.110
Westerkwartier	45	106.650		106.650
Westerveld	8	18.960		18.960
Westervoort	7	16.590		16.590
Westerwolde	20	47.400		47.400
Westland	126	298.620		298.620
Weststellingwerf	6	14.220		14.220
Westvoorne	11	26.070		26.070
Wierden	15	35.550		35.550
Wijchen	33	78.210		78.210
Wijdemeren	19	45.030		45.030
Wijk bij Duurstede	17	40.290		40.290
Winterswijk	20	47.400		47.400
Woensdrecht	10	23.700		23.700
Woerden	43	101.910		101.910
Wormerland	16	37.920		37.920
Woudenberg	5	11.850		11.850
Zaanstad	59	139.830		139.830
Zaltbommel	16	37.920		37.920
Zandvoort	7	16.590		16.590
Zeewolde	23	54.510		54.510
Zeist	44	104.280		104.280
Zevenaar	14	33.180		33.180
Zoetermeer	58	137.460		137.460
Zoeterwoude	2	4.740		4.740
Zuidplas	32	75.840		75.840
Zundert	7	16.590		16.590
Zutphen	36	85.320		85.320
Zwartewaterland	12	28.440		28.440
Zwijndrecht	24	56.880		56.880
Zwolle	78	184.860		184.860
Totaal	13.638	32.322.060	284.330	32.606.390

* = Betreft aantal inburgeringsplichtige personen met recht op maatschappelijke begeleiding met huisvesting vanaf 1-10-2017 tot en met 20-02-2019 en inburgeringsplicht vóór en vanaf 1-10-2017 (peildatum: 20-02-2019). Personen zijn niet meegenomen in de selectie voor de vergoeding maatschappelijke begeleiding via de meicirculaire 2018.

** = Betreft vergoeding maatschappelijke begeleiding voor inburgeringsplichtige personen met inburgeringsplicht vóór 1-10-2017 en huisvesting vóór 1-10-2017 waarvan COA in 2018 getekende declaraties heeft ontvangen.

Bijlage 3.2-6 Decentralisatie-uitkering Verhoging taalniveau statushouders

**Bijlage 3.2-6 Decentralisatie-uitkering Verhoging taalniveau statushouders
(vervolg)**

Decentralisatie-uitkering Verhoging taalniveau statushouders			
Gemeente	Bedrag 2019 en 2020	Gemeente	Bedrag 2019 en 2020
Aa en Hunze	29.556	Borne	26.918
Aalsmeer	36.667	Borsele	26.443
Aalten	31.386	Boxmeer	33.587
Achtkarspelen	32.518	Boxtel	35.704
Alblasserdam	23.298	Breda	213.546
Albrandswaard	29.356	Brielle	19.836
Alkmaar	126.267	Bronckhorst	42.316
Almelo	84.545	Brummen	24.179
Almere	237.459	Brunssum	32.875
Alphen aan den Rijn	127.678	Bunnik	17.710
Alphen-Chaam	11.737	Bunschoten	24.755
Altena	63.752	Buren	30.691
Ameland	4.254	Capelle aan den IJssel	77.823
Amersfoort	180.694	Castricum	41.450
Amstelveen	104.615	Coevorden	41.091
Amsterdam	994.171	Cranendonck	23.673
Apeldoorn	187.597	Cuijk	28.998
Appingedam	13.737	Culemborg	32.821
Arnhem	183.019	Dalfsen	32.876
Assen	78.817	Dantumadiel	22.006
Asten	19.462	De Bilt	49.876
Baarle-Nassau	7.915	De Fryske Marren	60.231
Baarn	28.671	De Ronde Venen	50.777
Barendrecht	56.431	De Wolden	27.841
Barneveld	66.747	Delft	119.030
Beek	18.503	Delfzijl	28.942
Beekdaelen	41.870	Den Helder	64.909
Beemster	11.117	Deurne	37.410
Beesel	15.650	Deventer	116.003
Berg en Dal	40.449	Diemen	32.735
Bergeijk	21.417	Dinkelland	30.605
Bergen L	15.256	Doesburg	13.187
Bergen NH	34.853	Doetinchem	66.797
Bergen op Zoom	77.241	Dongen	30.006
Berkelland	51.256	Dordrecht	137.856
Bernheze	35.562	Drechterland	22.630
Best	34.337	Drimmelen	31.503
Beuningen	30.031	Dronten	47.418
Beverwijk	47.817	Druuten	21.769
Bladel	23.449	Duiven	29.612
Blaricum	12.566	Echt-Susteren	36.960
Bloemendaal	27.016	Edam-Volendam	41.852
Bodegraven-Reeuwijk	39.518	Ede	133.498
Boekel	12.225	Eemnes	10.607
Borger-Odoorn	29.510	Eersel	21.859

**Bijlage 3.2-6 Decentralisatie-uitkering Verhoging taalniveau statushouders
(vervolg)**

Decentralisatie-uitkering Verhoging taalniveau statushouders			
Gemeente	Bedrag 2019 en 2020	Gemeente	Bedrag 2019 en 2020
Eijsden-Margraten	29.761	Hengelo O	93.816
Eindhoven	266.719	Het Hogeland	57.791
Elburg	26.898	Heumen	19.163
Emmen	124.779	Heusden	50.897
Enkhuizen	21.507	Hillegom	25.391
Enschede	184.227	Hilvarenbeek	17.887
Epe	38.255	Hilversum	104.209
Ermelo	31.189	Hoeksche Waard	100.244
Etten-Leur	50.674	Hof van Twente	40.661
Geertruidenberg	25.047	Hollands Kroon	55.504
Geldrop-Mierlo	45.692	Hoogeveen	64.812
Gemert-Bakel	35.318	Hoorn	84.751
Genneep	19.850	Horst aan de Maas	49.206
Gilze en Rijen	30.630	Houten	57.713
Goeree-Overflakkee	57.190	Huizen	48.156
Goes	43.811	Hulst	31.979
Goirle	27.497	IJsselstein	39.930
Gooise Meren	66.744	Kaag en Braassem	30.993
Gorinchem	42.237	Kampen	61.997
Gouda	84.628	Kapelle	14.807
Grave	14.457	Katwijk	75.613
Groningen	267.692	Kerkrade	53.341
Gulpen-Wittem	16.525	Koggenland	26.377
Haaksbergen	28.276	Krimpen aan den IJssel	34.114
Haaren	16.417	Krimpenerwaard	64.774
Haarlem	185.913	Laarbeek	25.793
Haarlemmermeer	178.276	Landerd	17.848
Halderberge	34.792	Landgraaf	43.783
Hardenberg	70.472	Landsmeer	13.311
Harderwijk	54.516	Langedijk	32.403
Hardinxveld-Giessendam	20.904	Lansingerland	71.189
Harlingen	18.373	Laren	12.975
Hattem	14.148	Leeuwarden	142.500
Heemskerk	45.569	Leiden	144.701
Heemstede	31.523	Leiderdorp	31.659
Heerde	21.655	Leidschendam-Voorburg	87.244
Heerenveen	58.427	Lelystad	90.086
Heerhugowaard	65.013	Leudal	41.740
Heerlen	100.997	Leusden	34.637
Heeze-Leende	18.492	Lingewaard	53.980
Heiloo	26.889	Lisse	26.478
Hellendoorn	41.669	Lochem	39.083
Hellevoetsluis	46.554	Loon op Zand	26.913
Helmond	105.818	Lopik	16.757
Hendrik-Ido-Ambacht	35.710	Loppersum	11.329

**Bijlage 3.2-6 Decentralisatie-uitkering Verhoging taalniveau statushouders
(vervolg)**

Decentralisatie-uitkering Verhoging taalniveau statushouders			
Gemeente	Bedrag 2019 en 2020	Gemeente	Bedrag 2019 en 2020
Losser	26.246	Opmeer	13.417
Maasdriel	28.345	Opsterland	34.635
Maasgouw	27.585	Oss	105.873
Maassluis	37.853	Oude IJsselstreek	46.004
Maastricht	142.858	Ouder-Amstel	15.710
Medemblik	51.778	Oudewater	11.850
Meerssen	22.163	Overbetuwe	55.271
Meerijstad	93.298	Papendrecht	37.558
Meppel	38.892	Peel en Maas	50.418
Middelburg	56.228	Pekela	14.254
Midden Drenthe	38.615	Pijnacker-Nootdorp	62.434
Midden-Delfland	22.511	Purmerend	93.106
Midden-Groningen	70.954	Putten	28.302
Mill en Sint Hubert	12.608	Raalte	43.255
Moerdijk	43.032	Reimerswaal	26.256
Molenlanden	51.040	Renkum	36.480
Montferland	41.472	Renswoude	6.024
Montfoort U	16.156	Reusel-De Mierden	15.179
Mook en Middelaar	9.043	Rheden	50.669
Neder-Betuwe	27.490	Rhenen	23.067
Nederweert	19.833	Ridderkerk	53.302
Nieuwegein	72.668	Rijssen-Holtten	44.348
Nieuwkoop	32.907	Rijswijk	60.774
Nijkerk	49.248	Roerdalen	24.129
Nijmegen	204.816	Roermond	67.238
Nissewaard	98.472	Roosendaal	89.633
Noardeast-Fryslân	52.717	Rotterdam	743.506
Noord-Beveland	8.514	Rozendaal	1.833
Noordenveld	37.681	Rucphen	26.076
Noordoostpolder	54.275	Schagen	53.988
Noordwijk	49.660	Scherpenzeel	11.351
Nuenen c.a.	26.796	Schiedam	90.689
Nunspeet	31.563	Schiermonnikoog	1.085
Oegstgeest	27.806	Schouwen-Duiveland	39.214
Oirschot	21.603	's-Gravenhage	619.939
Oisterwijk	30.420	's-Hertogenbosch	178.608
Oldambt	44.322	Simpelveld	12.294
Oldebroek	27.360	Sint-Anthonis	13.476
Oldenzaal	37.151	Sint-Michiëlsgestel	33.377
Olst-Wijhe	20.980	Sittard-Geleen	108.207
Ommen	20.523	Sliedrecht	29.125
Oost Gelre	34.540	Sluis	27.386
Oosterhout	64.195	Smallingerland	65.059
Ooststellingwerf	29.636	Soest	53.651
Oostzaan	11.332	Someren	22.257

**Bijlage 3.2-6 Decentralisatie-uitkering Verhoging taalniveau statushouders
(vervolg)**

Decentralisatie-uitkering Verhoging taalniveau statushouders			
Gemeente	Bedrag 2019 en 2020	Gemeente	Bedrag 2019 en 2020
Son en Breugel	19.502	Vught	30.752
Stadskanaal	37.551	Waadhoeke	53.665
Staphorst	19.553	Waalre	19.877
Stede Broec	25.225	Waalwijk	55.555
Steenbergen	28.847	Waddinxveen	32.103
Steenwijkerland	50.949	Wageningen	44.714
Stein	29.087	Wassenaar	30.364
Stichtse Vecht	75.098	Waterland	20.091
Sudwest Fryslan	104.294	Weert	58.035
Terneuzen	63.372	Weesp	22.288
Terschelling	5.711	West Betuwe	58.610
Texel	15.813	West Maas en Waal	21.990
Teylingen	42.586	Westerkwartier	71.261
Tholen	29.780	Westerveld	22.294
Tiel	48.268	Westervoort	17.479
Tilburg	250.882	Westerwolde	28.734
Tubbergen	24.693	Westland	125.128
Twenterand	39.465	Weststellingwerf	29.940
Tynaarlo	38.952	Westvoorne	16.888
Tytsjerksteradiel	37.099	Wierden	28.238
Uden	48.571	Wijchen	47.549
Uitgeest	15.738	Wijdmeren	27.541
Uithoorn	34.276	Wijk bij Duurstede	27.563
Urk	23.891	Winterswijk	33.743
Utrecht	404.495	Woensdrecht	25.377
Utrechtse Heuvelrug	57.405	Woerden	60.250
Vaals	11.494	Wormerland	18.619
Valkenburg aan de Geul	19.127	Woudenberg	15.157
Valkenswaard	35.683	Zaanstad	180.274
Veendam	32.021	Zaltbommel	32.610
Veenendaal	75.569	Zandvoort	19.754
Veere	25.455	Zeewolde	26.083
Veldhoven	52.296	Zeist	73.711
Velsen	78.960	Zevenaar	50.523
Venlo	117.795	Zoetermeer	145.154
Venray	50.452	Zoeterwoude	9.813
Vijfheerenlanden	64.025	Zuidplas	48.754
Vlaardingen	83.871	Zundert	25.057
Vlieland	1.318	Zutphen	55.336
Vlissingen	51.784	Zwartewaterland	26.154
Voerendaal	14.423	Zwijndrecht	51.901
Voorschoten	29.629	Zwolle	146.808
Voorst	28.299	Totaal	20.000.001

Bijlage 3.2-7 Decentralisatie-uitkering Landelijke vreemdelingenvoorzieningen

Bijlage 3.2.7 Decentralisatie-uitkering Landelijke vreemdelingenvoorzieningen (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Landelijke Vreemdelingenvoorziening; overige onderdak voorzieningen				
Gemeente	Bedrag 2018	Bedrag 2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Almelo	98.423	140.382	84.814	46.794
Almere	83.281	118.785	71.766	39.595
Amsterdam	3.077.603			
Apeldoorn	49.211	70.191	42.407	23.397
Arnhem	211.987	302.362	182.677	100.787
Assen	22.713	32.396	19.573	10.799
Bergen op zoom	7.571	10.799	6.524	3.600
Borne	94.637	134.983	81.552	44.994
Deventer	71.924	102.587	61.980	34.196
Doetinchem	34.069	48.594	29.359	16.198
Ede	185.489	264.567	159.843	88.189
Eindhoven	946.372			
Emmen	435.331	620.922	375.141	206.974
Enschede	64.353	91.789	55.456	30.596
Groningen	2.172.871			
Haarlem	60.568	86.389	52.193	28.796
Heerlen	136.278	194.376	117.435	64.792
Helmond	162.776	232.171	140.270	77.390
Hengelo O	41.640	59.393	35.883	19.798
Hilversum	7.571	10.799	6.524	3.600
Leeuwarden	15.142	21.597	13.048	7.199
Leiden	249.842	356.355	215.298	118.785
Maastricht	140.063	199.775	120.697	66.592
Nijmegen	450.473	642.520	388.189	214.173
Rotterdam	662.461			
's-Gravenhage	162.776	232.171	140.270	77.390
's-Hertogenbosch	143.849	205.174	123.960	68.391
Smallingerland	166.562	237.570	143.532	79.190
Tilburg	68.139	97.188	58.718	32.396
Utrecht	1.775.394			
Zeist	71.924	102.587	61.980	34.196
Zwolle	128.707	183.577	110.911	61.192
Totaal	12.000.000	4.799.999	2.900.000	1.599.999

Bijlage 3.2.7 Decentralisatie-uitkering Landelijke vreemdelingenvoorzieningen (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Landelijke Vreemdelingenvoorziening: LLV pilot			
Gemeente	Bedrag 2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Amsterdam	4.448.889	4.386.667	4.604.444
Groningen	3.813.333	3.760.000	3.946.667
Utrecht	2.860.000	2.820.000	2.960.000
Eindhoven	1.716.000	1.692.000	1.776.000
Rotterdam	1.461.778	1.441.333	1.512.889
Totaal	14.300.000	14.100.000	14.800.000

Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werk

Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werk (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken				
Gemeente	Creatiebonus	Continueringbonus	Correctie 2015-2017	Totaal bedrag
Aa en Hunze	9.000	6.000	0	15.000
Aalsmeer	3.000	6.000	0	9.000
Aalten	3.000	0	0	3.000
Achtkarspelen	6.000	0	0	6.000
Alblasserdam	9.000	0	0	9.000
Albrandswaard	0	0	0	0
Alkmaar	78.000	61.500	0	139.500
Almelo	42.000	3.000	0	45.000
Almere	108.000	85.250	0	193.250
Alphen aan den Rijn	60.000	57.750	0	117.750
Alphen-Chaam	0	0	0	0
Altena	15.000	9.000	0	24.000
Ameland	0	0	0	0
Amersfoort	6.000	7.500	0	13.500
Amstelveen	12.000	9.000	0	21.000
Amsterdam	198.000	211.250	20.500	429.750
Apeldoorn	48.000	48.000	6.250	102.250
Appingedam	15.000	6.000	0	21.000
Arnhem	33.000	8.250	0	41.250
Assen	36.000	45.750	0	81.750
Asten	0	0	0	0
Baarle-Nassau	0	0	0	0
Baarn	0	0	0	0
Barendrecht	3.000	0	0	3.000
Barneveld	12.000	6.000	0	18.000
Beek	0	3.000	0	3.000
Beekdaelen	0	0	0	0
Beemster	0	0	0	0
Beesel	0	0	0	0
Berg en Dal	0	0	0	0
Bergeijk	0	5.750	0	5.750
Bergen (L.)	21.000	0	0	21.000
Bergen (NH.)	6.000	5.000	3.000	14.000
Bergen op Zoom	48.000	34.500	0	82.500
Berkelland	18.000	0	0	18.000
Bernheze	6.000	6.000	0	12.000
Best	0	3.000	0	3.000
Beuningen	3.000	0	0	3.000
Beverwijk	9.000	3.000	0	12.000
Bladel	9.000	3.500	0	12.500
Blaricum	0	0	0	0
Bloemendaal	0	0	0	0
Bodegraven-Reeuwijk	12.000	3.000	0	15.000

Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werk (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken				
Gemeente	Creatiebonus	Continueringbonus	Correctie 2015-2017	Totaal bedrag
Boekel	3.000	3.000	0	6.000
Borger-Odoorn	9.000	6.000	0	15.000
Borne	6.000	0	0	6.000
Borsele	18.000	0	0	18.000
Boxmeer	0	12.000	3.000	15.000
Boxtel	24.000	0	0	24.000
Breda	42.000	108.500	15.000	165.500
Brielle	0	0	0	0
Bronckhorst	0	3.000	0	3.000
Brummen	0	2.750	0	2.750
Brunssum	0	1.000	0	1.000
Bunnik	0	0	0	0
Bunschoten	3.000	0	0	3.000
Buren	3.000	3.000	0	6.000
Capelle aan den IJssel	24.000	12.000	0	36.000
Castricum	3.000	250	3.000	6.250
Coevorden	15.000	0	0	15.000
Cranendonck	9.000	0	0	9.000
Cuijk	3.000	9.000	0	12.000
Culemborg	3.000	18.000	0	21.000
Dalfsen	3.000	0	0	3.000
Dantumadiel	6.000	3.000	0	9.000
De Bilt	3.000	3.000	0	6.000
De Fryske Marren	9.000	0	0	9.000
De Ronde Venen	9.000	0	0	9.000
De Wolden	6.000	4.500	0	10.500
Delft	21.000	15.000	0	36.000
Delfzijl	27.000	3.000	0	30.000
Den Helder	39.000	12.750	0	51.750
Deurne	3.000	3.000	0	6.000
Deventer	18.000	14.500	0	32.500
Diemen	0	6.000	0	6.000
Dinkelland	9.000	0	0	9.000
Doesburg	3.000	0	0	3.000
Doetinchem	3.000	3.000	0	6.000
Dongen	3.000	6.000	0	9.000
Dordrecht	54.000	7.000	3.000	64.000
Drechterland	6.000	6.000	0	12.000
Drimmelen	3.000	6.000	0	9.000
Dronten	21.000	10.500	0	31.500
Druten	3.000	1.500	0	4.500
Duiven	0	0	0	0
Echt-Susteren	0	3.000	0	3.000
Edam-Volendam	9.000	0	0	9.000
Ede	15.000	10.750	0	25.750
Eemnes	0	0	0	0
Eersel	15.000	3.500	0	18.500

Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werk (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken				
Gemeente	Creatiebonus	Continueringbonus	Correctie 2015-2017	Totaal bedrag
Eijsden-Margraten	0	0	0	0
Eindhoven	51.000	35.750	3.000	89.750
Elburg	6.000	0	0	6.000
Emmen	54.000	68.250	0	122.250
Enkhuisen	12.000	3.000	0	15.000
Enschede	75.000	40.750	0	115.750
Epe	3.000	3.000	0	6.000
Ermelo	12.000	6.750	0	18.750
Etten-Leur	21.000	18.000	0	39.000
Geertruidenberg	18.000	6.000	0	24.000
Geldrop-Mierlo	21.000	250	0	21.250
Gemert-Bakel	12.000	3.750	3.000	18.750
Gennep	9.000	8.250	0	17.250
Gilze en Rijen	3.000	6.000	0	9.000
Goeree-Overflakkee	12.000	6.000	0	18.000
Goes	42.000	3.750	2.000	47.750
Goirle	3.000	6.000	0	9.000
Gooise Meren	9.000	0	0	9.000
Gorinchem	9.000	12.000	0	21.000
Gouda	69.000	26.750	4.250	100.000
Grave	3.000	0	0	3.000
Groningen	66.000	106.000	7.000	179.000
Gulpen-Wittem	0	0	0	0
Haaksbergen	15.000	3.000	0	18.000
Haaren	6.000	0	0	6.000
Haarlem	24.000	35.500	0	59.500
Haarlemmermeer	12.000	24.250	3.000	39.250
Halderberge	0	11.000	0	11.000
Hardenberg	0	3.000	0	3.000
Harderwijk	6.000	3.000	0	9.000
Hardinxveld-Giessendam	0	0	0	0
Harlingen	12.000	3.000	0	15.000
Hatterij	3.000	0	0	3.000
Heemskerk	0	0	0	0
Heemstede	0	0	0	0
Heerde	3.000	0	0	3.000
Heerenveen	0	3.000	0	3.000
Heerhugowaard	21.000	17.750	0	38.750
Heerlen	21.000	4.000	0	25.000
Heeze-Leende	3.000	3.000	0	6.000
Heiloo	6.000	6.000	0	12.000
Hellendoorn	9.000	3.000	0	12.000
Hellevoetsluis	6.000	3.000	0	9.000
Helmond	63.000	13.500	0	76.500
Hendrik-Ido-Ambacht	3.000	3.000	0	6.000

Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werk (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken				
Gemeente	Creatiebonus	Continueringbonus	Correctie 2015-2017	Totaal bedrag
Hengelo	39.000	12.000	0	51.000
Het Hogeland	24.000	5.000	0	29.000
Heumen	0	0	0	0
Heusden	6.000	6.000	0	12.000
Hillegom	15.000	0	0	15.000
Hilvarenbeek	3.000	0	0	3.000
Hilversum	21.000	15.000	0	36.000
Hoeksche Waard	27.000	7.250	0	34.250
Hof van Twente	6.000	0	0	6.000
Hollands Kroon	21.000	18.000	0	39.000
Hoogeveen	21.000	9.000	0	30.000
Hoorn	36.000	36.000	0	72.000
Horst aan de Maas	6.000	10.750	0	16.750
Houten	0	500	0	500
Huizen	3.000	3.000	0	6.000
Hulst	9.000	8.500	0	17.500
IJsselstein	0	0	0	0
Kaag en Braassem	9.000	0	0	9.000
Kampen	9.000	0	0	9.000
Kapelle	0	0	0	0
Katwijk	9.000	5.500	0	14.500
Kerkrade	9.000	0	0	9.000
Koggenland	15.000	3.000	0	18.000
Krimpen aan den IJssel	12.000	3.000	0	15.000
Krimpenerwaard	30.000	9.000	0	39.000
Laarbeek	6.000	0	0	6.000
Landerd	3.000	0	0	3.000
Landgraaf	3.000	750	0	3.750
Landsmeer	0	0	0	0
Langedijk	15.000	6.000	0	21.000
Lansingerland	3.000	0	0	3.000
Laren	0	0	0	0
Leeuwarden	30.000	30.000	3.000	63.000
Leiden	18.000	38.500	0	56.500
Leiderdorp	6.000	3.000	0	9.000
Leidschendam-Voorburg	9.000	11.500	0	20.500
Lelystad	48.000	6.000	0	54.000
Leudal	6.000	3.000	0	9.000
Leusden	0	0	0	0
Lingewaard	0	0	0	0
Lisse	12.000	0	0	12.000
Lochem	3.000	0	0	3.000
Loon op Zand	9.000	1.250	0	10.250
Lopik	0	0	0	0
Loppersum	15.000	3.000	0	18.000

Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werk (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken				
Gemeente	Creatiebonus	Continueringbonus	Correctie 2015-2017	Totaal bedrag
Losser	6.000	6.000	0	12.000
Maasdriel	0	0	0	0
Maasgouw	3.000	6.500	3.000	12.500
Maassluis	9.000	3.000	0	12.000
Maastricht	6.000	4.500	3.000	13.500
Medemblik	6.000	23.500	0	29.500
Meerssen	0	0	0	0
Meerijstad	30.000	20.000	0	50.000
Meppel	0	0	0	0
Middelburg	18.000	22.500	0	40.500
Midden-Delfland	3.000	0	0	3.000
Midden-Drenthe	6.000	6.000	0	12.000
Midden-Groningen	27.000	34.750	0	61.750
Mill en Sint Hubert	0	5.750	0	5.750
Moerdijk	6.000	15.500	0	21.500
Molenlanden	18.000	12.000	3.000	33.000
Montferland	0	0	0	0
Montfoort	3.000	0	0	3.000
Mook en Middelaar	0	0	0	0
Neder-Betuwe	0	3.000	0	3.000
Nederweert	3.000	0	0	3.000
Nieuwegein	3.000	0	0	3.000
Nieuwkoop	9.000	9.000	0	18.000
Nijkerk	9.000	3.000	0	12.000
Nijmegen	27.000	4.000	0	31.000
Nissewaard	15.000	18.000	0	33.000
Noardeast-Fryslân	6.000	21.000	6.000	33.000
Noord-Beveland	6.000	0	0	6.000
Noordenveld	6.000	9.000	0	15.000
Noordoostpolder	12.000	12.000	3.000	27.000
Noordwijk	9.000	3.000	0	12.000
Nuenen, Gerwen en N	0	0	0	0
Nunspeet	3.000	9.000	0	12.000
Oegstgeest	6.000	0	0	6.000
Oirschot	0	6.000	0	6.000
Oisterwijk	6.000	6.000	0	12.000
Oldambt	6.000	0	0	6.000
Oldebroek	3.000	0	0	3.000
Oldenzaal	21.000	0	0	21.000
Olst-Wijhe	0	0	0	0
Ommen	3.000	3.000	0	6.000
Oost Gelre	9.000	0	0	9.000
Oosterhout	18.000	27.250	3.000	48.250
Ooststellingwerf	3.000	0	0	3.000

Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werk (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken				
Gemeente	Creatiebonus	Continueringbonus	Correctie 2015-2017	Totaal bedrag
Oostzaan	0	0	0	0
Opmeer	6.000	9.000	6.000	21.000
Opsterland	0	0	0	0
Oss	54.000	95.500	0	149.500
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
Ouder-Amstel	3.000	0	0	3.000
Oudewater	0	0	0	0
Overbetuwe	0	0	0	0
Papendrecht	6.000	0	0	6.000
Peel en Maas	27.000	13.250	9.000	49.250
Pekela	12.000	2.250	0	14.250
Pijnacker-Nootdorp	6.000	6.000	6.000	18.000
Purmerend	12.000	0	0	12.000
Putten	3.000	0	0	3.000
Raalte	18.000	0	0	18.000
Reimerswaal	12.000	2.750	0	14.750
Renkum	0	1.000	0	1.000
Renswoude	3.000	0	0	3.000
Reusel-De Mierden	6.000	0	0	6.000
Rheden	0	0	0	0
Rhenen	6.000	0	0	6.000
Ridderkerk	6.000	500	0	6.500
Rijssen-Holten	9.000	6.000	0	15.000
Rijswijk	12.000	8.500	0	20.500
Roerdalen	9.000	3.000	0	12.000
Roermond	18.000	40.500	0	58.500
Roosendaal	57.000	32.250	0	89.250
Rotterdam	132.000	72.000	0	204.000
Rozendaal	0	0	0	0
Rucphen	15.000	8.000	0	23.000
Schagen	15.000	21.000	0	36.000
Scherpenzeel	0	5.250	0	5.250
Schiedam	27.000	12.000	3.000	42.000
Schiermonnikoog	0	0	0	0
Schouwen-Duiveland	12.000	15.000	0	27.000
's-Gravenhage	225.000	367.500	0	592.500
's-Hertogenbosch	105.000	126.000	0	231.000
Simpelveld	0	0	0	0
Sint Anthonis	0	3.000	0	3.000
Sint-Michiëlsgestel	15.000	3.000	0	18.000
Sittard-Geleen	6.000	6.500	3.000	15.500
Sliedrecht	9.000	0	0	9.000
Sluis	6.000	3.000	0	9.000
Smallingerland	3.000	2.500	0	5.500
Soest	0	0	0	0

Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werk (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken				
Gemeente	Creatiebonus	Continueringbonus	Correctie 2015-2017	Totaal bedrag
Someren	9.000	0	0	9.000
Son en Breugel	0	2.000	0	2.000
Stadskanaal	51.000	6.000	0	57.000
Staphorst	0	0	0	0
Stede Broec	18.000	9.250	0	27.250
Steenbergen	6.000	6.000	0	12.000
Steenwijkerland	36.000	3.000	0	39.000
Stein	0	0	0	0
Stichtse Vecht	24.000	750	0	24.750
Súdwest-Fryslân	21.000	24.000	0	45.000
Terneuzen	36.000	21.000	0	57.000
Terschelling	0	0	0	0
Texel	18.000	9.000	6.000	33.000
Teylingen	18.000	7.500	0	25.500
Tholen	3.000	3.000	0	6.000
Tiel	27.000	29.500	6.000	62.500
Tilburg	114.000	99.500	0	213.500
Tubbergen	3.000	9.000	0	12.000
Twenterand	21.000	9.000	0	30.000
Tynaarlo	3.000	10.000	3.000	16.000
Tytsjerksteradiel	6.000	0	0	6.000
Uden	15.000	3.000	0	18.000
Uitgeest	6.000	0	0	6.000
Uithoorn	6.000	5.750	0	11.750
Urk	3.000	3.000	0	6.000
Utrecht	21.000	5.500	0	26.500
Utrechtse Heuvelrug	6.000	0	0	6.000
Vaals	0	0	0	0
Valkenburg aan de Geul	0	0	0	0
Valkenswaard	9.000	0	0	9.000
Veendam	48.000	12.000	0	60.000
Veenendaal	27.000	17.000	3.000	47.000
Veere	3.000	6.000	0	9.000
Veldhoven	12.000	6.000	0	18.000
Velsen	0	0	0	0
Venlo	12.000	4.750	0	16.750
Venray	15.000	22.750	0	37.750
Vijfheerenlanden	15.000	0	0	15.000
Vlaardingen	15.000	12.000	0	27.000
Vlieland	0	0	0	0
Vlissingen	30.000	12.750	0	42.750
Voerendaal	0	0	0	0
Voorschoten	0	0	0	0
Voorst	3.000	500	0	3.500
Vught	21.000	9.000	0	30.000
Waadhoeke	12.000	9.000	0	21.000

Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werk (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken				
Gemeente	Creatiebonus	Continueringbonus	Correctie 2015-2017	Totaal bedrag
Waalre	6.000	0	0	6.000
Waalwijk	21.000	9.000	0	30.000
Waddinxveen	15.000	6.000	0	21.000
Wageningen	6.000	7.500	1.750	15.250
Wassenaar	0	2.500	0	2.500
Waterland	0	0	0	0
Weert	21.000	2.750	0	23.750
Weesp	0	3.000	0	3.000
West Maas en Waal	0	8.250	0	8.250
West-Betuwe	12.000	18.750	0	30.750
Westerkwartier	12.000	18.000	0	30.000
Westerveld	0	0	0	0
Westervoort	3.000	0	0	3.000
Westerwolde	0	8.250	0	8.250
Westland	30.000	19.250	0	49.250
Weststellingwerf	3.000	0	0	3.000
Westvoorne	0	0	0	0
Wierden	3.000	3.000	0	6.000
Wijchen	3.000	0	0	3.000
Wijdemeren	3.000	2.750	0	5.750
Wijk bij Duurstede	0	0	0	0
Winterswijk	0	6.000	0	6.000
Woensdrecht	15.000	7.500	0	22.500
Woerden	3.000	3.750	0	6.750
Wormerland	6.000	0	0	6.000
Woudenberg	6.000	0	0	6.000
Zaanstad	27.000	3.750	0	30.750
Zaltbommel	6.000	6.000	0	12.000
Zandvoort	0	3.000	0	3.000
Zeewolde	0	3.000	0	3.000
Zeist	9.000	11.750	0	20.750
Zevenaar	0	0	0	0
Zoetermeer	39.000	45.000	0	84.000
Zoeterwoude	3.000	3.000	0	6.000
Zuidplas	9.000	10.500	0	19.500
Zundert	6.000	9.000	0	15.000
Zutphen	12.000	6.000	6.000	24.000
Zwartewaterland	3.000	0	0	3.000
Zwijndrecht	12.000	2.750	0	14.750
Zwolle	21.000	12.000	0	33.000
Totaal	4.707.000	3.469.250	152.750	8.329.000

Bijlage 3.2-9 Decentralisatie-uitkering Koplopergemeenten Cliëntondersteuning

Decentralisatie-uitkering Koplopergemeenten Cliëntondersteuning	
Gemeente	Bedrag 2019
Alkmaar	250.000
Almere	552.750
Amsterdam	378.600
Breda	304.300
De Wolden	107.000
Deurne	160.000
Dordrecht	340.160
Enschede	1.427.170
Gouda	218.500
Heeze-Leende	73.500
Helmond	220.000
Maastricht	59.310
Ommen	19.856
Putten	335.193
Roosendaal	655.560
Schouwen-Duiveland	426.180
's-Gravenhage	287.000
Teylingen	228.350
Tilburg	486.000
Veldhoven	165.750
Voorst	492.600
Woerden	446.066
Zaanstad	93.871
Zwijndrecht	218.000
Totaal	7.945.716

Bijlage 3.2-10 Decentralisatie-uitkering Verhoging raadsleden vergoeding kleine gemeenten

Bijlage 3.2-10 Decentralisatie-uitkering Verhoging raadsleden vergoeding kleine gemeenten (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Raadsleden vergoeding kleine gemeenten	
Gemeente	Bedrag 2019
Alblasserdam	59.237
Alphen-Chaam	77.123
Ameland	71.185
Appingedam	77.123
Asten	53.002
Baarle-Nassau	84.128
Beek	53.002
Beemster	66.840
Beesel	77.123
Bergeijk	53.002
Bergen L	77.123
Bladel	59.237
Blaricum	77.123
Bloemendaal	59.237
Boekel	77.123
Borne	59.237
Borsele	59.237
Brielle	53.002
Brummen	59.237
Bunnik	53.002
Bunschoten	59.237
Cranendonck	59.237
Dantumadiel	53.002
De Wolden	59.237
Doesburg	77.123
Drechterland	53.002
Druten	53.002
Eemnes	66.840
Eersel	53.002
Elburg	59.237
Enkhuizen	53.002
Geertruidenberg	59.237
Gennep	53.002
Goirle	59.237
Grave	77.123
Gulpen-Wittem	46.766
Haaren	46.766
Hardinxveld-Giessendam	53.002
Harlingen	53.002
Hatterij	77.123
Heerde	53.002
Heeze-Leende	53.002
Heiloo	59.237

Bijlage 3.2-10 Decentralisatie-uitkering Verhoging raadsleden vergoeding kleine gemeenten (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Raadsleden vergoeding kleine gemeenten	
Gemeente	Bedrag 2019
Heumen	53.002
Hillegom	59.237
Hilvarenbeek	53.002
Kapelle	77.123
Koggenland	59.237
Laarbeek	59.237
Landerd	53.002
Landsmeer	77.123
Laren	77.123
Lisse	59.237
Loon op Zand	59.237
Lopik	46.766
Loppersum	66.840
Losser	59.237
Maasgouw	59.237
Meerssen	53.002
Midden-Delfland	53.002
Mill en Sint Hubert	77.123
Montfoort U	77.123
Mook en Middelaar	84.128
Neder-Betuwe	59.237
Nederweert	53.002
Noord-Beveland	84.128
Nuenen c.a.	59.237
Oegstgeest	59.237
Oirschot	53.002
Oldebroek	59.237
Olst-Wijhe	53.002
Ommen	53.002
Oostzaan	66.840
Opmeer	77.123
Ouder-Amstel	77.123
Oudewater	77.123
Pekela	77.123
Reimerswaal	59.237
Renswoude	71.185
Reusel-De Mierden	77.123
Rhenen	53.002
Roerdalen	59.237
Rozendaal	58.242
Rucphen	59.237
Scherpenzeel	66.840
Schiermonnikoog	58.242
Simpelveld	77.123
Sint-Anthonis	77.123
Sluis	59.237
Someren	53.002

Bijlage 3.4-10 Decentralisatie-uitkering Verhoging raadsleden vergoeding kleine gemeenten (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Raadsleden vergoeding kleine gemeenten	
Gemeente	Bedrag 2019
Son en Breugel	53.002
Staphorst	53.002
Stede Broec	59.237
Terschelling	71.185
Texel	77.123
Tubbergen	59.237
Uitgeest	77.123
Urk	59.237
Vaals	66.840
Valkenburg aan de Geul	53.002
Veere	59.237
Vlieland	58.242
Voerendaal	77.123
Waalre	53.002
Waterland	53.002
Weesp	53.002
West Maas en Waal	53.002
Westerveld	53.002
Westervoort	53.002
Westvoorne	46.766
Wijdemeren	59.237
Wijk bij Duurstede	59.237
Woensdrecht	59.237
Wormerland	53.002
Woudenberg	77.123
Zandvoort	53.002
Zeewolde	59.237
Zoeterwoude	66.840
Zundert	59.237
Zwartewaterland	59.237
Totaal	€ 7.435.760,32

Bijlage 3.2-11 Decentralisatie-uitkering Sportakkoorden

Bijlage 3.2-11 Decentralisatie-uitkering Sportakkoorden (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Sportakkoorden				
Gemeente	Inwoners	Uitkering formateur (€)	Uitkering uitvoeringsbudget (€)	Bedrag 2019
Aalten	26.962	15.000		15.000
Albrandswaard	25.218	15.000		15.000
Almelo	72.629	15.000		15.000
Almere	203.990	15.000		15.000
Alphen aan den Rijn	109.682	15.000		15.000
Alphen-Chaam	10.083	15.000		15.000
Amersfoort	155.226	15.000		15.000
Amstelveen	89.870	15.000		15.000
Amsterdam	854.047		200.000	200.000
Arnhem	157.223	15.000		15.000
Assen	67.708	15.000		15.000
Asten	16.719	15.000		15.000
Baarle-Nassau	6.799	15.000		15.000
Barendrecht	48.477	15.000		15.000
Beek	15.895	15.000		15.000
Beesel	13.444	15.000		15.000
Bergen L	13.106	15.000		15.000
Berkelland	44.032	15.000		15.000
Beuningen	25.798	15.000		15.000
Beverwijk	41.077	15.000		15.000
Bodegraven-Reeuwijk	33.948	15.000		15.000
Boekel	10.502	15.000		15.000
Borger-Odoorn	25.351	15.000		15.000
Borne	23.124	15.000		15.000
Borsele	22.716		20.000	20.000
Breda	183.448		80.000	80.000
Bronckhorst	36.352	15.000		15.000
Brummen	20.771	15.000		15.000
Bunschoten	21.266	15.000		15.000
Buren	26.365	15.000		15.000
Cranendonck	20.336	15.000		15.000
De Bilt	42.846	15.000		15.000
De Fryske Marren	51.742	15.000		15.000
De Wolden	23.917	15.000		15.000
Delft	102.253	15.000		15.000
Den Helder	55.760	15.000		15.000
Dinkelland	26.291	15.000		15.000
Doesburg	11.328	15.000		15.000
Doetinchem	57.382	15.000		15.000
Dongen	25.777	15.000		15.000
Dordrecht	118.426	15.000		15.000
Druten	18.701	15.000		15.000
Duiven	25.438	15.000		15.000
Ede	114.682	15.000		15.000
Eijsden-Margraten	25.566	15.000		15.000

Bijlage 3.2-11 Decentralisatie-uitkering Sportakkoorden (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Gemeenten Sport Akkoord				
Gemeente	Inwoners	Uitkering formateur (€)	Uitkering uitvoeringsbudget (€)	Bedrag 2019
Eindhoven	229.126		200.000	200.000
Elburg	23.107	15.000		15.000
Emmen	107.192	15.000		15.000
Enschede	158.261	15.000		15.000
Geldrop-Mierlo	39.252	15.000		15.000
Gemert-Bakel	30.340	15.000		15.000
Gennep	17.052	15.000		15.000
Gilze en Rijen	26.313	15.000		15.000
Goes	37.636		20.000	20.000
Gorinchem	36.284	15.000		15.000
Gouda	72.700	15.000		15.000
Groningen	229.962	15.000		15.000
Gulpen-Wittem	14.196	15.000		15.000
Haarlem	159.709	15.000		15.000
Haarlemmermeer	153.149	15.000		15.000
Hardinxveld-Giessendam	17.958	15.000		15.000
Heemskerk	39.146	15.000		15.000
Heerenveen	50.192	15.000		15.000
Heerlen	86.762	15.000		15.000
Hellendoorn	35.796	15.000		15.000
Hellevoetsluis	39.992	15.000		15.000
Helmond	90.903	15.000		15.000
Hengelo O	80.593	15.000		15.000
Het Hogeland	49.646	15.000		15.000
Heusden	43.723	15.000		15.000
Hillegom	21.812	15.000		15.000
Hilvarenbeek	15.366	15.000		15.000
Hilversum	89.521	15.000		15.000
Hoeksche Waard	86.115	15.000		15.000
Hof van Twente	34.930	15.000		15.000
Hollands Kroon	47.681	15.000		15.000
Hoogeveen	55.677	15.000		15.000
Hoorn	72.806	15.000		15.000
Horst aan de Maas	42.271	15.000		15.000
Hulst	27.472		20.000	20.000
IJsselstein	34.302	15.000		15.000
Kaag en Braassem	26.625	15.000		15.000
Kampen	53.259		30.000	30.000
Kapelle	12.720	15.000		15.000
Katwijk	64.956	15.000		15.000
Koggenland	22.659	15.000		15.000
Landgraaf	37.612	15.000		15.000
Langedijk	27.836	15.000		15.000
Leeuwarden	122.415	15.000		15.000
Leidschendam-Voorburg	74.947	15.000		15.000

Bijlage 3.2-11 Decentralisatie-uitkering Sportakkoorden (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Sportakkoorden				
Gemeente	Inwoners	Uitkering formateur (€)	Uitkering uitvoeringsbudget (€)	Bedrag 2019
Leusden	29.755	15.000		15.000
Lingewaard	46.372	15.000		15.000
Lisse	22.746	15.000		15.000
Lochem	33.574	15.000		15.000
Loon op Zand	23.120	15.000		15.000
Losser	22.547	15.000		15.000
Maastricht	122.723	15.000		15.000
Medemblik	44.480	15.000		15.000
Meierijstad	80.148		50.000	50.000
Meppel	33.410	15.000		15.000
Middelburg	48.303	15.000		15.000
Midden-Groningen	60.953	15.000		15.000
Moerdijk	36.967	15.000		15.000
Montferland	35.627	15.000		15.000
Mook en Middelaar	7.768	15.000		15.000
Nieuwegein	62.426	15.000		15.000
Nieuwkoop	28.269	15.000		15.000
Nijkerk	42.307	15.000		15.000
Nijmegen	175.948	15.000		15.000
Nissewaard	84.593	15.000		15.000
Noord-Beveland	7.314		10.000	10.000
Noordenveld	32.370	15.000		15.000
Noordwijk	42.661	15.000		15.000
Oldenzaal	31.915	15.000		15.000
Olst-Wijhe	18.023	15.000		15.000
Oost Gelre	29.672	15.000		15.000
Oss	90.951	15.000		15.000
Oude IJsselstreek	39.520	15.000		15.000
Overbetuwe	47.481	15.000		15.000
Pijnacker-Nootdorp	53.634	15.000		15.000
Reimerswaal	22.555		20.000	20.000
Renkum	31.338	15.000		15.000
Rhenen	19.816	15.000		15.000
Ridderkerk	45.789	15.000		15.000
Rijssen-Holten	38.097	15.000		15.000
Rijswijk	52.208	15.000		15.000
Roosendaal	77.000	15.000		15.000
Rotterdam	638.712		200.000	200.000
Rucphen	22.401	15.000		15.000
Schagen	46.379	15.000		15.000
Schiedam	77.907	15.000		15.000
Schouwen-Duiveland	33.687		20.000	20.000
's-Gravenhage	532.561		200.000	200.000
's-Hertogenbosch	153.434	15.000		15.000
Sluis	23.526		20.000	20.000

Bijlage 3.2-11 Decentralisatie-uitkering Sportakkoorden (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Sportakkoorden				
Gemeente	Inwoners	Uitkering formateur (€)	Uitkering uitvoeringsbudget (€)	Bedrag 2019
Stadskanaal	32.258	15.000		15.000
Staphorst	16.797	15.000		15.000
Steenwijkerland	43.768	15.000		15.000
Stein	24.987	15.000		15.000
Terneuzen	54.440		30.000	30.000
Tholen	25.583		20.000	20.000
Tiel	41.465	15.000		15.000
Tilburg	215.521	15.000		15.000
Tubbergen	21.213	15.000		15.000
Twenterand	33.903	15.000		15.000
Uden	41.725	15.000		15.000
Uithoorn	29.445	15.000		15.000
Utrecht	347.483		200.000	200.000
Utrechtse Heuvelrug	49.314	15.000		15.000
Valkenburg aan de Geul	16.431	15.000		15.000
Valkenswaard	30.654	15.000		15.000
Veere	21.867		20.000	20.000
Venlo	101.192	15.000		15.000
Venray	43.341	15.000		15.000
Vijfheerenlanden	55.001	15.000		15.000
Vlaardingen	72.050	15.000		15.000
Vlissingen	44.485		30.000	30.000
Voorst	24.310	15.000		15.000
Wageningen	38.412			0
Waterland	17.259			0
West Maas en Waal	18.891	15.000		15.000
Westerkwartier	61.217	15.000		15.000
Westerwolde	24.684	15.000		15.000
Weststellingwerf	25.720	15.000		15.000
Westvoorne	14.508	15.000		15.000
Wierden	24.258	15.000		15.000
Wijchen	40.847	15.000		15.000
Wijk bij Duurstede	23.678	15.000		15.000
Winterswijk	28.987	15.000		15.000
Woudenberg	13.021	15.000		15.000
Zandvoort	16.970	15.000		15.000
Zevenaar	43.402			0
Zoetermeer	124.695	15.000		15.000
Zuidplas	41.882	15.000		15.000
Zundert	21.525	15.000		15.000
Zutphen	47.537	15.000		15.000
Zwijndrecht	44.586	15.000		15.000
Totaal	11.272.544	2.325.000	1.390.000	3.715.000

Bijlage 3.2-12 Decentralisatie-uitkering Geweld hoort nergens thuis

Decentralisatie-uitkering Project Geweld hoort nergens thuis					
Gemeente	Projectleiders	Pilots	Totaalbedrag 2019	Totaalbedrag 2020	Totaalbedrag 2021
Alkmaar	75.000		75.000	75.000	75.000
Almere	75.000		75.000	75.000	75.000
Amersfoort	75.000		75.000	75.000	75.000
Amsterdam	75.000		75.000	75.000	75.000
Apeldoorn	75.000		75.000	75.000	75.000
Arnhem	75.000		75.000	75.000	75.000
Breda	75.000	50.000	125.000	125.000	125.000
Delft	75.000		75.000	75.000	75.000
Den Helder	75.000		75.000	75.000	75.000
Dordrecht	75.000		75.000	75.000	75.000
Ede	75.000		75.000	75.000	75.000
Eindhoven	75.000		75.000	75.000	75.000
Emmen	75.000		75.000	75.000	75.000
Enschede	75.000		75.000	75.000	75.000
Gouda	75.000		75.000	75.000	75.000
Groningen	75.000		75.000	75.000	75.000
Haarlem	75.000	175.000	250.000	250.000	250.000
Heerlen	75.000		75.000	75.000	75.000
Helmond	75.000		75.000	75.000	75.000
Hilversum	75.000		75.000	75.000	75.000
Leeuwarden	75.000	50.000	125.000	125.000	125.000
Leiden	75.000		75.000	75.000	75.000
Maastricht	75.000		75.000	75.000	75.000
Nijmegen	75.000		75.000	75.000	75.000
Nissewaard	75.000		75.000	75.000	75.000
Rotterdam	75.000	350.000	425.000	425.000	425.000
's-Gravenhage	75.000		75.000	75.000	75.000
's-Hertogenbosch	75.000		75.000	75.000	75.000
Tilburg	75.000	350.000	425.000	425.000	425.000
Utrecht	75.000		75.000	75.000	75.000
Venlo	75.000		75.000	75.000	75.000
Vlaardingen	75.000		75.000	75.000	75.000
Vlissingen	75.000		75.000	75.000	75.000
Zaanstad	75.000		75.000	75.000	75.000
Zwolle	75.000		75.000	75.000	75.000
Totaal			3.600.000	3.600.000	3.600.000

Bijlage 3.2-13 Decentralisatie-uitkering Kerkenvisies

Decentralisatie-uitkering Kerkenvisies	
Gemeente	Bedrag 2019
Aalten	25.000
Alkmaar	75.000
Drechterland	25.000
Enkhuizen	25.000
Enschede	75.000
Geldrop-Mierlo	25.000
Nijmegen	50.000
Oost Gelre	25.000
Ooststellingwerf	50.000
Oss	50.000
Roermond	50.000
Rotterdam	75.000
Waalwijk	50.000
Weert	25.000
Winterswijk	25.000
Totaal	650.000

Bijlage 3.2-16 Decentralisatie-uitkering Gezond in de stad (impuls kansrijke start)

**Bijlage 3.2-16 Decentralisatie-uitkering Gezond in de stad (impuls kansrijke start)
(vervolg)**

Decentralisatie-uitkering Gezond in de stad (Impuls kansrijke start)	
Gemeente	Bedrag 2019, 2020 en 2021
Almelo	35.755
Almere	10.654
Amsterdam	313.917
Apeldoorn	14.740
Appingedam	7.005
Assen	17.659
Beekdaelen	4.670
Bergen (L)	4.290
Berg en Dal	4.290
Bergen op Zoom	20.723
Berkelland	9.632
Beuningen	4.290
Beverwijk	4.290
Borger-Odoorn	12.697
Boxtel	4.670
Breda	28.458
Brunssum	14.156
Coevorden	14.448
Culemborg	5.838
Dantumadiel	8.610
Delft	32.982
Delfzijl	11.675
Den Helder	9.486
Deventer	17.805
Diemen	9.194
Dordrecht	30.064
Ede	17.367
Emmen	60.127
Enschede	86.689
Epe	4.290
Geldrop-Mierlo	6.567
Gennep	6.567
Gorinchem	5.108
Groningen	72.386
Gulpen-Wittem	4.290
Haarlem	20.286
Harderwijk	4.524
Heemskerk	8.756
Heerenveen	8.464
Heerlen	56.187
Helmond	23.496
Hengelo (O)	23.642
Hoogeveen	25.831

Bijlage 3.2-16 Decentralisatie-uitkering Gezond in de stad (impuls kansrijke start) (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Gezond in de stad (Impuls kansrijke start)	
Gemeente	Bedrag 2019, 2020 en 2021
Kerkrade	21.307
Landgraaf	11.091
Leeuwarden	33.566
Leidschendam-Voorburg	4.290
Lelystad	13.135
Loppersum	4.290
Losser	9.194
Maassluis	8.610
Maastricht	61.828
Meerssen	5.400
Meppel	4.290
Midden-Groningen (combi van Hogezaand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren)	28.087
Nijmegen	57.646
Noardeast-Fryslan (fusie van Dongeradeel, Kollumerland en Ferwerderadiel)	16.783
Oldenzaal	8.322
Ooststellingwerf	14.156
Oss	18.680
Peel en Maas	5.254
Pekela	9.340
Purmerend	4.962
Rheden	8.027
Ridderkerk	4.290
Roermond	15.032
Rotterdam	291.005
Schiedam	16.345
s-Gravenhage	114.417
s-Hertogenbosch	37.653
Sittard-Geleen	23.496
Smallingerland	19.264
Stadskanaal	17.805
Steenwijkerland	9.486
Sudwest Fryslan	22.621
Tholen	4.290
Tiel	4.290
Tilburg	79.537
Utrecht	71.511
Vaals	5.400
Valkenburg aan de Geul	7.735
Veendam	12.697
Velsen	5.838
Venlo	27.874
Venray	5.400
Vijfheerenlanden	10.348
Vlaardingen	16.637
Waadhoeke	18.959
Waalwijk	6.859
Wageningen	10.508

**Bijlage 3.2-16 Decentralisatie-uitkering Gezond in de stad (impuls kansrijke start)
(vervolg)**

Decentralisatie-uitkering Gezond in de stad (Impuls kansrijke start)	
Gemeente	Bedrag 2019, 2020 en 2021
Weert	4.962
Westerwolde	17.221
Winterswijk	12.697
Zaanstad	22.621
Zeewolde	4.290
Zeist	6.713
Zoetermeer	4.290
Zwijndrecht	6.859
Totaal	2.373.785

Bijlage 3.2-20 Decentralisatie-uitkering Pilots logeertzorg

Decentralisatie-uitkering Pilots Logeertzorg	
Gemeente	Bedrag 2019
Assen	99.861
Capelle aan den IJssel	82.500
Dordrecht	73.000
Ede	80.000
Heerde	100.000
Helmond	90.000
Hoeksche Waard	96.800
Nieuwegein	100.000
Westland	92500
Zeist	60.000
Totaal	874.661

Bijlage 3.2-21 Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra

Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra	
Gemeente	Bedrag 2019
Amsterdam	38.047
Boxmeer	176.137
Delfzijl	31.859
Goes	8.509
Harderwijk	170.422
Hengelo O	14.194
Katwijk	42.488
Noordoostpolder	174.247
Waadhoeke	35.969
Wageningen	184.474
Totaal	876.346

Bijlage 3.2-24 Decentralisatie-uitkering Verduurzaming basisscholen

Decentralisatie-uitkering Verduurzaming basisscholen	
Gemeente	Bedrag 2019
Culemborg	31.818
Ede	31.818
Groningen	31.818
Haarlemmermeer	31.818
Heerlen	31.818
Meerijstad	31.818
Nissewaard	31.818
Oldenzaal	31.818
Utrecht	31.818
Utrechtse Heuvelrug	31.818
Zaltbommel	31.818
Totaal	350.000

Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen

Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	Bedrag 2020 en verder	Gemeente	Bedrag 2020 en verder
Aa en Hunze	69.443	Borne	76.584
Aalsmeer	87.224	Borsele	59.906
Aalten	75.122	Boxmeer	82.551
Achtkarspelen	147.082	Boxtel	118.758
Alblasserdam	72.079	Breda	884.576
Albrandswaard	72.463	Brielle	51.040
Alkmaar	498.612	Bronckhorst	102.512
Almelo	521.328	Brummen	71.025
Almere	1.412.661	Brunssum	169.750
Alphen aan den Rijn	389.918	Bunnik	25.256
Alphen-Chaam	20.272	Bunschoten	59.906
Altena	137.880	Buren	87.990
Ameland	7.045	Capelle aan den IJssel	523.341
Amersfoort	737.997	Castricum	72.750
Amstelveen	271.447	Coevorden	175.981
Amsterdam	7.136.632	Cranendonck	67.383
Apeldoorn	685.615	Cuijk	88.565
Appingedam	98.055	Culemborg	122.209
Arnhem	1.144.425	Dalfsen	65.777
Assen	352.249	Dantumadiel	75.698
Asten	49.842	De Bilt	160.261
Baarle-Nassau	15.288	De Fryske Marren	205.119
Baarn	86.720	De Ronde Venen	144.254
Barendrecht	154.342	De Wolden	74.332
Barneveld	158.799	Delft	563.886
Beek	55.449	Delfzijl	161.771
Beekdaelen	110.156	Den Helder	367.705
Beemster	21.998	Deurne	106.394
Beesel	48.524	Deventer	542.128
Berg en Dal	116.458	Diemen	130.068
Bergeijk	42.773	Dinkelland	49.171
Bergen L	38.580	Doesburg	72.966
Bergen NH	76.321	Doetinchem	260.329
Bergen op Zoom	391.739	Dongen	67.095
Berkelland	122.209	Dordrecht	751.776
Bernheze	72.463	Drechterland	48.141
Best	79.076	Drimmelen	52.718
Beuningen	76.680	Dronten	187.531
Beverwijk	222.372	Druten	69.156
Bladel	43.133	Duiven	87.631
Blaricum	32.781	Echt-Susteren	95.850
Bloemendaal	57.510	Edam-Volendam	77.279
Bodegraven-Reeuwijk	109.940	Ede	432.068
Boekel	27.413	Eemnes	21.854
Borger-Odoorn	84.875	Eersel	43.180

Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	Bedrag 2020 en verder	Gemeente	Bedrag 2020 en verder
Eijsden-Margraten	54.611	Hengelo O	438.658
Eindhoven	1.286.355	Het Hogeland	230.991
Elburg	71120,70363	Heumen	45073,4648
Emmen	616.507	Heusden	144.254
Enkhuizen	86.385	Hillegom	67.790
Enschede	1.214.635	Hilvarenbeek	39.538
Epe	112.145	Hilversum	392.218
Ermelo	64.579	Hoeksche Waard	182.283
Etten-Leur	173.105	Hof van Twente	100.858
Geertruidenberg	72.127	Hollands Kroon	169.079
Geldrop-Mierlo	173.009	Hoogeveen	292.103
Gemert-Bakel	96.329	Hoorn	416.109
Gennep	57.510	Horst aan de Maas	106.106
Gilze en Rijen	105.100	Houten	138.024
Goeree-Overflakkee	129.398	Huizen	159.159
Goes	136.466	Hulst	74.332
Goirle	63.932	IJsselstein	151.395
Gooise Meren	178.928	Kaag en Braassem	68.533
Gorinchem	182.882	Kampen	210.966
Gouda	399.886	Kapelle	40.305
Grave	36.375	Katwijk	210.487
Groningen	1.303.656	Kerkrade	329.125
Gulpen-Witterm	30.696	Koggenland	57.510
Haaksbergen	62.231	Krimpen aan den IJssel	117.896
Haaren	24.921	Krimpenerwaard	177.562
Haarlem	750.266	Laarbeek	66.424
Haarlemmermeer	483.947	Landerd	28.971
Halderberge	85.091	Landgraaf	205.694
Hardenberg	189.448	Landsmeer	28.467
Harderwijk	205.718	Langedijk	101.793
Hardinxveld-Giessendam	42.270	Lansingerland	178.473
Harlingen	78.357	Laren	34.722
Hatterm	35.512	Leeuwarden	709.937
Heemskerk	184.415	Leiden	569.349
Heemstede	52.334	Leiderdorp	82.814
Heerde	39.898	Leidschendam-Voorburg	330.683
Heerenveen	202.867	Lelystad	575.675
Heerhugowaard	223.259	Leudal	87.559
Heerlen	737.566	Leusden	71.624
Heeze-Leende	28.491	Lingewaard	116.218
Heiloo	42.174	Lisse	58.229
Hellendoorn	104.620	Lochem	93.598
Hellevoetsluis	171.428	Loon op Zand	74.188
Helmond	604.334	Lopik	54.443
Hendrik-Ido-Ambacht	95.275	Loppersum	49.363

Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	Bedrag 2020 en verder	Gemeente	Bedrag 2020 en verder
Losser	94.892	Opmeer	26.455
Maasdriel	68.101	Opsterland	125.300
Maasgouw	49.650	Oss	396.436
Maassluis	210.487	Oude IJsselstreek	169.750
Maastricht	624.846	Ouder-Amstel	50.729
Medemblik	143.296	Oudewater	32.206
Meerssen	52.142	Overbetuwe	143.416
Meierijstad	248.275	Papendrecht	131.267
Meppel	135.867	Peel en Maas	104.812
Middelburg	252.277	Pekela	95.347
Midden Drenthe	105.818	Pijnacker-Nootdorp	163.233
Midden-Delfland	37.334	Purmerend	370.221
Midden-Groningen	361.618	Putten	73.517
Mill en Sint Hubert	23.963	Raalte	116.817
Moerdijk	119.046	Reimerswaal	79.172
Molenlanden	113.990	Renkum	114.062
Montferland	127.289	Renswoude	10.903
Montfoort U	42.174	Reusel-De Mierden	32.349
Mook en Middelaar	15.432	Rheden	216.717
Neder-Betuwe	79.220	Rhenen	76.249
Nederweert	49.602	Ridderkerk	174.159
Nieuwegein	279.930	Rijssen-Holten	96.856
Nieuwkoop	60.625	Rijswijk	304.300
Nijkerk	119.381	Roerdalen	62.470
Nijmegen	969.619	Roermond	363.032
Nissewaard	514.906	Roosendaal	451.693
Noardeast-Fryslân	205.550	Rotterdam	6.954.517
Noord-Beveland	23.579	Rozendaal	1.366
Noordenveld	113.103	Rucphen	60.290
Noordoostpolder	238.451	Schagen	124.293
Noordwijk	108.838	Scherpenzeel	23.699
Nuenen c.a.	59.762	Schiedam	633.233
Nunspeet	70.450	Schiermonnikoog	2.157
Oegstgeest	54.994	Schouwen-Duiveland	99.205
Oirschot	40.545	's-Gravenhage	4.662.623
Oisterwijk	79.364	's-Hertogenbosch	736.607
Oldambt	221.557	Simpelveld	30.552
Oldebroek	58.660	Sint-Anthonis	30.864
Oldenzaal	128.104	Sint-Michiëlsgestel	74.931
Olst-Wijhe	60.290	Sittard-Geleen	467.269
Ommen	59.523	Sliedrecht	112.576
Oost Gelre	67.862	Sluis	61.176
Oosterhout	259.083	Smallingerland	295.026
Ooststellingwerf	115.068	Soest	191.652
Oostzaan	28.683	Someren	60.386

Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen (vervolg)

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	Bedrag 2020 en verder	Gemeente	Bedrag 2020 en verder
Son en Breugel	51.160	Vught	72.391
Stadskanaal	175.118	Waadhoeke	185.470
Staphorst	36.040	Waalre	48.644
Stede Broec	88.422	Waalwijk	168.480
Steenbergen	79.579	Waddinxveen	86.696
Steenwijkerland	166.587	Wageningen	125.659
Stein	69.971	Wassenaar	99.061
Stichtse Vecht	178.473	Waterland	35.033
Sudwest Fryslan	409.759	Weert	198.050
Terneuzen	241.877	Weesp	82.814
Terschelling	12.077	West Betuwe	154.390
Texel	44.283	West Maas en Waal	55.210
Teylingen	86.720	Westerkwartier	217.587
Tholen	98.678	Westerveld	57.031
Tiel	250.169	Westervoort	95.275
Tilburg	1.326.109	Westerwolde	113.391
Tubbergen	39.107	Westland	352.177
Twenterand	145.764	Weststellingwerf	108.023
Tynaarlo	92.879	Westvoorne	44.283
Tytsjerksteradiel	101.242	Wierden	61.056
Uden	165.054	Wijchen	136.874
Uitgeest	33.356	Wijdmeren	57.151
Uithoorn	137.401	Wijk bij Duurstede	63.261
Urk	54.587	Winterswijk	126.139
Utrecht	1.982.897	Woensdrecht	69.204
Utrechtse Heuvelrug	143.416	Woerden	169.559
Vaals	49.459	Wormerland	58.948
Valkenburg aan de Geul	52.334	Woudenberg	33.787
Valkenswaard	103.422	Zaanstad	926.917
Veendam	158.248	Zaltbommel	96.569
Veenendaal	321.864	Zandvoort	77.878
Veere	46.296	Zeewolde	102.224
Veldhoven	150.964	Zeist	330.754
Velsen	317.048	Zevenaar	179.072
Venlo	600.500	Zoetermeer	845.397
Venray	211.829	Zoeterwoude	18.331
Vijfheerenlanden	217.819	Zuidplas	128.631
Vlaardingen	583.223	Zundert	62.111
Vlieland	2.971	Zutphen	286.831
Vlissingen	250.935	Zwartewaterland	65.322
Voerendaal	39.251	Zwijndrecht	293.301
Voorschoten	85.402	Zwolle	597.241
Voorst	58.421	Totaal	85.000.000

Bijlage 3.3.3-1 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - partieel effect	
Gemeente	Mutatie bedrag 2017
Scherpenzeel	-82.616
Tiel	28.488
Voorst	37.035
Wageningen	-25.640
West Maas en Waal	11.395
Westervoort	-34.186
Wijchen	8.547
Winterswijk	8.547
Zaltbommel	22.791
Zevenaar	-145.291
Totaal	-170.930

Bijlage 3.3.3-2 Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie

Decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom - participatie en integratie	
Gemeente	Mutatie bedrag 2017
Scherpenzeel	-45.861
Tiel	15.814
Voorst	20.558
Wageningen	-14.233
West Maas en Waal	6.326
Westervoort	-18.977
Wijchen	4.744
Winterswijk	4.744
Zaltbommel	12.651
Zevenaar	-80.651
Totaal	-94.884

Bijlage 3.3.4 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang		
Gemeente	Bedrag 2018	Bedrag 2019 en verder
Alkmaar	3.467.657	3.491.354
Almelo	3.079.792	3.097.930
Almere	8.354.360	8.391.727
Amersfoort	5.715.974	5.750.127
Amsterdam	64.684.590	64.519.806
Apeldoorn	4.213.908	4.240.689
Arnhem	8.511.432	8.567.805
Assen	4.671.913	4.648.074
Bergen op Zoom	2.938.420	2.955.029
Breda	6.276.647	6.287.674
Delft	2.480.581	2.510.476
Den Helder	1.822.699	1.825.453
Deventer	3.942.387	3.954.245
Doetinchem	3.821.928	3.831.415
Dordrecht	5.758.196	5.792.744
Ede	2.275.557	2.293.796
Eindhoven	11.237.045	11.223.109
Emmen	3.211.016	3.208.604
Enschede	9.154.606	9.174.320
Gouda	2.091.728	2.122.163
Groningen	17.834.082	17.919.198
Haarlem	7.540.410	7.560.288
Heerlen	5.915.459	6.073.085
Helmond	3.077.798	3.079.522
Hilversum	2.526.560	2.535.751
Hoorn	2.316.350	2.316.873
Leeuwarden	14.693.670	14.574.815
Leiden	7.838.101	7.844.259
Maastricht	6.496.693	6.284.278
Nijmegen	10.222.201	10.220.725
Nissewaard	2.613.698	2.584.689
Oss	3.250.844	3.261.277
Purmerend	1.490.961	1.502.225
Rotterdam	43.136.566	43.017.258
's-Gravenhage	30.981.798	30.951.119
's-Hertogenbosch	5.317.256	5.308.652
Tilburg	8.137.390	8.115.778
Utrecht	24.119.018	24.104.504
Venlo	8.162.427	8.199.424
Vlaardingen	2.402.809	2.397.676
Vlissingen	6.691.664	6.710.277
Zaanstad	2.619.564	2.640.223
Zwolle	9.961.590	9.968.912
Totaal	385.057.346	385.057.346

Bijlage 4.3 Herijking verdeling gemeentefonds

In het onlangs gestarte onderzoek wordt gezocht naar objectieve factoren die de noodzakelijke kosten van gemeenten verklaren. Conform de Financiële-verhoudingswet dient de verdeling van het gemeentefonds namelijk aan te sluiten op de objectiveerbare kosten van gemeenten. Verdelen is echter geen louter technische operatie. Enkele aspecten vergen ook beleidsmatige keuzes. Om de nieuwe verdeling van het gemeentefonds vorm te kunnen geven dient hierover vroegtijdig in het traject besluitvorming plaats te vinden. Het betreft:

1) Clusterindeling gemeentefonds

Het gemeentefonds is opgedeeld in afgebakende beleidsterreinen, ook wel clusters genoemd. De clusterindeling speelt een belangrijke rol in het onderhoud van de verdeling van het gemeentefonds. De fondsbeheerders en de VNG hebben de onderzoekers gevraagd om in het onderzoek met een voorstel voor een nieuwe clusterindeling te komen. Aspecten die daarin van belang zijn: de mate van beleidsvrijheid van de taken die worden bekostigd uit het gemeentefonds, uitlegbaarheid, wens om aantal verdeelsleutels te reduceren, de mate waarin de clusterindeling de transformatie in het sociaal domein ondersteunt, de gewenste mate van detail in de verdeling voor het sociaal domein, etc. Fondsbeheerders en VNG zullen de clusterindeling kiezen aan de hand van een beoordelingskader.

2) De mate van verevening van eigen inkomsten van gemeenten in de verdeling

Het onderzoek beziet ook de manier waarop in de verdeling rekening wordt gehouden met de eigen inkomsten van gemeenten (OZB, overige belastingen waaronder parkeerbelasting, overige eigen middelen). Gemeenten moeten namelijk in staat zijn om bij een gelijke belastingdruk een gelijkwaardig voorzieningenniveau te realiseren. Het onderzoek brengt de opties voor de inkomstenverevening in beeld, inclusief de effecten daarvan.

3) De manier waarop de verdeling omgaat met de overhead van gemeenten

Gemeenten maken voor de uitvoering van hun taken overheadkosten. Het betreffende taakveld bedraagt in het informatiesysteem Informatie voor Derden (Iv3), waarin gemeenten hun lasten en baten administreren, in totaal circa € 6 miljard. In het gemeentefonds is de overhead op dit moment toegedeeld aan meerdere clusters. Het onderzoek beziet of er aanleiding is voor een wijziging in de manier waarop de verdeling van het gemeentefonds rekening houdt met de overheadkosten. Zo nodig komen de onderzoekers met een alternatief voorstel.

4) Regionalisering

Een steeds groter deel van de taken van gemeenten wordt in regionaal verband uitgevoerd. De manier waarop gemeenten in een samenwerkingsverband de kosten verdelen hangt niet noodzakelijkerwijs samen met de kostendrijvende factoren op gemeenteniveau. Volgens de

ROB zou sprake zijn van kostenstijgingen en scheefheden tussen gemeenten als gevolg van een regionale component in de kosten. In het nu lopende onderzoek wordt dit vraagstuk verder verkend. Fondsbeheerders en VNG moeten gezamenlijk bepalen hoe met deze 'regionale factoren' in de verdeling van het gemeentefonds moet worden omgegaan.

5) Omvang clusters

Op basis van de macro-uitgaven van gemeenten zal in het onderzoek voor elk van de clusters een omvang moeten worden bepaald. De totale omvang van het gemeentefonds is in dit onderzoek een gegeven. Daarom dient de omvang van de clusters in onderlinge samenhang te worden gezien. Het zou kunnen dat er een volumeschuif plaatsvindt tussen de clusters.

6) Beoordelingskader om te kunnen beoordelen of de nieuwe verdeling een verbetering is

Na afronding zullen fondsbeheerders en VNG (en andere betrokken partijen) zich een oordeel vormen of de voorstellen voor een nieuwe verdeling een verbetering zijn. Om die beoordeling zo objectief mogelijk te laten verlopen, is afgesproken om een beoordelingskader op te stellen dat bij de weging van de opties gebruikt kan worden. Het beoordelingskader is inmiddels vastgesteld en zal binnenkort op de website over de herijking van het gemeentefonds worden gepubliceerd.

7) Beoordeling van herverdeeeffecten

De herijking van het gemeentefonds brengt onvermijdelijk herverdeeeffecten met zich mee. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling de nieuwe verdeling te beoordelen aan de hand van de omvang van de herverdeeeffecten (scorebordjournalistiek). Wel dienen fondsbeheerders en VNG een aantal vragen te beantwoorden in relatie tot het ingroeipad naar de nieuwe verdeling: worden de herverdeeeffecten integraal gezien (sociaal domein en overige onderdelen gemeentefonds)? Welke maximale achteruitgang per inwoner per jaar wordt afgesproken? Etc.

8) Manier waarop wordt omgegaan met 'outliers'

In de verdeling kan niet met alle bijzondere kenmerken van gemeenten rekening worden gehouden. Gegeven de keuze die is gemaakt in de mate van detail van de verdeling, passen sommige gemeenten mogelijk niet goed in het verdeelmodel. Fondsbeheerders en VNG moeten het gesprek voeren over de vraag of hiermee op een andere manier rekening moet worden gehouden en zo ja hoe.

9) Punten uit advies ROB verdeelmethode sociaal domein

Het advies van de ROB⁵⁶ over de verdeelmethode sociaal domein bevat een passage over tegenstrijdige uitgangspunten waarover met het oog op de nieuwe verdeling van het gemeentefonds helderheid moet komen. De ROB benoemt onder meer de balans tussen beleidsvrijheid en maatschappelijke acceptatie van verschillen, de balans tussen het doel van transformatie en het honoreren van de kosten die gemeenten moeilijk kunnen beïnvloeden en in hoeverre de afhankelijkheid van gemeenten van ketenpartners een rol moet spelen in de verdeling. Rijk en VNG zullen op deze punten tot gezamenlijk gedragen keuzes moeten komen. De onderzoeksbureaus voorzien de bestuurders van informatie om besluiten hierover te kunnen nemen.

---

⁵⁶ Zie <https://www.raadopenbaarbestuur.nl/documenten/publicaties/2019/01/10/briefadvies-onderzoeksmethodeverdeelmogelijkheden-sociaal-domein>, blz. 9/10

Bijlage 4.13 Redelijk peil 2020

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

1. de onroerende-zaakbelastingen (OZB);
2. de rioolheffingen;
3. de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Het redelijk peil voor de OZB wordt berekend via onderstaande tabel.

Totaal WOZ-waarde woningen 2019	[1]
Totaal WOZ-waarde niet woningen gebruikers 2019	[2]
Totaal WOZ-waarde niet woningen eigenaren 2019	[3]
Totaal OZB-opbrengst o.b.v. totaal WOZ-waarde 2019	[4]
Totaal onderdekking reiniging/afvalstoffen 2019	[5]
Totaal onderdekking riolering 2019	[6]
Totaal OZB-opbrengst o.b.v. totaal WOZ-waarde gecorrigeerd voor onderdekking reiniging/afvalstoffen en riolering 2019	[7=4-5-6]
Werkelijk gewogen landelijk gemiddelde OZB-percentages van de gecorrigeerde WOZ-waarde 2019	[8=(7/(1+2+3))*100]
Percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2020	[9=8*1,20]

Op basis van deze tabel is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2020 (redelijk peil OZB) vastgesteld op **0,1853**.

Voor de WOZ-waarden worden de gegevens gebruikt van het CBS die ook voor het gemeentefonds gehanteerd worden (betaalmaand februari 2019). Voor de berekening van de totale OZB-opbrengst wordt gebruik gemaakt van de gegevens (OZB-percentages) van de Monitor inkomsten uit lokale heffingen. Voor de berekening van de onderdekking reiniging en riolering wordt gebruik gemaakt van de Informatie voor derden (taakvelden) begrotingen 2019.

Artikel 12-gemeenten moeten gedurende de hele looptijd van de aanvraag en van de toekenning van de aanvullende uitkering blijven voldoen aan het jaarlijks in deze circulaire vastgestelde redelijk peil van de eigen inkomsten. Voor de lopende artikel 12-trajecten kan hier door een bijzonder voorschrift van worden afgeweken.

Berekening gemiddelde OZB-tarief in een gemeente

Uit vragen van gemeenten is in het verleden gebleken dat niet geheel duidelijk is op welke wijze het gewogen gemiddelde OZB-tarief ofwel het percentage voor de toelating tot artikel 12 van de eigen gemeente moet worden berekend. De berekening, zoals die hierboven is

opgenomen, is niet bestemd voor gemeenten om het gemiddelde OZB-tarief in de eigen gemeente te berekenen, maar geeft inzicht in de wijze waarop het normtarief OZB voor de toelating tot artikel 12 door het ministerie van BZK wordt berekend. Daarom is in de handleiding artikel 12 de volgende passage opgenomen:

Het gewogen gemiddelde OZB-tarief ofwel het percentage voor de toelating tot artikel 12 moet op de volgende wijze worden berekend:

$$(PEW \times WW + PGNW \times WNWG + PENW \times WNWE) / (WW + WNWG + WNWE)$$

waarbij:

PEW = OZB-percentages eigenaar woning;

PGNW = OZB-percentages gebruiker niet-woning;

PENW = OZB-percentages eigenaar niet-woning;

WW = waarde woningen;

WNWG = waarde niet-woningen gebruikers;

WNWE = waarde niet-woningen eigenaren.

Indien de uitkomst van de berekening hoger is dan het landelijke gemiddelde OZB-percentages voor toelating tot artikel 12, dan voldoet de gemeente aan dit onderdeel voor toelating. Hierbij wordt uitgegaan van de veronderstelling dat bij de riolering én de reiniging sprake is van 100% lastendekkendheid. Een eventuele onderdekking bij de reiniging en/of riolering moet worden gecompenseerd door een daarmee overeenkomende verhoging van het (gemiddelde) percentages WOZ-waarde. Voor de berekening van het gemiddelde OZB-percentages bij de toelating tot artikel 12 wordt uitgegaan van de WOZ-gegevens per 1 januari van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft en de OZB-percentages van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

Riool- en afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Voor de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet er sprake zijn van tarieven die resulteren in 100% lastendekkendheid. Dit uitgangspunt volstaat bij de beoordeling van de hoogte van deze heffingen of zij voldoen aan het redelijke peil. Van een minimumtarief per aansluiting is in dit verband dan ook geen sprake meer. Een eventuele onderdekking op de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet gecompenseerd worden door extra baten uit de OZB boven de 120%.

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BFR/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

© Mei 2019 | 121320